

INGURUMEN-EBALUAZIO ESTRATEGIKOA

**ELORRIO (BIZKAIA)
UDALERRIKO HIRI
ANTOLAMENDUKO PLAN
OROKORRA**

HASIERAKO DOKUMENTU ESTRATEGIKOA

2026KO OTSAILA

**Asesoría e Investigación
Medioambiental**

Konbenio, 11 trasera
48340 Amorebieta-Etxano
Bizkaia
Tel.: 94 630 06 19
Fax: 94 630 01 46
ekos@ekos-eeco.com
www.ekos-eeco.com

EECO
European Ecological Consulting S.L.
C.I.F. B48827075

AURKIBIDEA

1. ELORRIO UDALERRIKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRAREN	
HELBURUAK.....	7
1.1. Elorrioko HAPoren Helburuak	7
1.2. HAPoren beharraren eta egokitasunaren justifikazioa	9
2. ELORRIOKO HAPoren IRISMENA ETA EDUKIA, ETA TEKNIKAREN ETA	
INGURUMENAREN ALDETIK BIDERAGARRIAK DIREN ARRAZOIZKO	
ALTERNATIBAK.....	11
2.1. Bizitegi-ahalmenari buruzko alternatibak	11
2.1.1. Hartutako alternatiba.....	12
2.2. Ereduaren alternatibak	13
2.2.1. Bizitegi-alternatibak	14
2.2.2. Jarduera ekonomikoen alternatibak	31
2.2.3. Zuzkidura publikoak eta hiri-azpiegiturak	42
2.2.4. Espazio libreak.....	43
2.2.5. Komunikabideak eta mugikortasun alternatiboa	48
2.3. Ereduan ezetsitako alternatibak	57
2.4. Lurzoru urbanizaezina	58
3. ELORRIOKO HAPoren AURREIKUSITAKO GARAPENA	60
4. INGURUNEAREN DESKRIBAPENA ETA EZAUGARRIAK	62
4.1. Analisi-eremua	62
4.2. Klima	63
4.3. Geologia, interes geologikoko eremuak, geomorfologia, edafologia	
eta gaitasun agrologikoa	64
4.3.1. Geologia, litologia eta interes geologikoko eremuak.....	64
4.3.2. Geoteknia	68
4.3.3. Lurzoruaren erabilerak eta gaitasuna agrologikoa.....	68
4.4. Hidrogeologia	70
4.5. Hidrologia	71
4.6. Landaredia, Batasunaren intereseko habitatak eta flora mehatxatua	
.....	74
4.6.1. Landaredi potentziala	74
4.6.2. Egungo landaredia	74
4.7. Fauna.....	78
4.7.1. Mehatxatutako fauna	78
4.8. Garrantzi bereziko natura-eremuak	80
4.9. Korridore ekologikoak eta azpiegitura berdea	80
4.9.1. EAEko Korridore Ekologikoen Sarea	80
4.9.2. Bizkaiko Lurralde Historikoko azpiegitura berde eta urdinaren	
proposamena	82
4.9.3. LAGen azpiegitura berdearen proposamena	82
4.10. Paisaia	83
4.11. Udalerriko beste ingurumen-alderdi batzuk.....	85
4.11.1. Airearen kalitatea	85
4.11.2. Zarata	85
4.11.3. Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak	89
4.11.4. Arrisku naturalak eta teknologikoak.....	90
4.12. Ingurune sozioekonomikoa	91
4.12.1. Demografia	91
4.12.2. Egitura ekonomikoa.....	92
4.13. Kultura-ondarea	92
5. INGURUMEN- ETA PAISAIA-UNITATE HOMOGENEOEN DEFINIZIOA ETA	
BALORAZIOA	100
6. NATURA 2000 SAREAN IZAN DEZAKEEN ERAGINA.....	105
7. NATURA-INTERESEKO BESTE ESPAZIO/ESPEZIE BATZUEN GAI NEKO	
ERAGINA	105

8. INGURUMEN-INPAKTU POTENTZIALAK, KLIMA-ALDAKETA KONTUAN HARTUTA	107
9. SEKTORE- ETA LURRALDE-PLANETAN AURREIKUS DAITEZKEEN GORABEHERAK	114
9.2. Lurraldearen Antolamendurako Gidalerroak	114
9.3. Durangaldeko Lurralde Plan Partziala	115
9.4. Lurralde Plan Sektorialak (LPS)	117
9.4.1. Nekazaritza eta Basogintzako LPS	117
9.4.2. EAEko Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko LPS.....	118
9.4.3. EAEko Hezeguneen LPS	119
9.4.4. Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko LPS.....	120
9.4.5. EAEko Trenbide Sarearen LPS.....	120
9.4.6. Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen III. Plan Orokorra (2017-2028)	120
9.4.7. Bizkaiko errepideen II. LPS.....	121
9.4.8. Bizkaiko Bizikleta Bideen LPS.....	121
9.4.9. Energia Eolikoaren LPS	123
9.4.10. Energia Berriztagarrien LPS	123
9.5. Beste plan eta estrategia batzuk	124
9.5.1. Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoa. Hirugarren ziklorako berrikuspena: 2022-2027	124
9.5.2. Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Uholde Arriskua Kudeatzeko Plana, bigarren plangintza-zikloarena (2022-2027)	124
9.5.3. Bizkaiko Energia Jasangarriaren Estrategia (EESB 2020)	125
9.5.4. Bizkaia 21 Programa.....	125
9.5.5. Elorrioko Tokiko Agenda 21	126
10. INTERESDUNEN ZERRENDAREN PROPOSAMENA	127
11. LANTALDEA.....	129
BIBLIOGRAFIA.....	130

ERANSKIN KARTOGRAFIKOAK

V. ERANSKINA (211/2012 Dekretua)

TAULEN AURKIBIDEA

1. taula. Ereduan sartutako alternatiben datuen guztizkoa.....	13
2. taula. Indarrean dagoen plangintzan egiteke dauden eremuak.....	14
3. taula. Indarrean dagoen plangintzan berrikusi beharreko eremuak.....	18
4. taula. Erabilera-aldaketa duten eremuak.....	24
5. taula. Proposamen berrien eremuak.....	27
6. taula. Jarduera Ekonomikoen Alternatibak.....	31
7. taula. Indarreko plangintzan egiteke dauden jarduera ekonomikoen alternatibak.....	32
8. taula. Indarreko plangintzan berrikusi beharreko jarduera ekonomikoen alternatibak.....	34
9. taula. Mistifikatu beharreko jarduera ekonomikoen alternatibak.....	38
10. taula. Jarduera ekonomiko berrien alternatibak.....	39
11. taula. Ekipamendu alternatibak.....	42
12. taula. Bide-sarearen alternatibak.....	49
13. taula. Mugikortasun alternatiborako proposamenak.....	52
14. taula. Ereduan baztertutako alternatibak.....	57
15. taula. 2024an Elorrioko estazio meteorologikoan erregistratutako tenperaturak.....	64
16. taula. Lurzoruaren erabilerak Elorrioko udalerrian.....	69
17. taula. Elorrioko udalerrian dauden landaredi-unitate nagusiak.....	75
18. taula. Elorriko dauden Batasunaren intereseko habitatak eta Batasunaren lehentasunezko intereseko habitatak.....	77
19. taula. Airearen kalitatearen iraunkortasunaren adierazlea (%)......	85
20. taula. Airearen kalitate-indizea eta iraunkortasun-adierazlea Ibaizabal-Debagoienan.....	85
21. taula. Durangoko jarraipen-estazioaren balioen prozesamenduari buruzko laburpena.....	85
22. taula. Elorriko dauden kutsatuak egon daitezkeen lurzoruetan.....	89
23. taula. Nekazaritzako zentsuak.....	92
24. taula. Ingurumenean izan daitezkeen eraginak aldeztatu aurretik identifikatzea.....	113

IRUDIEN AURKIBIDEA

1. Irudia. Bizitegi-alternatibak.....	14
2. Irudia. Jarduera Ekonomikoen Alternatibak.....	31
3. Irudia. Espazio libreen alternatibak.....	44
4. Irudia. Aparkalekuen alternatiba berriak.....	48
5. Irudia. Bide Sarearen alternatiba berriak.....	49
6. Irudia. Mugikortasun alternatiboaren proposamena.....	52
7. Irudia. Ereduan baztertutako alternatibak.....	57
8. Irudia. Elorrioko udal-mugartearen kokapena.....	62
9. Irudia. 2024. urteko diagrama ombrotermikoa eta klimograma, Elorrioko estazio meteorologikorako.....	63
10. Irudia. Elorrioko unitate litologikoak.....	65
11. Irudia. Udalerriko interes geologikoko eremuak.....	66
12. Irudia. Unitate geomorfologikoak Elorrioko udalerrian.....	67
13. Irudia. Elorrioko udalerriko malden inklinazioa.....	67
14. Irudia. Elorrioko udalerrian eraikitze baliabideak.....	68
15. Irudia. Lurzoruaren erabilerak Elorrioko udalerrian.....	69
16. Irudia. Aduaren kalteberatasun-mailak Elorrioko udalerrian.....	71
17. Irudia. Elorrioko udalerriko sare hidrografikoa.....	73
18. Irudia. Uholde-arriskua errepikatze-denboren arabera (10, 100 eta 500 urte).	74
19. Irudia. Batasunaren Intereseko Habitaten eta Batasunaren Lehentasunezko Intereseko Habitaten banaketa lurraldearen arabera.....	76
20. Irudia. EAEko korridore ekologikoen sarea.....	81
21. Irudia. Bizkaiko Lurralde Historikoko azpiegitura berde eta urdinaren elementuak.....	82
22. Irudia. Elorrioko foru-errepidearen 2023ko zarata-mapak.....	86
23. Irudia. Elorrioko foru-errepidearen zortasun akustikoa.....	87
24. Irudia. Zarata-mailak (ezk.) eta gatazkak (esk.) Elorrioko trantsizio akustikoko eremuan.....	88
25. Irudia. Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruetan Elorrioko udalerrian.....	90
26. Irudia. Durangaldeko LPPko 2. antolamendu-planoa: Paisaiarako eta kultura-ondararako sarbidea.....	116
27. Irudia. Durangaldeko LPPko 4. antolamendu-planoa: mugikortasun alternatiboa.....	116

ARGAZKIEN AURKIBIDEA

1. argazkia. San Anton Barria sektoreko etxebizitza-eraikinaren aurreko zelaiak desklasifikatzeko proposatzen dira.....	13
2. argazkia. BIZ-01 Montorra eremuaren ekialdean dauden baratzeak.....	15
3. argazkia. Belardia BIZ-18 Montorroste eremuan.	17
4. argazkia. Ibilguaren ondoko belardiak, BIZ-02 Montorroste eremuan.	19
5. argazkia. BIZ-03 Azpikoerrota eremua Ibaizabal ibaiaren ezker aldean dago.	20
6. argazkia. Goieta sektorea osatzen duten lurzatiak perimetro-hormek mugatzen dituzte. Bere atzean, baratze eta lorategietako zuhaitzen zati bat ikus daiteke.	21
7. argazkia. Goieta sektoreko eremuetako kale batzuk ardatz berde gisa proposatzen dira	22
8. argazkia. BIZ-11-Fytasa eremuaren zati handi bat antzinako industria-instalazioek okupatzen dute.....	25
9. argazkia. Industria-eraikinak BIZ-12-Betsaide eremuan.....	26
10. argazkia. Pabiloi industrialak eta aparkalekua BIZ-24 San Eloy eremuan.....	27
11. argazkia. Belardiek eta zuhaixkek osatzen dute BIZ-14 Montorroste II eremua	28
12. argazkia. Elizalde baserria BIZ-15 eremuan, San Bizente	29
13. argazkia. Belardiak BIZ-25 Argiñeta eremuan	30
14. argazkia. JE-01 Pulla Azkarreta eremua batez ere belardiz osatuta dago.	32
15. argazkia. JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia eremuaren ikuspegia.	34
16. Irudia. Industria-instalazio zaharkituak JE-02 Forjas eremuan.	35
17. argazkia. Aparkalekua eta zelaia JE-03 Zabaleta eremuan	36
18. argazkia. Lehenik eta behin, lorategia; ondoren, zelaia; eta, atzealdean, JE-05 Neco Rottemberger I eremuko zuhaitzia	37
19. argazkia. JE-06 Neco Rottemberger II eremuaren muga. Atzean, belardia ikusten da, tonu berde bizian.	38
20. argazkia. Industria-pabiloia JE-07 Betsaide II eremuan.....	39
21. argazkia. Aparkalekua eta eraikinak (atzean) JE-08 San Bizente-Zabaleta I eremuan	40
22. argazkia. San Bizente-Zabaleta II JE-09 eremuko industria-pabiloi zaharkitua.	41
23. argazkia. Bidearen ezker aldean bizitegi-eraikinak eta orubea ikusten dira, eta, bidearen eskuinaldean, koniferoak dituen partzela, JE-10 San Bizente-Zabaleta III eremuan.....	42
24. argazkia. EL-03 Goieta dagoen belardiaren itxura.....	45
25. argazkia. Eraikin hondatua EL-05 Azpikoerrotan.....	47
26. argazkia. Gaur egun, MUG-09 jarduera proposatzen da JE-01 Pulla Azkarreta jarduera ekonomikoen eremuan.....	50
27. argazkia. Mugikortasun osasungarriaren ardatza garatzen ari da gaur egun ekialdean	53
28. argazkia. Auzo-Bidea MO-UH-02 urbanizazioa hobetzea proposatzen den egungo bidea	55
29. argazkia. Montorroste eremuaren egungo itxura, Elorrioko hirigunearen ipar aldean; bertan, bizitegi-eraketa, bide-mugikortasunerako, bizikleta-mugikortasunerako eta aparkalekurako alternatibak proiektatzen dira.....	56
30. argazkia. Ibaizabal ibaia Elorrioko herrigunetik igarotzean.....	72
31. argazkia. 6510 HBH Behealdeko sega-belardi pobreak dira udalerririk zabalena.	77
32. argazkia. Elorrioko Hirigune Historikoan dagoen Sortzez Garbiaren basilika, Monumentu Multzo gisa kalifikatua	99
33. argazkia. Gernikako Arbola Plaza (Herriko Plaza), udaletxea dagoen tokia, barroko estilokoa.	99
34. argazkia. Berrio-Otxoa kalea Elorrioko Hirigune Historikoan.....	100
35. argazkia. Hirigunearen hegoaldeko industrialdearen panoramika.....	101
36. argazkia. Udalerraren ekialdean dagoen nekazaritza eta abeltzaintzako landazabalaren paisaiaren adibidea.	102
37. argazkia. Baso-unitatea malda handien gainean dago batez ere. Baso-landaketak eta baso autoktonoren bat nahastea.	103
38. argazkia. Udalaiz mendien gailurreria, udalerraren hegoaldean.	104

1. ELORRIO UDALERRIKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRAREN HELBURUAK

1.1. Elorrioko HAPOren Helburuak

Hirigintza-memoriatik ondorioztatzen denez, hauek dira Elorrioko Hiri Antolamenduko Plan Orokorra (HAPO) lortu nahi dituen helburu orokorrak:

- Ingurune naturalari, etxebizitzari, jarduera ekonomikoari, komunikazio-sistemari, mugikortasun alternatiboko sistemari, espazio libreei, zuzkidura publikoari eta kultura-ondareari buruzko udal-arazoei erantzutea.
- Biodibertsitatea eta balio naturalak zaintzen eta hobetzen saiatzea, ekosistemen jarraitutasun ekologikoa, landa-habitata eta nekazaritzako eta abeltzaintzako jarduera sustatzea, baso autoktonoa berreskuratzea, paisaiako paisaia hobetzea eta azpiegiturak paisaian integratzea.
- Hiri-garapeneko eredu orekatua ezartzea, etxebizitzaren eta jarduera ekonomikoaren beharrei erantzungo diena, lurralde-antolamendua errespetatuz, natura- eta landa-ingurunea babestuz, hiri-berroneratzea eta -birgaitzea sustatuz, lurzoruen erabilera, mugikortasuna, espazio publikoak eta kultura-ondarearen babesa hobetuz.
- Udalerrak bere lurralde-testuinguruan (eskualdea, eremu funtzionala eta lurralde historikoa) duen garrantzia eta zeregina handitzea.
- Hiri-kalitatearen formari eta funtzioari lehentasuna ematea, lurzoruen erabilera arrazionala, kutsadura akustikoaren murrizketa eta baliabideen aprobetxamendu iraunkorra sustatuz, bai eta etxebizitza, jarduera ekonomiko eta zuzkidura gisako erabilera bateragarrien bizikidetzatza sustatuz ere.
- Udalerriko hirigintza-plangintza orokorra indarrean dagoen lege- eta lurralde-esparrura eguneratzea.

Bestalde, memoriak ingurune naturalarekin lotutako zenbait helburu eta irizpide zehazten ditu. Hurrengoak HAPOren ingurumen-helburuekin bat etor litezke:

- Hirigintza-antolamendua natura-ondarearen babesarekin, kontserbazioarekin, erabilera jasangarriarekin eta hobekuntzarekin koordinatzea.
- Landa-lurzoruen erabileren araubide argia definitzea, haren izaeraren, balioen eta lege-esparruen arabera.
- Ingurumena, basogintza eta nekazaritza babesteko lurzoruak mugatu eta arautzea, balio ekologiko eta nekazaritza eta abeltzaintzako balio handiena dutenak zainduz.

- Landa-ingurunean zehazki zer eremutan esku hartu behar den mugatzea, degradatutako lurzoruen ingurumena lehengoratzeko eta erabilera eta jarduera bereziak ezartzeko.
- Landa-inguruneari eragiten dioten alderdiak eta elementuak identifikatzea, baita lurzoruaren antolamenduan eta erabileran dituen ondorioak ere.
- Landa-ingurunean esku hartzeko politikak ezartzea, ingurumena, paisaia eta funtzioak hobetzeko, baso autoktonoa berreskuratzea, lurzoru babestea, biodibertsitatea, lurraldearen garbitasuna eta irisgarritasuna, eraikitako ondorea aprobetxatzea eta natura- eta paisaia-elementu bereziak kontserbatzea sustatuz.
- Azpiegitura berdea eta urdina lurralde-ereduan integratzea elementu egituratzaile gisa.
- Hiri-ingurunean ibai-ibilgua hobetzea.
- Jasangarritasun energetikoa sustatzea, energia berriztagarriak erabiliz.
- Lurzoru urbanizaezineko eraikuntza, jarduera ekonomikoak eta bizitegi-jarduerak arautzea.
- Landa-guneak eta horien antolamendu xehatua antolatzea eta definitzea.
- Landa-lurzoruaren antolamendua udalerrri mugakideekin koordinatzea.

Hauek dira natura-ingurunearen antolamendua gidatzen duten irizpideak:

- Lurzoruaren zonakatzea erabiltzea eremu bakoitzaren xedea eta bokazioa zehazteko.
- Lurzoruaren bokazioa osatuko duten eta eragin espezifikoetara erantzuneko dieten baldintzatzaile gainjarriak txertatzea.
- Erabilerak eta jarduerak arautzea, ingurumen-babesaren eta jabetza-eskubidea erabiltzearen arteko oreka bermatuz.
- Legeriaren eta lurralde- eta sektore-plangintzaren zehaztapen lotesleak errespetatzea.
- Erabilera-araubide zabala eta malgua sustatzea udal-eskumenaren eremuan.
- Erabilerak eta jarduerak zehaztasunez definitzea, antolamendu argia eta zalantzarik gabekoa ziurtatzeko.
- Erabilera-erregimena formulatzea, erabilerak, landa-eremuak eta baldintzatzaileak erlasionatuko dituen matrize baten bidez.
- Landa-lurzati bakoitzari aplikatu beharreko erregimenaren definizio grafiko argia ezartzea, beharrezkoak ez diren gainjartzeak saihestuz.
- Landa-guneetako lurzati eraikigarrien zehaztapen grafiko eta araudi guztiak zehaztea.

- Azpiegitura berdeari lehentasuna ematea, konektibitate ekologikoa eta azpiegitura grisaren gaineko prebalentzia bermatuz, goragoko interes orokorrik ez dagoenean.
- Azpiegitura berdea eta urdina oinezkoentzako ibilbideekin, bizikletekin, espazio libreekin eta kultura-ondarearekin integratzea.
- Paisaia babestea, elementu nagusiak dituzten eraikinak eta erliebearen aldaketa esanguratsuak saihestuz.
- Baimendutako jarduketa edo esku-hartze berrietan paisaia-integratioko eta landare-konpentsazioko neurriak ezartzea.
- Hiri-eremuaren eta eremu naturalaren arteko trantsizio-espazioak behar bezala tratatzea, natura-ingurunearen degradazioa saihesteko.

1.2. HAPOn beharraren eta egokitasunaren justifikazioa

Elorriko Udalak 2021ean erabaki zuen Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren berrikuspenari ekitea. Berrikuspen hori 2011n onartu zen behin betiko (BAO, 220. Zk., 2011ko azaroaren 18koa), eta 2022an onartutako Herritarren Partaidetzarako Programa txertatu zuen. Prozesu hori indarren dagoen hirigintza-legediaren arabera garatzen da (EAEko lurzoruari buruzko 2/2006 Legearen 90. artikulua eta martxoaren 24ko 46/2020 Dekretuaren 26.4 artikulua) eta fase arautuetan egituratzen da, eta informazio- eta diagnostiko-etapa 2024ko abuztuan osatu da. Esparru horretan, Aurrerapen Dokumentua idatzi da. Nahitaezko tresna da, antolamenduko irizpide, helburu eta alternatiba orokorrak zehazten dituen, barne-ondorio administratiboak eta herritarrentzako orientagarriak dituen, eta ingurumen-ebaluazio estrategikorako eta ondoren HAPO berria idazteko oinarri gisa balio duena.

HAPOn berrikuspenaren beharra eta egokitasuna indarrean dagoen Plana onartu zenetik lege- eta lurralde-esparruak izan duen bilakaeran oinarritzen da, eta nabarmentzekoak dira Estatuko legeria berria (7/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Lurzorua eta Hiri Birgaitzearen Legearen testu bategina onartzen duena) eta autonomikoa (45/2025 Dekretua, hirigintza-estandarrak arautzen dituen) lurzoruari eta hirigintzari dagokionez, bai eta Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-plangintzaren garapena ere, bereziki 2019ko Lurralde Antolamenduaren Gidalerro berriak (LAG) eta Durangaldeko Lurralde Plan Partziala (2011), zeinaren zehaztapenak ez baitziren aurreko plangintzan txertatu. Era berean, HAPO indarrean dauden udalaz gaindiko eta sektoreko beste tresna batzuetara egokitu behar da, eta udalerrir mugakideen antolamenduekin koordinatu.

Azkenik, Berrikuspenak udalerriko hiri- eta lurralde-antolamenduaren eredua birplanteatzea ahalbidetzen du, gizarte-, ingurumen- eta ekonomia-baldintza berrietara egokituz eta herritarren egungo itxaropen eta premiekin kontrastatuz. Prozesu horrek jarduera-programa eguneratzea ere badakar, indarrean dagoen Plan Orokorrean aurreikusita ez zeuden lehentasun, inbertsio eta irizpide berriak txertatuz.

2. ELORRIOKO HAPOn IRISMENA ETA EDUKIA, ETA TEKNIKAREN ETA INGURUMENAREN ALDETIK BIDERAGARRIAK DIREN ARRAZOIZKO ALTERNATIBAK

2.1. Bizitegi-ahalmenari buruzko alternatibak

Elorrioko HAPOn aurrerapenak honako egoera hauek ezartzen ditu HAPOn bizitegi-ahalmenari dagokionez, edukiera txikienetik handienara ordenatuta:

1. Agertokia: Gainerako agertokiek baino bizitegi-edukiera txikiagoa

LAGek zehaztutako bizitegi-ahalmena zenbatesteko irizpideek gehieneko edukieraz hitz egiten dute beti. Hala ere, udalerrriak ez agortzeko eta etxebizitza gutxiago ordenatzeko borondatezko aukera du beti.

2. Agertokia: Etxebizitzaren hasierako parkearen %10

LAGen Araudiaren 13. Artikuluaren 2.e).2.b) puntuak ezartzen duenez, hasierako etxebizitza-parkearen %10eko bizitegi-ahalmena planteatu ahal izango da. Gaur egungo etxebizitzak 3.375 dira (Eustat 2023); beraz, 337 etxebizitza dira.

3. Agertokia: LAGen ohiko metodoarekin bidez kalkulaturako bizitegi-ahalmena, edo, hala badagokio, LPP etxebizitzaren aurreikuspena

Ohiko metodoaren bidez zenbatetsitako bizitegi-ahalmenari edo LPPk ezarritakoari erreparatzen dio. LAGen Araudiari buruzko dokumentuaren Laugarren Xedapen Iragankorraren arabera, LAGen metodologiaren arabera kalkulaturakoa gailentzen da, hau da, 598 etxebizitza.

4. Agertokia: Indarrean dagoen plangintzak bizitegi-ahalmen handiagoa izatea

Kasu hori LAGak aplikatzeko arauen 13. artikuluan 2.e) .6.a) puntuan jasota dago. Indarrean dagoen Planak 702 etxebizitza inguru antolatzen ditu, LAGen irizpidea aplikatuz kalkulaturakoa baino edukiera handiagoa. Ondorioz, HAPo berriak hiri-lurzoruan proposatzen dituen jarduketak, birgaitze-, berritze- edo birdentsifikazio-eragiketa gisa justifika daitezkeenak, ez dira zenbatuko ezartzen den bizitegi-kuantifikazioan.

5. agertokia. Indarrean dagoen plangintzak jada onartutako lurzoru urbanizagarria mantentzearen ondoriozko bizitegi-ahalmenaren kasua

Kasu hori LAGak aplikatzeko arauen 13. artikularen 2.e) .6.b) puntuan jasota dago. Plan berriaren bizitegi-ahalmenak ezarritako mugak gainditu ahal izango ditu, garatzen ari diren lurzoru urbanizagarriko sektoreak daudelako justifikatuta. Hala ere, lurzoru urbanizaezina hiri-lurzoru edo lurzoru urbanizagarri gisa ez sailkatzeko betebeharra dakar, salbu eta, lurzoruaren ezaugarriak eta hiri-zerbitzu eta -azpiegituren zuzkidura-maila kontuan hartuta, hiri-lurzoru araututzat sailkatu behar denean.

2.1.1. Hartutako alternatiba

HAPOren Aurrerapen dokumentuaren hirigintza-memorian azkenean hartutako aukera bat dator 3. agertokiarekin, 598 etxebizitza hartzen baititu erreferentzia gisa. Hala ere, 4. eta 5. agertokietan planteatutako kasuak gertatzen badira, Planak kopuru handiagoa proposatu eta justifikatu ahal izango du.

Nolanahi ere, HAPO egiteko fase honetan, hurrengo ataletan aurkezten diren alternatibek aukera ematen dute eremu bakoitzaren garapen- edo funtzio-aukeren ideia bat egiteko, baina ez dira garapen-proposamen zehatzak. Indarrean dauden zenbait eremutarako, horiek berrikustea proposatzen da (mugaketa, erabilera, etxebizitza-kopurua eta beste parametro batzuk), edo erabilera aldatzea (industriatik bizitegira).

Era berean, herritarrek parte hartzeko prozesuen eskaerei edo administrazio sektorialen irizpideei erantzuten saiatzen diren beste irtenbide batzuk planteatzen dira, baina udalerraren egungo aurreikuspenei doikuntzekin (dimentsioetan eta parametroetan). Hala ere, Antolamendu Eredu hau jendaurreko erakustaldian planteatzen diren iradokizun eta alternatibekin osatuko da.

2.2. Ereduaren alternatibak

Hiri Antolamenduko Plan Orokorra zehaztaperen gutxi proposatzen ditu landa-lurzoru eta/edo lurzoru natural berriak bizitegi-erabilerarako edo jarduera ekonomikoetarako kolonizatze. Testuinguru horretan, ereduak 2 ha inguru hartzen ditu lurzoru urbanizagarritzat bizitegi-lurzoruan, eta 3 ha inguru jarduera ekonomikoetarako lurzoruan. Gainera, ereduaren arabera, San Bizente-Zabaleta sektorearen zati batean lurzoru urbanizagarriaren 2,2 ha inguruko desklasifikazioa egin da, San Anton Barria sektoreko hiri-lurzoru finkatugabearen 1,7 ha eta indarrean dagoen HAPoko Gasolindegia sektoreko 0,2 ha.

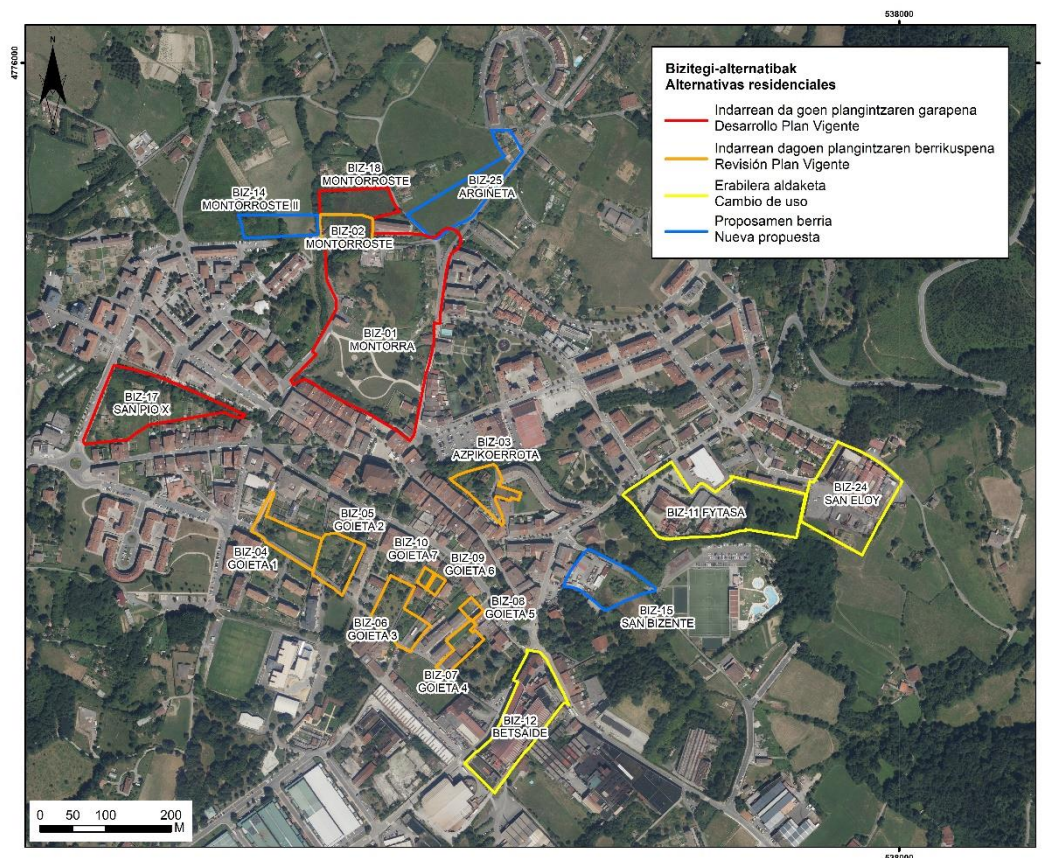
1. argazkia. San Anton Barria sektoreko etxebizitza-erakinaren aurreko zelaia desklasifikatzeko proposatzen dira.

Jarraian, HAPOn antolamendu-ereduan sartutako alternatibak aztertuko dira (bizitegiak, jarduera ekonomikoak, komunikazioak eta mugikortasun alternatiboa, ekipamenduak, espazio libreak); bai berriak, bai indarrean dagoen HAPOn aurreikusitakoak, baina oraindik garatu ez direnak edo berrikusi ez direnak.

Mota	Azalera (m ²)	Distantzia (m)	Etxebizitzaren aurreikuspena, guztira
Bizitegia	163.679,91	-	678
Jarduera ekonomikoak	194.940,92	-	-
Ekipamenduak	6.373,67	-	-
Espazio libreak	12.930,95	-	-
Aparkalekuak	-	-	-
Errepide-sarea	-	2.768,87	-
Mugikortasun alternatiboa	-	11.684,25	-

1. taula. Ereduan sartutako alternatiben datuen guztizkoa

2.2.1. Bizitegi-alternatibak

1. Irudia. Bizitegi-alternatibak

Indarrean dagoen plangintzan egiteke dauden eremuak

Eremua	Aza. (m ²)	Etxe. berrien aurreikuspena	Lurzorua sailkapena
BIZ-01 MONTORRA	47.774,51	140	HL finkatugabea
BIZ-17 SAN PIO X	13.774,35	48	HL finkatugabea
BIZ-18 MONTORROSTE	7.791,05	50	HL finkatugabea
GUZTIRA	69.339,91	238	

2. taula. Indarrean dagoen plangintzan egiteke dauden eremuak

BIZ-01 MONTORRA

 Azalera: 47.774,51 m²

140 etxebizitza

140 etxebizitza kolektiborako hiri-lurzoru finkatugabea da, eta haren garapena A-3.2 Montorraren bidez arautzen da. Hirigunetik gertu dagoenez eta garapen-maila handia duenez, bizitegi-erabilerarako eremu egokia da.

Dagoeneko antropizatuta dagoen eremua da, eta bertan hainbat etxebizitza eta beste eraikin batzuk daude, batzuk gaur egun erabilerarik ez dutenak. Hegoaldean hiri-parke bat dago; erdialdean eta iparraldean, berriz, larreak eta baratzeak dira nagusi. Landaredi-maparen arabera, eremuan Batasunaren Intereseko Habitat bat dago, 6510-Altitude baxuko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

2. argazkia. BIZ-01 Montorra eremuaren ekialdean dauden baratzeak.

Topografia aldakorra izanik, mapa geoteknikoaren arabera eraikitzeko baldintzak oso txarrak dira azaleraren zatirik handiengan, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazioen arriskua direla eta. Faktore horiei, gainera, %20 eta %50 bitarteko malda nabarmenak gehitzen zaizkie erdialdean. Uholde-arriskua ES017-BIZ-8-2 Ibaizabaleko ARPSIarekin lotzen da, non hegoaldeak arriskua duen aztertutako hiru itzultze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte), lehentasunezko fluxu-eremuan sartutako sektore batekin. Eremu hori jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (zortasuna eta zaintza).

Ibaien LPSak hegoaldea Ibaizabal ibaiaren eremu garatuen ertzetan sartzen du (hirigintza-osagaia), eta ibilgua, berriz, bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*) Interes bereziko Eremu gisa katalogatuta dago. Hegoaldea CCA.12-Ibaizabal, konektore urdinean integratuta geratzen da.

BIZ-17 SAN PIO X	Azalera: 13.774,35 m ²	48 etxebizitza
-------------------------	-----------------------------------	----------------

Indarrean dagoen HAPOren arabera, hiri-lurzoru finkatugabe gisa sailkatuta dago eremua, eta etxebizitza-eremu berri bat garatzeko erabiltzen da, bloketan banatuta, ibaiaren ezker aldean, Ibarra kaletik sarbidea duena. Antolamenduak espazio libreen eremu berriak barne hartzen ditu, pasealeku lineal bat barne, parke erantsi batekin, uholdeen aurkako

babes gisa, eta bertako fauna eta flora kontserbatzeko korridore ekologikoak sortzea, HAPOren araudiaren arabera.

Eraikinik gabeko eremua da, erabilera nagusia baratze txikiak, lorategiak eta belardiak dituen. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira azaleraren zatirik handiengan, uholde-arriskua, istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazioak direla eta.

Iparraldetik Ibaizabal ibaia igarotzen da, eta ia eremu osoa hartzen du Ibaizabal ES017-BIZ-8-2ko ARPSIaren hiru itzultze-denboratarako uholde-arriskuak. Lehentasunezko fluxu-eremuak eremuaren iparraldeko erdi hartzen du. Eremu hori jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (zortasuna eta zaintza). Ibaien LPSak hirigintza-osagaiaren eremu garatuen ertzetan sartzen du. Ibilgua interes bereziko eremu gisa katalogatuta dago bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*). Iparraldeko erdia CCA.12-Ibaizabal konektore urdinean integratuta geratzen da.

BIZ-18 MONTORROSTE

 Azalera: 7.791,05 m²

50 etxebizitza

Elorriko hirigunearen iparraldeko ertzean etxebizitzarako etxebizitza-eremu berri bat garatzea proposatzen da, udalerriko bizitegi-premiei erantzuteko eta iparraldeko bide-eraztuna egiten laguntzeko. Eraztun horren ertzak okupatzea egokitzen jotzen da hiri-bilbea osatzeko, lehendik dauden eta aurreikusita dauden eraikuntzekin jarraituta.

Eremu horretan belardiak dira nagusi, eta Batasunaren Intereseko Habitat batekin identifikatzen da landaredia; 6510-Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*). Oso laua da, eta eraikuntzarako baldintzak onargarriak dira ia eremu osoan, eta ekialderako oso kaltegarriak, uholde-arriskuak. Istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazioak direla eta. Aldetako erreka mendebaldeko mugatik igarotzen da, eta uholde-arriskua du (ARPSI ES017-BIZ-8-2) eremuaren zati handi batean hiru itzultze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte). Ibaien LPSak hirigintza-osagaiaren landa-eremuko ertzen barruan sartzen du. Ibilgu hori bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*) Interes Berezikiko Eremu gisa katalogatuta dago. Mendebaldeko erdia CCA.12-Ibaizabal konektore urdinean integratuta dago. Eremua jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (zortasuna eta zaintza).

3. argazkia. Belardia BIZ-18 Montorroste eremuan.

Indarrean dagoen plangintzan berrikusi beharreko eremuak

Eremua	Aza. (m ²)	Etxe. berrien aurreikuspena	Lurzoruaen sailkapena
BIZ-02 MONTORROSTE	3.394,55	22	HL finkatugabea
BIZ-03 AZPIKOERROTA	3.903,59	12	HL finkatugabea
BIZ-04 GOIETA 1	4.592,88	16	HL finkatugabea
BIZ-05 GOIETA 2	4.603,03	16	HL finkatugabea
BIZ-06 GOIETA 3	5.396,28	20	HL finkatugabea
BIZ-07 GOIETA 4	2.396,56	10	HL finkatugabea
BIZ-08 GOIETA 5	672,46	6	HL finkatugabea
BIZ-09 GOIETA 6	452,52	4	HL finkatugabea
BIZ-10 GOIETA 7	427,84	4	HL finkatugabea
GUZTIRA	25.839,71	110	

3. taula. Indarrean dagoen plangintzan berrikusi beharreko eremuak

BIZ-02 MONTORROSTE

Azalera: 3.394,55 m²

22 etxebizitza

Indarrean dagoen HAPOn A-3.7 Montorroste proposamenaren arabera, etxebizitza-eremu berri bat planteatzen da Elorriko hirigune nagusiaren iparraldeko ertzean, blokeetan, udalerriko bizitegi-beharrei erantzuteko eta iparraldeko loturako bide-eraztunari laguntzeko. Eremuaren mugaketa doitu egiten da dagoen hiri-hutsunea osatzeko, eta baztertu egiten da HAPOn aurreikusitako iparralderanzko handitzea.

Eremu honetan belardiak dira nagusi. Landaredia Batasunaren Intereseko Habitat batekin identifikatzen da; 6510-Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*). Eraikuntzarako baldintzak onargarriak dira ia eremu osoan, eta ekialderako oso kaltegarriak, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazio arriskua direla eta. Aldetako errekak uholde-arriskua du (ARPSI ES017-BIZ-8-2) hiru itzultze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte), eta eremuaren zati handi bat eraginpean geratzen da. Ibaien LPSaren hirigintza-osagaiaren landa-eremuko ertzen barruan dago. Ibilgua interes bereziko eremu gisa katalogatuta dago bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*), eta eremuaren mendebaldeko erdia CCA.12-Ibaizabal konektore urdinaren barruan dago. Eremua jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (zortasuna eta zaintza).

4. argazkia. Ibilguaren ondoko belardiak, BIZ-02 Montorroste eremuan.

BIZ-03 AZPIKOERROTA

Azalera: 3.903,59 m²

12 etxebizitza

Indarrean dagoen HAPoren A-3.3 Azpikoerrotaren proposamenaren arabera, Ibaiondo-San Juan-Azpikoerrotaren kaleen parean eraikitako etxadia osatzea planteatzen da, pabiloia birgaituz – bolumetria handitzeko aukerarekin- eta bideak eta ingurunea hobetuz. Eremua berriz mugatu da, eta A-3.5 Goietaren antolamenduko Azpikoerrotaren Mendebaldeko azpiero mugakidea sartu da ibai-ertzeko espazio libre gisa, eta aparkaleku-plaza berriak gehitu dira, eremuaren beharrei erantzuteko.

Oso eremu antropizatua da, eta eraikuntza-elementuak ditu. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, eusteko ahalmen txikia eta eserleku-arriskua direla eta. Ibaizabal ibaiaren ondoan dago, eta eremuaren iparraldeko uholde-arriskuaren eraginpean dago (ARPSI ES017-BIZ-8-2) hiru itzultze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte). Ibaien LPSak hirigintza-osagaiaren eremu garatuen ertzetan sartzen du sektorea. Haren ibilgua bisoi europarrarentzat Interes Berezikoko Eremu gisa katalogatuta dago (*Mustela lutreola*). Iparraldeko eremua CCA.12-Ibaizabal. konektore urdinean integratuta dago. Eremua jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (zortasuna eta zaintza).

5. argazkia. BIZ-03 Azpikoerrota eremua Ibaizabal ibaiaren ezkerrean dago.

BIZ-04 GOIETA 1

Azalera: 4.592,88 m²

16 etxebizitza

Indarrean dagoen HAPOk aurreikusten du Goietan etxebizitzarako bizitegi-eremu berri bat garatzea bloketan, Alde Zaharraren hegoaldeko ertza osatzeko, morfologia historikoarekin eta lehendik daudenekin integratutako antolamendu garaikide baten bidez, partzelario tradizionalari eta hiri-inguruneari balioa emanez. Proposamenak barne hartzen du Goieta kalea zabaltzea zuhaiztidun bide nagusi gisa, eta hirigunean berdeguneen eta zuzkidura-espazioen sare bat sortzea.

Goieta eremua eskala txikiagoko eta kudeaketa errazagoko jardueretan banatzen da, zeharkako loturak indartzeko, ardatz berdeak sortzeko, hiri-hutsuneak osatzeko eta Goieta kalea urbanizazio hobetuz egituratzeko helburuei eutsiz. Ondorengo faseetan, espazio publikoaren kudeaketa unitarioa aztertuko da.

Baratzez, lorategiz eta zuhaitz sakabanatu batzuez osatutako hiri-eremua da. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak eta istiltze-arazoak direla eta.

BIZ-05 GOIETA 2

Azalera: 4.603,03 m²

16 etxebizitza

Goietako jarduketak zatitzearen ondoriozko proposamena (BIZ-04 GOIETA 1).

Eraikitako eremu txiki bat laborantza- eta lorategi-eremuekin nahasten duen hiri-eremua da. Alde batean baratze antolatu bat ikusten da, erdian belar-eremu ireki bat, zuhaitz batzuk sakabanatuta dituen, eta hego-mendebaldean zuhaitz-zerrenda trinkoago bat.

Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak eta istiltze-arazoak direla eta.

6. argazkia. Goieta sektorea osatzen duten lurzatiak perimetro-hormek mugatzen dituzte. Bere atzean, baratze eta lorategietako zuhaitzen zati bat ikus daiteke.

BIZ-06 GOIETA 3

 Azalera: 5.396,28 m²

20 etxebizitza

Goietako jarduketak zatitzearen ondoriozko proposamena (BIZ-04 GOIETA 1).

Eraikitako eremu txiki bat laborantza- eta lorategi-eremuarekin nahasten duen hiri-eremua da. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak eta istiltze-arazoak direla eta.

7. argazkia. Goieta sektoreko eremuetako kale batzuk ardatz berde gisa proposatzen dira (EL-A).

BIZ-07 GOIETA 4

 Azalera: 2.396,56 m²

10 etxebizitza

Goietako jarduketak zatitzearen ondoriozko proposamena (BIZ-04 GOIETA 1).

Eremu honek pabiloi bat eta inguruko eraikinen artean tartekatutako hiri-baratze txikiak ditu. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak eta istiltze-arazoak direla eta.

BIZ-08 GOIETA 5

 Azalera: 672,46 m²

6 etxebizitza

Goietako jarduketak zatitzearen ondoriozko proposamena (BIZ-04 GOIETA 1).

Erabilera zehatzik gabeko lurzoruz osatutako eremua, zenbait belarkara dituen. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arrisku eta istiltze-arazoak direla eta.

BIZ-09 GOIETA 6

 Azalera: 452,52 m²

4 etxebizitza

Goietako jarduketak zatitzearen ondoriozko proposamena (BIZ-04 GOIETA 1).

Eraikuntzarako baldintza oso kaltegarriak dituen hiri-eremuko lorategia da. Eremu osoak uholde-arriskua eta istiltze-arazoak ditu.

BIZ-10 GOIETA 7

 Azalera: 427,84 m²

4 etxebizitza

Goietako jarduketak zatitzearen ondoriozko proposamena da (BIZ-04 GOIETA 1).

Eraikuntzarako baldintza oso kaltegarriak dituen hiri-eremuko lorategia da. Eremu osoak uholde-arriskua eta istiltze-arazoak ditu.

Erabilera-aldaketa

Eremua	Aza. (m ²)	Etxe. berrien aurreikuspena	Lurzoruaren sailkapena
BIZ-11 FYTASA	20.286,70	100	HL finkatugabea
BIZ-12 BETSAIDE	13.171,06	65	HL finkatugabea
BIZ-24 SAN ELOY	15.642,61	80	HL finkatugabea
GUZTIRA	49.100,37	245	

4. taula. Erabilera-aldaketa duten eremuak

BIZ-11 FYTASA Azalera: 20.286,70 m² 100 etxebizitza

Fytasak okupatutako lursailak bizitegi-erabilerara aldatzea planteatzen da, industria-jarduera herrigunetik kanpo eramateko helburuarekin. Jarduera hori industria-sare zaharkitua berritzeko eta hiri-bilbea trinkotzeko estrategiaren barruan sartzen da. Eremu horretan hainbat zuzkidura aurreikusten dira, hala nola, ibai-parke bat eta futbol-zelai berri baterako kirol-eremu bat.

Gaur egun, mendebaldeko industria-instalazio zaharrek okupatzen dute eremu hori, eta zabortegia eta industriak kutsa ditzaketen lurzoruen bi kokaleku asmatuko lirateke bertan. Ekialdean belardi bat dago, zuhaitz sakabanatu batzuk dituen, neurri batean Nekazaritza eta Basogintzaren LPSak Trantsizioko Landa Paisaia gisa kategorizatua.

Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazio-arriskua direla eta. Hegoaldeko mugatik Ibaizabal igarotzen da, eta, eremuan, ES017-BIZ-8-2 ARPSIari lotutako uholde-arriskua detektatzen da, 100 eta 500 urteko errepikatze-denboretarako. Eremua ibaien LPSaren hirigintza-osagaian garatutako eremuen ertzetan sartzen da, eta ekialdean dagoen zona bat ingurumen-osagaian ondo kontserbatutako landaredia duen zona gisa identifikatzen da. Landaredi-mapak ibaiaren ondoan identifikatzen du 91E0* lehentasunezko Batasunaren Intereseko Habitata; ibaiertzeko haltzadi eurosiberiarra. Eremua jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago. Ibilgua interes bereziko eremu gisa katalogatutako dago bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*), eta hego-ekialdea CCA.12-Ibaizabal konektore urdinaren barruan dago. Eremu horretan "Fytasa" eta "Bulegoak" kultura-ondarean eraikitako beste elementu batzuk dira (Ondarea webgunea).

8. argazkia. BIZ-11-Fytasa eremuaren zati handi bat antzinako industria-instalazioek okupatzen dute.

BIZ-12 BETSAIDE

Azalera: 13.171,06 m²

65 etxebizitza

Betsaideko lurzoruen bizitegi-erabilera aldatzea planteatzen da, ingurunearen bizitegi-izaera indartzeko, industria-sare zaharkitua berritzeko eta funtzionamendua hobetzeko, eta, gainera, jarduera ekonomikoko eremurako trantsizio-espazio libre bat eta udalerrirako sarbidea berrurbanizatzeko, oinezkoen mugikortasuna eta bide-segurtasuna hobetzeko.

Industria-instalazioez (eraikinak eta pabiloiak) osatutako eremua da. Kutsatuta egon daitezkeen lurzoru batean dago finkatuta, eta oso baldintza txarrak ditu ia eremu osoan, uholde eta istilte arazoengatik. Hegoaldean eta hego-ekialdean baldintzak onargarriak dira, eusteko ahalmenari eta asentazioei dagokienez. Mugako zerrenda txiki batek uholde-arriskua du 500 urteko itzultze-denborarako, eta ez du inolako ARPSIk eragiten. Eremuan, "Talleres Anaiak" identifikatu da eraikitako kultura-ondarearen beste elementu gisa (Ondarea webgunea).

9. argazkia. Industria-eraikinak BIZ-12-Betsaide eremuan

BIZ-24 SAN ELOY

Azalera: 15.642,61 m²

80 etxebizitza

Bizitegi-erabilera aldatzea proposatzen da, ingurunearekin bateragarria dena, gutxi garatua dagoelako eta industria-ehunetik kanpoko erabilera isolatua delako.

Industria-pabiloiez eta aparkaleku-zabalgune zabal batez osatutako eremua da. Hegoaldean, baratze eta zelai gunek txiki bat dago, etxola batekin. Eraikuntzarako baldintzak oso txarrak dira eremu osoan, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, eusteko ahalmen txikia eta asentazio-arriskua direla eta.

Eremuaren hegoaldean Ibaizabal ibaiaren uholde-arriskua dago (ARPSI ES017-BIZ-8-2) 100 eta 500 urteko itzultze-denboretarako. Hego-mendebaldeko eremua jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (polizia-eremua) eta CCA.12-Ibaizabal konektore urdinaren barruan.

Eremuaren ia azalera osoa industria-jardueraz kutsatuta egon daitezkeen lurzoruen kokaleku bati dagokio.

10. argazkia. Pabiloi industrialak eta aparkalekua BIZ-24 San Eloy eremuan

Proposamen berriak

Eremua	Aza. (m ²)	Etxe. berrien aurreikuspena	Lurzorua sailkapena
BIZ-14 MONTORROSTE II	3.859,09	20	Lurzoru urbanizagarria
BIZ-15 SAN BIZENTE	6.747,01	30	Lurzoru urbanizagarria
BIZ-25 ARGINETA	8.793,82	35	Lurzoru urbanizagarria
GUZTIRA	19.399,92	85	

5. taula. Proposamen berrien eremuak

BIZ-14 MONTORROSTE II Azalera: 3.859,09 m² 20 etxebizitza

Bide-eraztunaren ertzak okupatzea planteatzen da, hiri-bilbea handitzeko eta egituratzeko, osasun-zentroarekiko hurbiltasuna aprobetxatuz.

Eremu horretan belardiak eta zuhaixkak daude. Ekialdeko erdia Batasunaren intereseko habitatari dagokio, 6510-Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*). Eraikuntzarako baldintzak oso kaskarrak dira mendebaldeko erdialdean, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazioen arriskua direla eta; ekialdeko erdian, berriz, onargarriak dira, sostengu-edukieraren eta asentazioen arazoengatik.

Ekialdeko mugatik Aldetako erreka igarotzen da, eta uholde-arriskua du (ARPSI ES017-BIZ-8-2) hiru aldietarako (10, 100 eta 500 urte) eremuaren zati batean, eta Jabari Publiko Hidraulikoak ere eragiten dio (zortasun-eremua eta zaintza-eremua). Ibaien LPSak hirigintza-osagaiaren landa-eremuko ertzen barruan sartzen du eremua. Ibilgua interes bereziko eremu gisa katalogatuta dago bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*). Hego-ekialdeko eremua CCA.12-Ibaizabal. konektore urdinean integratuta dago.

Eremuaren azalera Nekazaritza eta Basogintzaren LPSaren Balio Estrategiko Handiaren kategorian sartzen da.

11. argazkia. Belardiek eta zuhaixkek osatzen dute BIZ-14 Montorroste II eremua

BIZ-15 SAN BIZENTE

Azalera: 6.747,01 m²

30 etxebizitza

Bizitegi-bilbea kirol-ekipamendura zabaltzea proposatzen da, haren integrazioa eta sarbidea hobetzeko, Urkizu eta Tola jauregiekin bat egingo duen espazio libre bat gehituz. Eremuaren zati bat dator HAPOko lurzoru urbanizagarriarekin, baina zati batean desklasifikatu egin da, erreka eta ubideen presentziagatik, horiek antolatzea zailtzen baitute.

Eremuaren mendebaldean industria-instalazioak dituen eraikin bat dago, non kutsatuta egon daitekeen lurzoru bat kokatzen den. Ekialdean landaredi erruderala dago, eta desagertutako "Elizalde baserriari" dagokion eraikina aurri egoeran dago, Ondarea

Kultura Ondarearen webgunean eraikitako beste elementu eta elementu arkeologiko batzuk bezala. Azaleraren zati bat, landaredi-maparen arabera, Batasunaren Intereseko Habitat bati dagokio; 6510-Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*). Eraikitzeko baldintzak oso txarrak dira, uholde-arriskuak, istiltze-arazoak, sostengu-ahalmen txikia eta asentazio-arriskua direla eta.

Ibaien LPSak Ibaizabal ibaiaren eremu garatuen ertzetan sartzen du ekialdeko sektorea (hirigintza-osagaia), eta hurbileko ibilgua, berriz, bisoi europarrarentzat Interes Berezikoko Eremu gisa katalogatuta dago (*Mustela lutreola*). Ipar-ekialdeko muga CCA.12-Ibaizabal konektore urdinean integratuta geratzen da. Eremuaren zati bat jabari publiko hidraulikoaren eraginpean dago (zaintza-eremua).

12. argazkia. Elizalde baserria BIZ-15 eremuan, San Bizente

BIZ-25 ARGİÑETA

 Azalera: 8.793,82 m²

35 etxebizitza

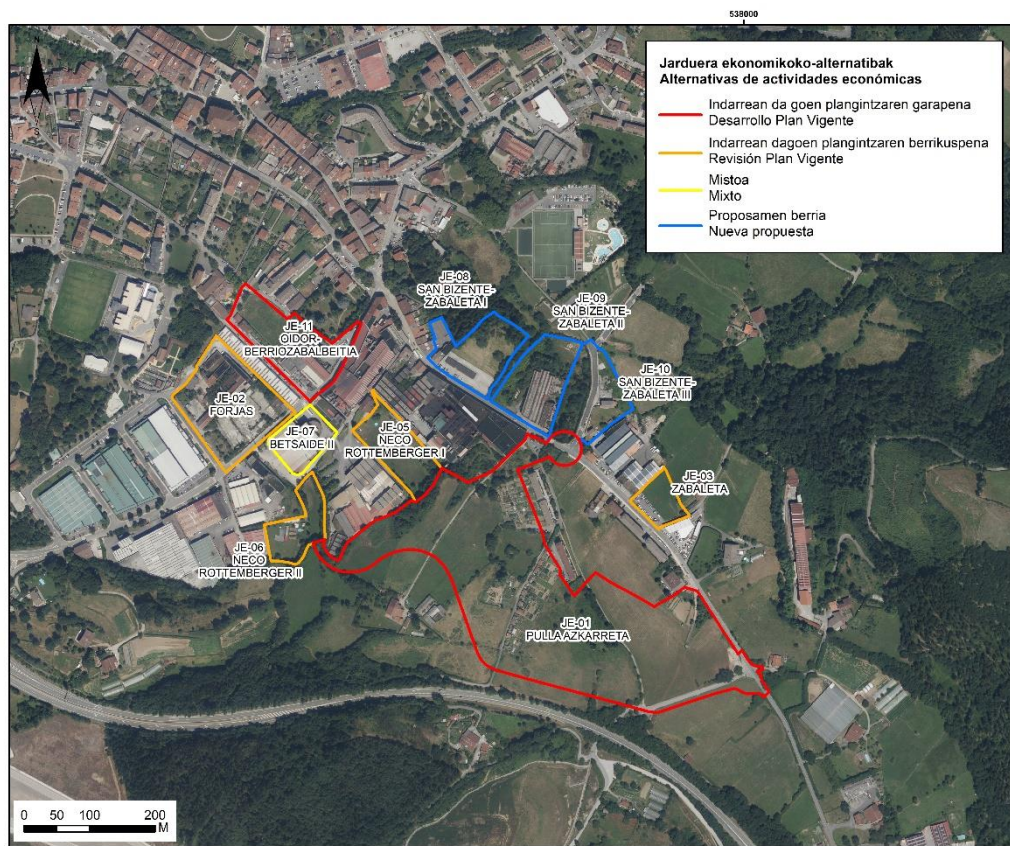
Arestiortu Elorrioko herrigunearekin eta bidegunearekin lotuko duen bizitegi-eremu bat proposatzen da, udalerriko bilbea trinkotzeko eta haren funtzionamendua hobetzeko.

Hegoalderantz jaisten den aldapa leun batean garatutako eremua da, 6510 Batasunaren Intereseko Habitatori (Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)) dagozkion belardiz osatua. Eraikitzeko baldintzak oso txarrak dira, uholde-arriskuak eta istilte-arazoak direla eta. Nekazaritza eta Basogintzaren LPSak balio estrategiko handiko lurzoruen barruan sailkatzen du.

13. argazkia. Belardiak BIZ-25 Argiñeta eremuan

2.2.2. Jarduera ekonomikoen alternatibak

2. Irudia. Jarduera Ekonomikoen Alternatibak

Eremua	Aza. (m ²)	Mota
JE-01 PULLA AZKARRETA	105.464,44	Indarreko plangintzaren zain
JE-11 OIÐOR-BERRIOZABALBEITIA	15.162,50	Indarreko plangintzaren zain
JE-02 FORJAS	19.246,14	Indarrean dagoen plangintza berrikusteko
JE-03 ZABALETA	4.199,71	Indarrean dagoen plangintza berrikusteko
JE-05 NECO ROTTEMBERGER I	9.273,31	Indarrean dagoen plangintza berrikusteko
JE-06 NECO ROTTEMBERGER II	6.768,06	Indarrean dagoen plangintza berrikusteko
JE-07 BETSAIDE II	5.978,74	Mistifikatzeke
JE-08 SAN BIZENTE-ZABALETA I	5.978,74	Proposamen berria
JE-09 SAN BIZENTE-ZABALETA II	11.434,64	Proposamen berria
JE-10 SAN BIZENTE-ZABALETA III	11.434,64	Proposamen berria
GUZTIRA	194.940,92	

6. taula. Jarduera Ekonomikoen Alternatibak

Indarreko plangintzaren zain dauden eremuak

Eremua	Aza. (m ²)	Lurzoruaen sailkapena
JE-01 PULLA AZKARRETA	105.464,44	HL finkatugabea
JE-11 OIDOR-BERRIOZABALBEITIA	15.162,50	HL finkatugabea
GUZTIRA	120.626,94	

7. taula. Indarreko plangintzan egiteke dauden jarduera ekonomikoen alternatibak

JE-01 PULLA AZKARRETA

Azalera: 105.464,44 m²

Jarduera ekonomikoetarako sektore bat proposatzen da, finkatutako industrialdearen eta udalerrirako sarbideen ondoan, eta horren antolamenduak osatzen du perimetroko bide-eraztuna, udalerrriaren hego-ekialdeko hiri-barruko trafikoa murrizteko.

Eremu zabala da, batez ere belardiz eta, neurri txikiagoan, baratze txikiez osatua. Azaleraren zatirik handiena 6510 Batasunaren intereseko habitatari dagokio; Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*). Zuhaitz-oin batzuk sakabanatuta ageri dira, batez ere eremua zeharkatzen duten bideen ondoan. Eraikuntzarako baldintzak batez ere aldekoak dira, mendebaldean alde txarrak daude, eta ekialdean, berriz, oso txarrak, uholde-arriskua, istiltzea, sostengu-ahalmen txikia eta asentazio-arriskua direla eta.

14. argazkia. JE-01 Pulla Azkarreta eremua batez ere belardiz osatuta dago.

Mendebaldeko muturreko eremu txiki batean, Pulla erreka igarotzen da. Bisoi europarrarentzat Interes Berezikiko Eremu gisa katalogatuta dago (*Mustela lutreola*). Ibaien LPSak eremua hirigintza-osagaiaren arabera garatutako eremuen ertz gisa jasotzen du.

Nekazaritza eta Basogintzaren LPSak zenbait sektore kategorizatzen ditu, hala nola Balio Estrategiko Handia (batez ere mendebaldean) eta Trantsizioko Landa Paisaia.

JE-11 OIDOR-BERRIOZABALBEITIA

Azalera: 15.162,50 m²

Erdialdeko bizitegi-eremuen eta hegoaldeko industria-eremuen arteko trantsizio-eremu bat sortu da, lehendik dagoen industria-pabiloia ordeztzen duten hirugarren sektoreko erabileretarako edo ekoizpen-erabilera ez-gogaikarrietarako. Gainera, Betsaide kalea berrurbanizatzea, Urkizuaran eta Elizburu kaleen arteko bidegurutzea birmoldatzea eta perimetroko bide-eraztunarekiko lotura ezartzea aurreikusten da, barne-trafikoa murrizteko.

Hego-ekialdeko zenbait eraikin eta industria-instalaziok osatzen dute batez ere eremua, kutsatuta egon daitezkeen lurzoruen kokaleku batean finkatuta daudenak. Ipar-mendebaldean belardi bat dago eta ipar-ekialdean aparkaleku bat. Baldintza geoteknikoak oso txarrak dira uholde eta istiltze arazoengatik. Ondarea Kultura Ondarearen webguneak adierazten du "Albert S.A." dagoela ondarean eraikitako beste elementu batzuen barruan.

15. argazkia. JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia eremuaren ikuspegia.

Indarrean dagoen plangintzan berrikusi beharreko eremuak

Eremua	Aza. (m ²)	Lurzoruaaren sailkapena
JE-02 FORJAS	19.246,14	HL finkatugabea
JE-03 ZABALETA	4.199,71	HL finkatugabea
JE-05 NECO ROTTEMBERGER I	9.273,31	HL finkatugabea
JE-06 NECO ROTTEMBERGER II	6.768,06	HL finkatugabea
GUZTIRA	39.487,74	

8. taula. Indarreko plangintzan berrikusi beharreko jarduera ekonomikoen alternatibak

JE-02 FORJAS

Azalera: 19.246,14 m²

Jardueraren helburua da eremua berrantolatzea industria-sare zaharkitua leheneratzeko, hego-mendebaldeko eremuekin eta Oidor-Berriozabalbeitian eta Betsaiden erabilera-aldaketekin koherente izateko, arau-esparrua eta egungo beharrak kontuan hartuta.

Eremu hori nekazaritzakoak ez diren jarduera ekonomikoetarako lurzoruei dagokie, non azalera zabalak nagusitzen diren, hormigoizko zoladurez eta industria-nabeetako eraikinez zigitatuak, eta gutxieneko landaretza tamaina desberdineko zuhaitz-oinetara eta espezieetara murritzua, eta landaredi erruderala. Eremu osoa kutsatuta egon daitezkeen lurzoruetan dago. Eraikuntza-baldintzak oso kaskarrak dira uholde eta istiltze arazoengatik.

16. Irudia. Industria-instalazio zaharkituak JE-02 Forjas eremuan.

JE-03 ZABALETA

Azalera: 4.199,71 m²

Jarduketaren helburua industrialdea pixkanaka leheneratzea da, Urkizuaran kalea egituratuko duten eta bizitegi-bilbetik gertu baina hortik kanpo dauden jarduera ekonomikoetarako lurzoru berria sortuko duten esku-hartze puntualen bidez.

Eremu lau hori, iparraldean, 6510 Batasunaren Intereseko Habitatori dagozkion larre-eremu batek eta hegoaldean aparkaleku batek osatzen dute.

Eraikuntza-baldintzak oso kaskarrak dira, uholde, istiltze, sostengu-ahalmen eta jarleku arazoengatik.

17. argazkia. Aparkalekua eta zelaia JE-03 Zabaleta eremuan

JE-05 NECO ROTTEMBERGER I

Azalera: 9.273,31 m²

Betsaide eta Linceren hegoaldean hutsik dauden lurzorua garatzea proposatzen da, industrialdea handitzeko, eremua Betsaide kalearekin lotuko duten bide berriekin batera, handitze egituratu eta ordenatu bat bermatuz.

Eremu horretan zelai zabal bat dago, oso azalera lauaren gainean. Eremu horretan, ipar-mendebaldean, lorategi txiki bat dago, eta hego-ekialdeko lubeta ukitzen duen zuhaitzi trinko eta heldu bat. Eraikuntza-baldintzak onargarriak dira iparraldean, eta kaltegarriak hegoaldean, istiltze-arazoengatik, sostengu ahalmenengatik eta asentazioengatik. 100 eta 500 urteko itzultze-denboretarako uholde-arriskua dago.

Lurzati estaliaren erditik Pulla erreka igarotzen da. Erreka horren ertzak Ibaien LPSak barne hartzen ditu hirigintza-osagaiaren eremu garatuen barruan. Ibilgua interes bereziko eremu gisa katalogatuta dago bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*).

Hego-ekialdeko baso-eremua balio estrategiko handi gisa sailkatzen du Nekazaritza eta Basogintzaren LPSak.

18. argazkia. Lehenik eta behin, lorategia; ondoren, zelaia; eta, atzealdean, JE-05 Neco Rottemberger I eremuko zuhaitzia

JE-06 NECO ROTTEMBERGER II

Azalera: 6.768,06 m²

Betsaide hegoaldean hutsik dauden lurzoruak garatzea proposatzen da, industrialdea handitzeko, eremua Betsaide kalearekin eta Pulla-Azkarreta sektorearekin lotuko duten bide berriekin batera, kanpoko bide-eraztunean integratuz industria-eremuak lotzeko eta hiri-barruko trafiko astuna murrizteko, handitze egituratu eta ordenatua ziurtatuz.

Batez ere belardiz osatutako eremua da, non baratze bat eta eraikin osagarri txikiak dituen lorategi-eremu bat dauden, malda txikiko gainazal baten gainean. Mugek sastrakadiko landaredi trinkoa dute lerrokatuta, eta, horrekin batera, hainbat tamainatako zuhaitzak eta espezieak. Eremuan dauden belardiak 6510 Batasunaren Intereseko Habitatarekin bat datoz. Eraikuntza-baldintzak onargarriak dira eremuaren zati handi batean, eta oso kaltegarriak iparraldean, uholde, istiltze, euste-ahalmen eta asentazio arazoengatik.

Handik gertu, Pulla erreka dago. Erreka horren ibilgua bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*) interes bereziko eremu gisa katalogatuta dago, eta ekialdean dagoen eremu bat CCA.12-Ibaizabal konektore urdinaren barruan dago. Ibai-ibilgu horri lotutako uholde-arriskua dago ekialdean, 10 eta 100 urteko itzultze-denboretarako. Ibaien LPSak hirigintza-osagaiaren eremu garatuen ertzetan sartzen du.

19. argazkia. JE-06 Neco Rottemberger II eremuaren muga. Atzean, belardia ikusten da, tonu berde bizian.

Misto bihurtu beharreko eremuak

Eremua	Aza. (m ²)	Lurzoruaaren sailkapena
JE-07 BETSAIDE II	5.978,74	HL finkatugabea
GUZTIRA	5.978,74	

9. taula. Mistifikatu beharreko jarduera ekonomikoen alternatibak

JE-07 BETSAIDE II

Azalera: 5.978,74 m²

Betsaide eta Oidor-Berriozabalbeitiako lurzoruen zati bat bizitegi-erabilerara aldatzearekin batera, Betsaideko gainerako lurzoruak bizitegi-erabileraren eta jarduera ekonomikoen arteko trantsizio-eremu gisa erabiltzea planteatu da.

Industria-pabiloi batek eta haren inguruek osatzen dute eremua, eta ez du landare-estaldurarik. Eraikitzeko baldintzak oso txarrak dira ia azalera osoan, uholde, istiltze eta euste-ahalmen arazoak eta asentazioak direla eta. Eremu osoa kutsatuta egon daitezkeen lurzoruetan dago.

20. argazkia. Industria-pabiloia JE-07 Betsaide II eremuan

Proposamen berriak

Eremua	Aza. (m ²)	Lurzorua ren sailkapena
JE-08 SAN BIZENTE-ZABALETA I	5.978,74	Lurzoru urbanizagarria
JE-09 SAN BIZENTE-ZABALETA II	11.434,64	Lurzoru urbanizagarria
JE-10 SAN BIZENTE-ZABALETA III	11.434,64	Lurzoru urbanizagarria
GUZTIRA	28.848,02	

10. taula. Jarduera ekonomiko berrien alternatibak

JE-08 SAN BIZENTE-ZABALETA I

Azalera: 5.978,74 m²

Hiri-bilbea pixkanaka zabaltzea proposatzen da, Urkizuaran kalea egituratu eta jarraitzeko esku-hartzeen bidez, hiri-hutsuneak konponduz eta herrigunetik gertu dauden jarduera ekonomikoetarako lurzoru berria sortuz. Eremuaren zati bat bat dator HAPOko lurzoru urbanizagarriarekin, baina zati batean desklasifikatu egin da, errekek eta ubideak daudelako, eta horiek antolamendua zailtzen dutelako eta erdialdean tratamendu naturala izatea errazten dutelako.

21. argazkia. Aparkalekua eta eraikinak (atzean) JE-08 San Bizente-Zabaleta I eremuan

Eremu horretan, hegoaldean, aparkaleku-azalera bat dago, eraikin batzuk mendebaldean, eta belardi-azalera bat, landaredi erruderalarekin eta zuhaitz trinkoekin iparraldean. Landaredi-maparen arabera, 6510-Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) dira. Eremu horren zati handi bat kutsatuta egon daitezkeen lurzoruen gainean dago, eta eraikuntza-baldintza oso kaskarrak ditu ia erabat, uholde, istiltze, euste-ahalmen eta asentazio arazoengatik.

Pulla erreka eremutik igarotzen da, eta haren ibilgua interes bereziko eremutzat jotzen da bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*). 500 urteko itzultze-denborarako uholde-arriskua du, eta ibaien LPSak garatutako eremuen barruan hartzen ditu ibaiertzak, hirigintza-osagaiaren arabera.

JE-09 SAN BIZENTE-ZABALETA II

Azalera: 11.434,64 m²

Aurreko jarduketarekin bat datorren proposamena (JE-08 SAN BIZENTE-ZABALETA I).

Industria-eremua zaharkituta dago, eta pabiloiak eta inguruko landaredia ditu ezaugarri. Landaredi hori bere dentsitateagatik eta egitura-aniztasunagatik nabarmentzen da, ia lursail osoa inguratzen duen sastrakadia nagusitzen baita, bai eta tamaina eta espezie desberdinetako zuhaitz sakabanatuak ere. Eremua kutsatuta egon daitezkeen lurzoruen gainean dago finkatuta, eta eraikuntza-baldintza oso kaskarrak ditu ia osorik, uholde, istiltze, euste-ahalmen eta asentazio arazoengatik.

Mendebaldean zerrenda txiki bat dago CCA.12-Ibaizabal konektore urdinean. Ondarea Kultura Ondarearen webguneak "Tratamenduen eta Pieza Amaituen Instalazioa" identifikatzen du eremuan, eraikitako beste elementu batzuen barruan.

22. argazkia. San Bizente-Zabaleta II JE-09 eremuko industria-pabiloi zaharkitua.

JE-10 SAN BIZENTE-ZABALETA III

Azalera: 11.434,64 m²

Aurreko jarduketekin bat datorren proposamena (JE-08 SAN BIZENTE-ZABALETA I eta JE-09 SAN BIZENTE-ZABALETA II). Proposamen horretan, egungo bideen trazadura zuzentzea ere proposatzen da, eremuaren ikusgarritasuna, segurtasuna eta antolamendua hobetzeko.

Eremua ibilgailu-trafikoko bide batek zeharkatzen du, eta bi sektore bereizitan banatzen du espazioa.

Mendebaldean, zuhaitz-landaredi trinkoa duen partzela bat dago, batez ere koniferoz eta espezie inbaditzailez (*Cortaderia selloana*) osatua, sute-arrisku handia duena. Ekialdean, eremu misto bat dago, eta bertan aldi berean daude bizitegi-eraikinak, zelai txiki bat eta landaredi erruderal belarkara duen orube bat, kutsatuta egon daitezkeen lurzoruetan finkatuta.

Eraikuntza-baldintzak oso kaskarrak dira, uholde, istiltze, sostengu-ahalmen eta jarleku arazoengatik. Ondarea Kultur Ondarearen webguneak eremuan "San Anton baserria" identifikatzen du beste elementu arkeologiko batzuen barruan.

23. argazkia. Bidearen ezkerrean bizitegi-eraikinak eta orubea ikusten dira, eta, bidearen eskuinaldean, koniferoak dituen partzela, JE-10 San Bizente-Zabaleta III eremuan.

2.2.3. Zuzkidura publikoak eta hiri-azpiegiturak

Eremua	Aza. (m ²)	Mota
EK-01 TXANBERI	6.373,67	Proposamen berria
GUZTIRA	6.373,67	

11. Taula. Ekipamendu alternatibak

EK-01 TXANBERI

Azalera: 6.373,67 m²

Kirol-erabilerarako espazio berriak planteatzen dira, zentrotik, beste kirol-ekipamendu batzuetatik, sarbideetatik eta lekuaren topografiatik gertu daudela aprobetxatuz.

Eremu hori, neurri bateko zuhaitz-oin sakabanatuak dituen zelai batek osatzen du, eta zati batean, Nekazaritza eta Basozaintzako LPSak Trantsizioko Landa Paisaia gisa kategorizatzen du. Eraikuntza-baldintzak oso kaskarrak dira, uholde, istiltze, sostengu-ahalmen eta asentazio arazoengatik.

Hegoaldean, Ibaizabal ibaia igarotzen da, eta, eremuan, ES017-BIZ-8-2 ARPSIari lotutako uholde-arriskua detektatzen da, 100 eta 500 urteko itzultze-denboretarako.

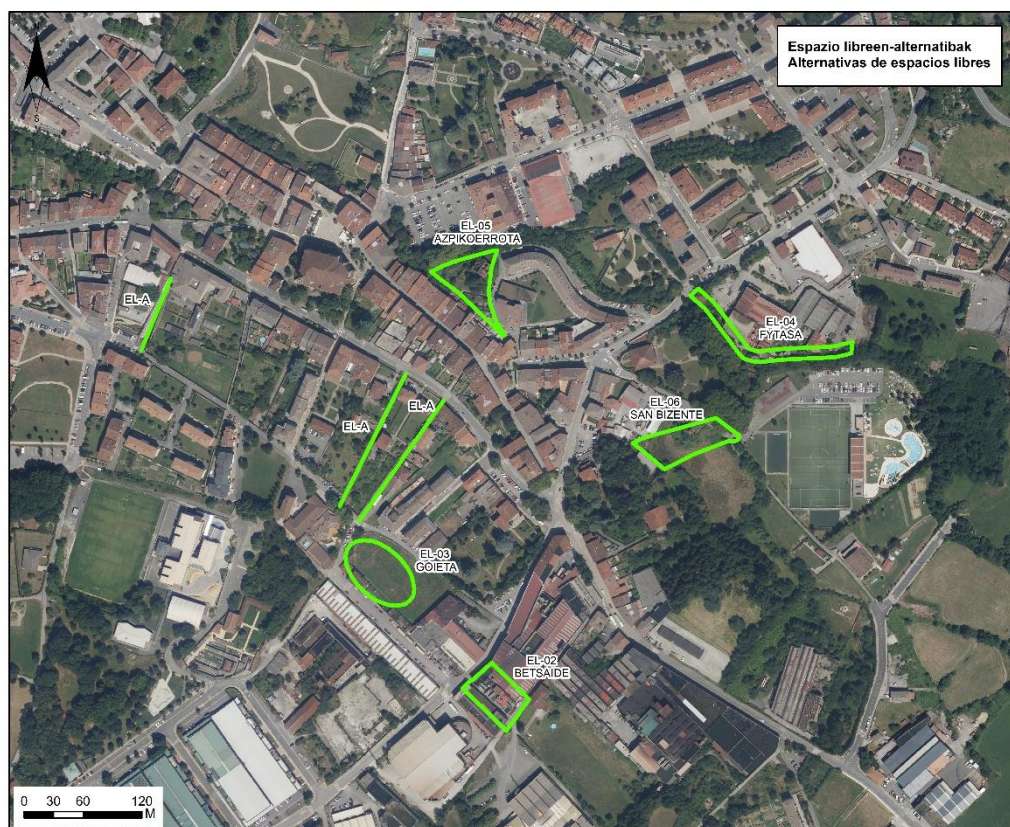

Ibaien LPSaren arabera, hirigintza-osagaiaren eremu garatuen ertzetan geratzen da, eta, ekialdean, ingurumen-osagaiaren arabera ondo kontserbatutako landaredia duten eremuak identifikatzen dira, 91E0* lehentasunezko Batasunaren Intereseko Habitataren (ibaiertzeko haltzadi eurosiberiarra) hurbiltasunari lotuta. Bisoi europarrarentzat Interes Bereziko Eremu (*Mustela lutreola*) gisa katalogatutako eremutik kanpo kartografiatuta geratzen da BIH hori, ibilgua bezala. Eremua CCA.12-Ibaizabal konektore urdinaren barruan dago.

2.2.4. Espazio libreak

Ereduan sartzen diren espazio libreak hurrengo taulan jasotzen direnak dira.

Eremua	Aza. (m ²)	Mota
EL-02 BETSAIDE	2.271,11	Proposamen berria
EL-03 GOIETA	3.500,00	Proposamen berria
EL-04 FYTASA	2.102,90	Proposamen berria
EL-05 AZPIKOERROTA	2.376,60	Proposamen berria
EL-06 SAN BIZENTE	2.680,34	Proposamen berria
EL-A	-	Proposamen berria
GUZTIRA	12.930,95	

3. Irudia. Espazio libreen alternatibak

EL-02 BETSAIDE

Azalera: 2.271,11 m²

Espazio libre bat aurreikusten da BIZ-12 Betsaide bizitegi-eremuaren barruan, iragazki berde gisa funtzionatuko duena bizitegi-eremuaren eta jarduera ekonomikoen eremuaren artean, biztanleria egoiliar eta langile berriari zerbitzatzeaz gain.

BIZ-12 Betsaide eremuko eremu horretan industria-pabiloi bat dago gaur egun, kutsatuta egon daitekeen lurzoru baten gainean. Hemen dago "Talleres Anaiak" ondare-elementua.

EL-03 GOIETA

Azalera: 3.500,00 m²

Eremu libre bat aurreikusten da JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia esparru ekonomikoaren barruan, mendebaldean kokatua, bizitegi-eremuaren eta jarduera ekonomikoaren arteko iragazki gisa funtzionatuko duena, irakaskuntza-ekipamenduekiko hurbiltasuna aprobetxatuko duena, sozializazioa sustatuko duena eta hiri-bilbeko espazio libreen sarea eta sarea hobetuko dituen.

Gaur egun, zelai bat dago eremu horretan.

24. argazkia. EL-03 Goietea dagoen belardiaren itxura

EL-04 FYTASA

Azalera: 2.102,90 m²

BIZ-11 Fytasa bizitegi-eremuan sartutako espazio libre bat proposatzen da, ibaiaren ondoan, ibai-pasealekuaren jarraitutasuna ziurtatzeko eta ibaiertzak berreskuratzeko, ekipamendu berriarekin konektatuta, aisiarako, aisialdirako eta osasungarritasunerako ibilbideak sortzeko.

Espazio horretan, gaur egun, eremuan erabiltzen ez diren industria-instalazioen zati bat dago, eta, beraz, kutsatuta egon daitezkeen lurzoruetan dago. Ibaizabalen ibilguaren ondoan dago, eta jabari publiko hidraulikoaren polizia-eremuaren barruan dago. Uholde-arriskua du hiru birgertatze-aldietan (10, 100 eta 500 urte).

EL-06 SAN BIZENTE

Azalera: 2.680,34 m²

BIZ-15 San Bizente bizitegi-eremuaren ekialdean espazio libre bat proposatzen da, gaur egun lurzoru urbanizagarri sektorizatu gabea, paisaia-integrazio egokia eskaintzeko, Urkizu eta Tola jauregiak lorategien arteko lotura hobetzeko, eta kirol-ekipamendutik hurbil dagoen aisia eta aisialdia errazteko.

Eremu horretan belarkiak daude. Landaredi-maparen arabera, BIH 6510-Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) dira, baina landaredi erruderal ugari dago. Era berean, "Elizalde baserria" ondare-elementua dago, eta haren egituraren zati bat baino ez da kontserbatzen. Ekialdeko sektorea Jabari Hidraulikoaren polizia-eremuaren barruan dago.

EL-05 AZPIKOERROTA

Azalera: 2.376,60 m²

BIZ-03 Azpikoerrot bizitegi-eremuan sartutako espazio libre bat proposatzen da, ibaiaren ondoan, ibai-pasealekuaren jarraitutasuna ziurtatzeko, ertzak berreskuratze eta ibaiertzeko paisaiari lotutako eremu berde bat sortzeko Elorriko erdigunean.

Eremuaren zati honetan, hondatuta dagoen eraikin bat dago, landaretza ugariz eta anitzez inguratua, hainbat geruza eta espezieetan banatua. Hegoaldeko sektorean, halaber, lorategi batzuk identifikatu dira. Ibaiaren ibilguaren ondoan, uholde-arriskua dago hiru birgertatze-aldietan, eta espazioaren zati bat lehentasunezko fluxu-eremuaren barruan dago.

25. argazkia. Eraikin hondatua EL-05 Azpikoerrotan

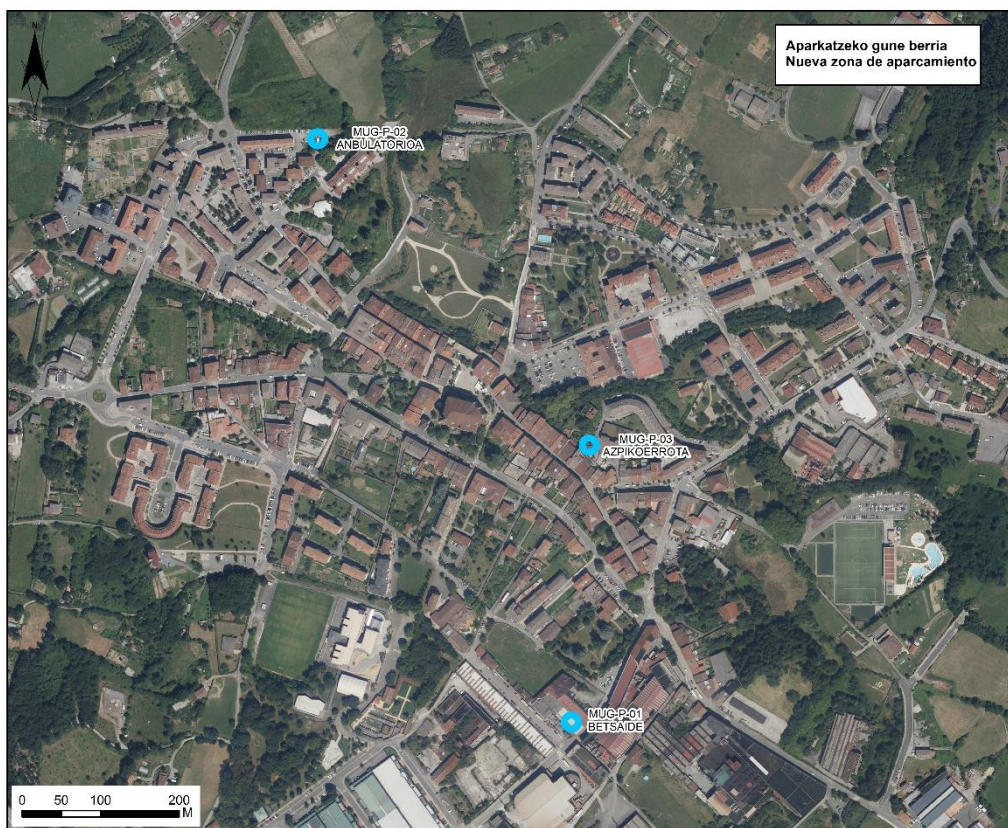
EL-A

Herrigunea bilbearen hegoaldearekin lotuko duten hainbat ardatz berde planteatzen dira, oinezkoentzako eta txirrindularientzako ibilbideak hobetuz, dauden eta proiektatuta dauden espazio libreak integratuz, eta ekipamenduekin eta beste gune interesgarri batzuekin lotuz.

2.2.5. Komunikabideak eta mugikortasun alternatiboa

Aparkalekuak

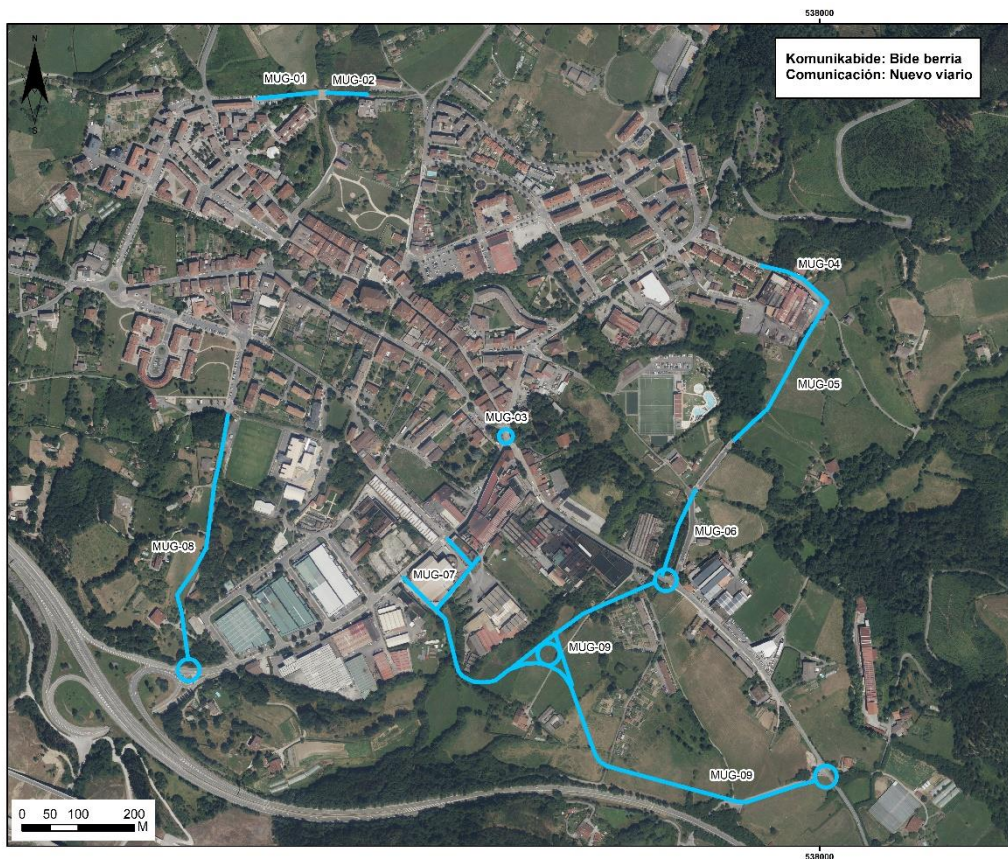
4. Irudia. Aparkalekuen alternatiba berriak

Hiru aparkaleku-eremu sortzea proposatzen da, helburu estrategiko eta funtzionalekin. Lehenengo eremuak osasun-zentroari (MUG-P-02 ANBULATORIOA) emango dio zerbitzua, eta paziente, langile eta bisitarientzat sarbide eroso eta bermatuko du. Beste bi eremuak, berriz, eskaera handia duten eremuetan (hala nola lan-eremuetan, irakaskuntza-ekipamenduetan eta hilerrian) aparkatzeko egungo arazoak arintzeko pentsatuta daude. Gainera, aparkatzeko eremu horiek Oidor-Berriozabalbeitian (MUG-P-01) eta Azpikoerrotan (MUG-P-03) proiektatutako jarduketara berriei lotuta egongo dira, eta inguruko egoiliarrentzako eta erabiltzaileentzako mugikortasun-irtenbide integralak emango dituzte, hiri-antolamendu funtzionalagoa eta iraunkorragoa sustatuz.

HAPOren fase honetan, ez da horietako inorentzat azalera zehazten. MUG-P-02 ANBULATORIOA proposamena gaur egun aparkaleku gisa erabiltzen den espazio baten gainean dago, eta espazio horrek uholde-arriskua izan dezake ES017-BIZ-8-2 ARPSIari lotutako hiru itzultze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte). Ibai-ibilgu batetik gertu

dagoenez, Interes Bereziko Eremutzat jotzen da bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*). Beste bi proposamenak JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia (MUG-P-01) eta BIZ-03 Azpikoerrota (MUG-P-03) jarduketean barruan aztertu dira.

Komunikabideen alternatiba: Errepide-sarea

5. Irudia. Bide Sarearen alternatiba berriak

Eremua	Luzera (m)	Eremua	Luzera (m)
MUG-01	105,57	MUG-06	162,55
MUG-02	71,31	MUG-07	356,22
MUG-03	-	MUG-08	451,14
MUG-04	137,3	MUG-09	1.186,48
MUG-05	298,3		
GUZTIRA			2.768,87

12. taula. Bide-sarearen alternatibak

Proposamena Elorriko bide-sarea indartzean oinarritzen da, mugikortasuna, segurtasuna eta bizitegi-eremuaren, jarduera ekonomikoaren eta ekipamenduen arteko lotura hobetzera bideratutako jarduketa multzo baten bidez. Neurri nagusien artean, perimetroko bide-eraztun bat sortzea planteatzen da (MUG-01, MUG-02, MUG-05, MUG-08, MUG-09), hiri-bilbearen barruko trafikoa eta kamioien joan-etorri astuna murriztu

ahal izateko, industria-sektoreen, bizitegi-eremuen eta udalerrirako sarbideen arteko lotura osatuz, zabalguneekin eta bide estrategikoen egokitzapenarekin, lurraren kotetara egokitutako lotuneak barne.

26. argazkia. Gaur egun, MUG-09 jarduera proposatzen da JE-01 Pulla Azkarreta jarduera ekonomikoen eremuan. Amaieran ikusten den baserriaren ondoan biribilgune bat proiektatzen da BI-3331 errepidearekin (Elorriko zeharbidea) lotzeko.

Era berean, zenbait hobekuntza aurreikusten dira lehendik dauden bideetan, hala nola Morgaondo kaleko zabalgunean (MUG-04) eta Urkizuaran kaleko trazadura zuzentzean (MUG-06), ikuspena, segurtasuna eta hiri-jarraitutasuna areagotzeko helburuarekin. Bide berriak sortzea ere planteatu da, Betsaide eta Neco Rottembergerren (MUG-07) proiektatutako jarduera ekonomikoko eremuei zerbitzua emateko, eta horiek kanpoko eratzunean integratzeko, trafikoaren banaketa errazteko eta hiri-bilbearen gainera presioa murrizteko.

Azkenik, funtsezko elkarguneak hobetzea sartzen da, hala nola Elizburu, Urkizuaran eta Betsaide gurutzatzea (MUG-03), bide-segurtasun handiagoa eta zirkulazio arinagoa bermatzeko. Jarduketa horiek HAPOn barruan bide-sarearen konektibitatea, segurtasuna eta funtzionaltasuna optimizatzea bilatzen duten alternatiben multzo bat osatzen dute, Elorrion mugikortasun eraginkorragoa eta ordenatuagoa lortzen laguntzeko.

Jarduketa horietako batzuk indarrean dagoen HAPOn jasota daude, hitzez hitz edo gutxi gorabehera: MUG-01, MUG-04, MUG-05 eta MUG-08.

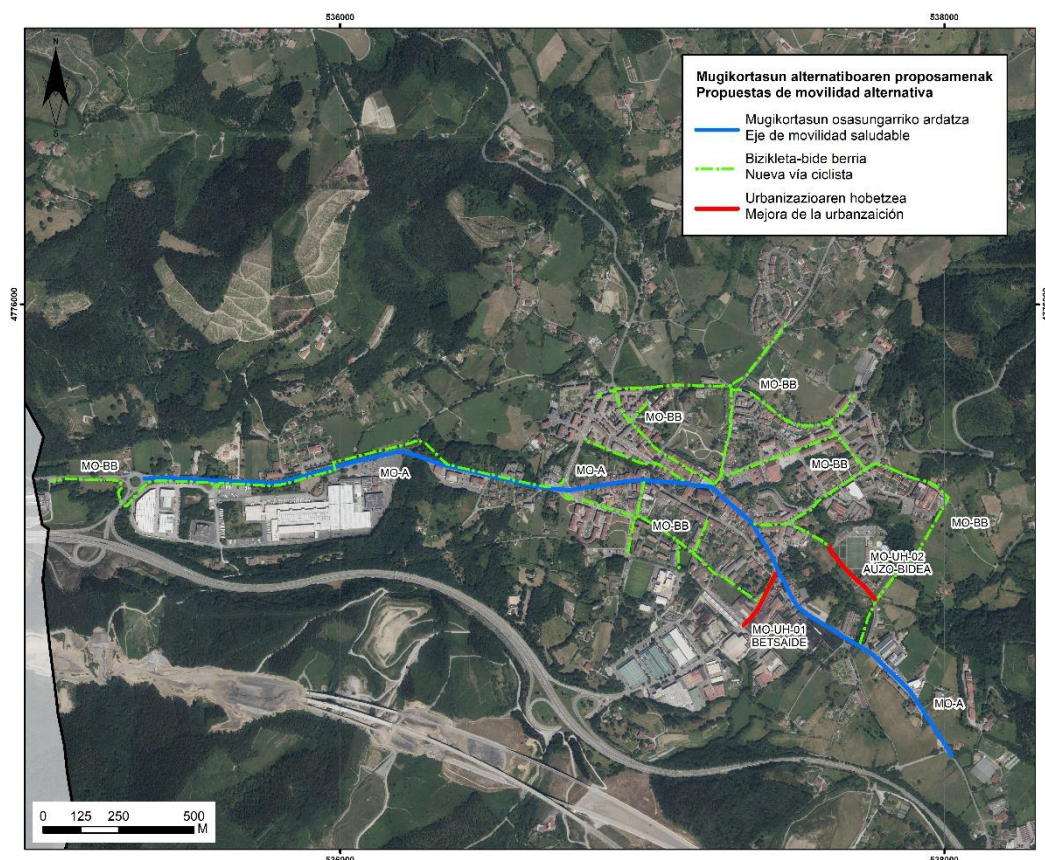

Aurreikusitako jarduketan ingurumen-azterketari dagokionez, aipatzekoa da ia jarduketa horiek guztiak lehendik aztertutako bizitegi-eremuekin eta jarduera ekonomikoekin lotuta daudela. MUG-05 eta MUG-08 jarduketek bakarrik ez dute lotura zuzenik aurrez deskribatutako esku-hartzeekin.

MUG-05en kasuan, proiektatutako bide-trazadurak Ibaizabal ibaia gurutzatzen du hiriguneko ekialdeko sektoretik. Ibilgu hori interes bereziko eremu gisa katalogatuta dago bisoi europarrarentzat (*Mustela lutreola*), eta landaredi-mapak adierazten du lehentasunezko 91E0* BIHa dagoela (ibaiertzeko haltzadi eurosiberiarrek). Halaber, trazadura hiru itzultze-aldietarako (10, 100 eta 500 urte) uholde-arriskua duten lurzoruetatik igarotzen da. Nekazaritza eta Basogintzaren LPSaren arabera, jarduketak Trantsizioko eta Balio Estrategiko Handiko Landa Paisaia gisa katalogatutako lurzoruei eragin diezaieke.

Bestalde, MUG-08, neurri handi batean, lehendik dagoen bide baten gainean garatzen da, eta egokitu egin beharko da. BIH 6510 -Altitude txikiko sega-belardi pobreak (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*). Trazadurak, gainera, N-636 foru-errepidearen sarrerako/irteerako bide osagarriarekiko loturan eragiten du. Nekazaritza eta Basogintzaren LPSaren arabera, trantsizioko landa-paisaia kategoriako lurzoruei eragin diezaieke. Trazaduraren inguruan "San Jose baseliza" dago, kultura-ondarearen barruan eraikitako eta arkeologiako beste elementu batzuen inbentarioa duena.

Mugikortasun alternatiborako proposamenak

6. Irudia. Mugikortasun alternatiboaren proposamena

Eremua	Luzera (m)	Eremua	Luzera (m)
MO-A	3.130,75	MO-UH-02 AUZO-BIDEA	233,2
MO-UH-01 BETSAIDE	202,98	MO-BB	8.117,32
GUZTIRA			11.684,25

13. taula. Mugikortasun alternatiborako proposamenak

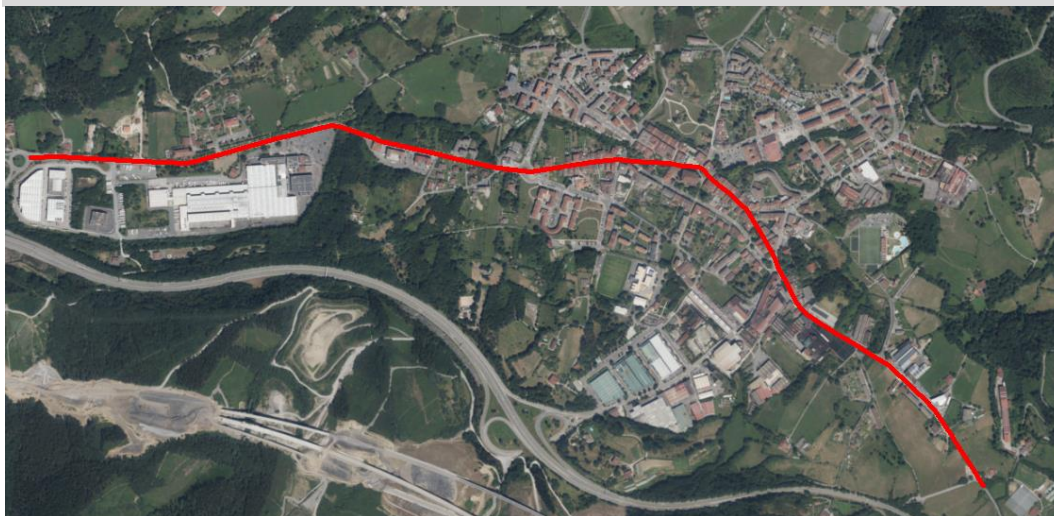
Mugikortasun alternatiboaren arloko proposamenek bizikleta- eta oinezko-ibilbide bat sortzea aurreikusten dute, ekialde-mendebalde norabidean udalerriko erabilera-intentsitate handieneko eremuak lotuko dituen (MO-A).

Era berean, urbanizazioa hobetzeko bi jarduketa zehatz planteatzen dira bide-zati zehatzetan (MO-UH-01 Betsaide eta MO-UH-02 Auzo-Bidea), bizikleta-sarea handitzearekin batera, hirigunearen zati handi batetik eta jarduera ekonomikoetarako eremuetatik igaroko dena, barne-konektibitatea indartuz eta desplazamendu-modu iraunkorrak sustatuz.

MO-A

Mugikortasun osasungarriko ardatza

Luzera: 3.130,75 m

Mugikortasun osasungarriko ardatz bat proposatzen da (oinezkoentzat eta bizikletentzat), Elorrio ekialdetik mendebaldera zeharkatuko duena, eta egunero erabilera handiko eremuak lotuko dituena, hala nola ekipamenduak, lan-eremuak, herrigunea eta ingurune naturala. Ardatz horrek segurtasuna eta erosotasuna bermatuko duten elementuak izango ditu, eta tarte jakin batzuk baketzea ahalbidetuko du, bereziki ekialdeko sarreratik Betsaideraino.

Alternatiba hau ibilgailuen zirkulaziorako bideekiko paraleloan doa. Gaur egun, horren zati bat garatzen ari da.

27. argazkia. Mugikortasun osasungarriaren ardatza garatzen ari da gaur egun ekialdean

MO- UH-01 BETSAIDE
Urbanizazio hobekuntza

Luzera: 202,98 m

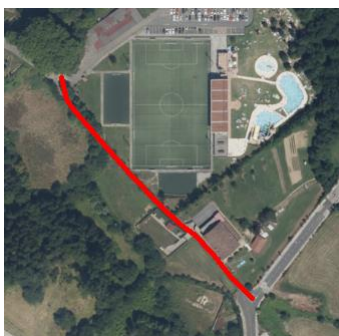

Elizburu, Urkizuaran eta Betsaide bidegurutzeraino udalerrirako sarbidea berriro urbanizatzea proposatzen da, kalea handituz eta zuzenduz, oinezkoen zirkulazioa eta bide-segurtasuna hobetzeko eta eskola-ibilbide segurua ahalbidetzeko.

Proposamenaren ardatza lehendik dagoen bide bat da, bizitegi-aukerei (BIZ-12 Betsaide), jarduera ekonomikoei (JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia) eta mugikortasunari (MUG-P-01 Betsaide, MUG-03 eta MUG-07) lotua.

MO-UH-02 AUZO-BIDEA
Urbanizazio hobekuntza

Luzera: 233,20 m

Futbol-zelaiko kirolgunea eta igerilekuak lotzen dituen auzo-bidea hobetzea proposatzen da, udalerriko ekialdetik oinezkoen ibilbide gisa duen erabilera optimizatuz, segurtasuna, erosotasuna, funtzionaltasuna eta ingurune naturalarekiko errespetua bermatuz.

Proposamenaren ardatza lehendik dagoen bide bat da, bizitegi-aukerei (BIZ-15 San Bizente), jarduera ekonomikoei (JE-10 San Bizente-Zabaleta III) eta mugikortasunari (MUG-06) lotua. Trazadurak Pulla erreka gurutzatzen du. Biso europarrarentzat (*Mustela lutreola*) Interes Berezikiko Eremu gisa katalogatutako ibilgua da, eta uholde-arriskua du hiru aldietarako (10, 100 eta 500 urte).

28. argazkia. Auzo-Bidea MO-UH-02 urbanizazioa hobetzea proposatzen den egungo bidea

MO-BB

Bizikleta bideak

Luzera: 8.117,32 m

Herriguneko eremuak lotuko dituen bizikleta-ibilbideen sare bat proposatzen da, ekipamenduak, espazio libreak, bizitegi- eta lan-eremuak barne.

Ia ibilbide osoa kale-izendegitik eta udalerriko bide-saretik igarotzen da, eta egokitu egin beharko da bizikleta-ibilbideak sartzeko. Zenbait puntutan, trazadura bizitegi-aukerekin, jarduera ekonomikoekin edo bide-sarearekin lotzen da.

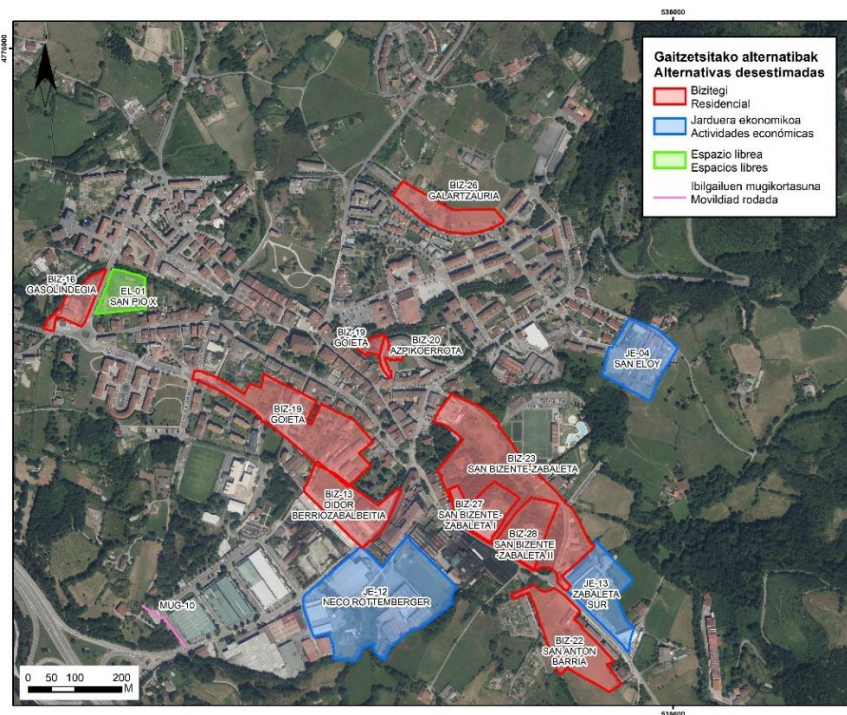
29. argazkia. Montorroste eremuaren egungo itxura, Elorriko hirigunearen iparraldean; bertan, bizitegiatarako, bide-mugikortasunerako, bizikleta-mugikortasunerako eta aparkalekurako alternatibak proiektatzen dira.

2.3. Ereduan ezetsitako alternatibak

Hurrengo taulan eta irudian, HAPOren aurrerapenean aztertu diren baina, hasiera batean, ereduan sartuko ez diren beste aukera batzuk aurkezten dira (ikus HAPOren aurrerapen-dokumentua). Proposamen horien zati handi bat indarrean dagoen plangintzatik dator; hala ere, aztertu eta berrikusi ondoren, atzera botatzea erabaki da, proposatutako hirigintza-eredura egokitzeko, lehendik dagoen hiri-bilbearekiko bateragarritasunerako edo garapen-bideragarritasunerako.

Mota	Eremua	Azalera (m ²)	Etxe. kop.	Proposamena
Bizitegia	BIZ-16 GASOLINDEGIA	6.155,05	18	Indarrean
	BIZ-19 Goieta	32.914,88	110	Indarrean
	BIZ-20 AZPIKOERROTA	1.647,21	11	Indarrean
	BIZ-22 SAN ANTON BARRIA	19.588,95	52	Indarrean
	BIZ-23 SAN BIZENTE-ZABALETA	65.000,46		Indarrean
	BIZ-13 OIDOR BERRIOZABALBEITIA	16.354,96	80	Erabilera aldaketa
	BIZ-26 GALARTZAURIA	10.972,48	30	Berria
	BIZ-27 SAN BIZENTE-ZABALETA I	10.789,45	54	Berria
	BIZ-28 SAN BIZENTE-ZABALETA II	11.434,64	57	Berria
Jarduera ekonomikoak	JE-12 NECO ROTTEMBERGER	51.801,79		Indarrean
	JE-13 ZABALETA SUR	16.918,91		Indarrean
	JE-04 SAN ELOY	16.662,48		Indarrean berrikusketa
E. Libreak	EL-01 SAN PIO X	7.343,32		Berria
Errepide-sistema	MUG-10	130,31 m		Berria

14. taula. Ereduan baztertutako alternatibak

7. Irudia. Ereduan baztertutako alternatibak

2.4. Lurzoru urbanizaezina

HAPOren aurrerapen-dokumentuan proposatutako lurzoru urbanizaezinaren **antolamendu-kategoriak** honako hauek dira (ikus AE.2.3 serieko antolamendu-planoak):

- Babes berezia:
 - o Baso autoktonoa
 - o Udalaitzeko natura-intereseko eremuak
 - o Lehentasunezko batasunaren intereseko habitatak
 - o Flora edo fauna babestuekin identifikatutako eremuak
 - o Beste lurzoru batzuk
- Ingurumen hobekuntza
 - o Aldasoko betelana hobetzeko eremuak (Nekazaritza eta Basogintzaren LPS)
 - o Muntegiko hobekuntza-eremuak (Nekazaritza eta Basogintza LPS)
- Basogintza
 - o Basogintza
- Nekazaritza, abeltzaintza eta landazabala
 - o Balio estrategiko handia
 - o Trantsizioko landa-paisaia
- Gainazaleko urak babestea
 - o Gainazaleko urak babestea
- Landa-guneak (Bizkaiko landa-guneen inbentarioa)
 - o Aldape
 - o Berrio
 - o Gazeta
 - o Leiz-Miñota
 - o Mendraka
 - o Zenita

Bestalde, **baldintzatzaile gainjarri** hauek hartzen dira kontuan (ikus AE.3 serieko antolamendu-planoak):

- Arrisku naturalak eta klima-aldaketa:
 - o Akuiferoak kutsa ditzaketen eremuak
 - o Arrisku geologikoak. Eremu higagarriak edo higadura-arriskua dutenak.
 - o Urak har ditzakeen eremuak
 - o Sute-arriskua
 - o Bero-uhartea

- Azpiegitura berdea:
 - o Natura-gune interesgarriak
 - o Bizkaiko Lurralde Historikoko azpiegitura berdea eta urdina
 - o Kudeaketa-plana duen fauna mehatxatua
 - o Paisaia
 - o Batasunaren intereseko habitatak
- Gainjarritako beste baldintzatzaile batzuk:
 - o Ibilbide interesgarriak
 - o Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak
 - o Ondare arkeologikoa
 - o Eragin akustikoko eremuak
 - o Zortasun aeronautikoak
 - o Ibaiak eta errekek

3. ELORRIOKO HAPOren AURREIKUSITAKO GARAPENA

Irismen-dokumentua eskatu aurreko faseak honako hauek dira:

Administrazio-egintza	Data		Organo igorlea	Lotutako dok. (Arau-erreferentzia)
	Hasiera	Amaiera		
Kontsultak artikulua esparruan Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko Legearen 90.1 artikulua.	2023 urteko urria	2024 urteko martxoa	Eusko Jaurlaritza: - Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritza - Ingurumenaren Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritza - Euskal Kultura Ondarearen Zentroa - Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza. Bizkaiko Foru Aldundia. - Lurralde Garapeneko Zuzendaritza Nagusia - Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusia – Ingurumenaren gaineko Eraginaren Ebaluaziorako Atala - Kultura Ondarearen Zerbitzua - Bide Berrikuntza eta Kudeaketako Zuzendaritza Nagusia Beste erakunde batzuk: - Uraren Euskal Agentzia-URA - Abiazio Zibileko Zuzendaritza Nagusia	Arriskuei eta afekzioei, ingurumen-baldintzatzaileei eta kultura-ondareari buruzko txostenak
Herritarrek parte hartzeko programa osoko bilkuran onartzea	03/03/2022	03/03/2022		

HAPO izapidetzean aurreikusitako irismen-dokumentua eman ondorengo administrazio-egintzak honako hauek dira:

Administrazio-egintza	Aurreikusitako data	Organo igorlea	Lotutako dokumentazioa (Arau-erreferentzia)
Aurrerapenaren onarpena	2026ko martxoa	Elorriko Udala	2/2006 Legea (Art. 87.3) EAE 21/2013 Legea eta 211/2012 Dekretua
Jendaurreko informazioa	2026ko apirila	Elorriko Udala	105/2008 Dekretua (Art. 32)
HAPOrako irizpideak finkatzea	2026ko iraila	Elorriko Udala	2/2006 Legea (Art. 90.4)

Administrazio-egintza	Aurreikusitako data	Organo igorlea	Lotutako dokumentazioa (Arau-erreferentzia)
Hasierako onarpena	2027ko ekaina	Elorriko Udala	105/2008 Dekretua(Art. 31, 32) 21/2013 Legea eta 211/2012 Dekretua
Jendaurreko informazioa	2027ko uztaila	Elorriko Udala	105/2008 Dekretua (Art. 32)
Behin-behineko onarpena	2028ko urtarrila	Elorriko Udala	
Hezkuntza Sailaren eskaera. Ingurumena	2028ko otsaila	Elorriko Udala	21/2013 Legea 211/2012 Dekretua
EHLABera igortzea	2028ko otsaila	Elorriko Udala	
HAPOnen behin betiko onarpena	2028ko urria	Bizkaiko Foru Aldundia	

4. INGURUNEAREN DESKRIBAPENA ETA EZAUGARRIAK

4.1. Analisi-eremua

Elorrio udalerria Bizkaiko Lurralde Historikoaren hego-ekialdean dago. Durangaldeko Eremu Funtzionalean dago. Iparraldean Berriz eta Zaldibar (Bizkaia) ditu mugakide; hegoaldean Arrasate (Gipuzkoa) eta Aramaio (Araba); ekialdean Elgeta eta Bergara (Gipuzkoa) eta mendebaldean Atxondo eta Abadiño (Bizkaia).

Udalerriaren azalera 36,96 km² da, eta horietatik % 91,39 lurzoru urbanizaezin gisa sailkatzen da (Udalplan, 2024).

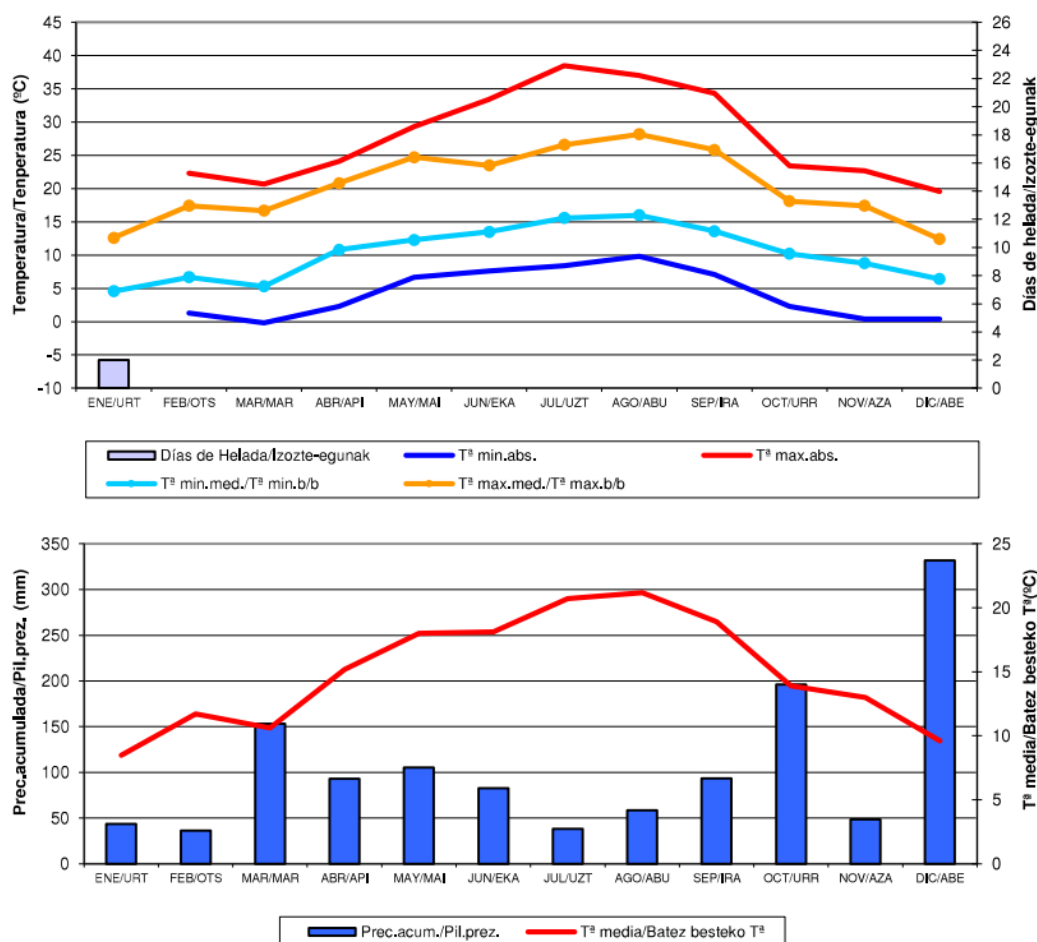
7.388 biztanle ditu, horietatik 3.798 emakumeak (% 51,4) eta 3.590 gizonak (% 48,6) (Eustat, 2024).

8. Irudia. Elorrioko udal-mugartearen kokapena. Iturria: geoEuskadi.

4.2. Klima

Elorrio EAEko isurialde kantauriarrean dago, eta, oro har, klima mesotermikoa du ezaugarri. Köppen sailkapenaren arabera, urtaro lehorrik gabeko klima epel hezea da (Cfb), klima ozeanikoa esaten zaiona. Oparoaldi termikoaren kausa nagusiak latitude epeletan (43° 07 "Lat. N) eta itsasotik hurbil egoteari dagokionez, 25 kilometro inguru, posizio kontinentaletatik eratorritako kontraste termikoak moteltzen dituztenak, nahiz eta barneko haran batean kokatzeak urteko zabaltasun termikoa eta tenperaturen eguneko oszilazioa handitzen dituen.

9. Irudia. 2024. urteko diagrama ombrotermikoa eta klimograma, Elorrioko estazio meteorologikorako.

Ondoren aurkezten diren datu klimatologikoak Elorrioko udalerrian dagoen estazio meteorologikokoak dira (C074-Elorrio). Estazio hori 170 metroko altitudetan dago, UTM X 535907,21 eta UTM Y 4775412,45 koordenatuetan.

2024an metatutako prezipitazioa 1.420,0 l/m²-koa izan zen guztira, eta prezipitazio handienak abenduan eta urrian izan ziren. Udan batez beste 18,4-21,5°C-ko tenperaturak izaten dira, eta neguan 9,6-11,3°C-koak. Elorriko estazioan, urteko batez besteko tenperatura 15,0 °C-koa izaten da.

Urteko batez besteko tenperatura (°C)	15,0
Urteko batez besteko tenperatura maximoa (°C)	20,1
Urteko batez besteko tenperatura minimoa (°C)	10,7
Tenperatura maximo absolutua (°C)	39,9
Tenperatura minimo absolutua (°C)	-1,5

15. taula. 2024an Elorriko estazio meteorologikoan erregistratutako tenperaturak

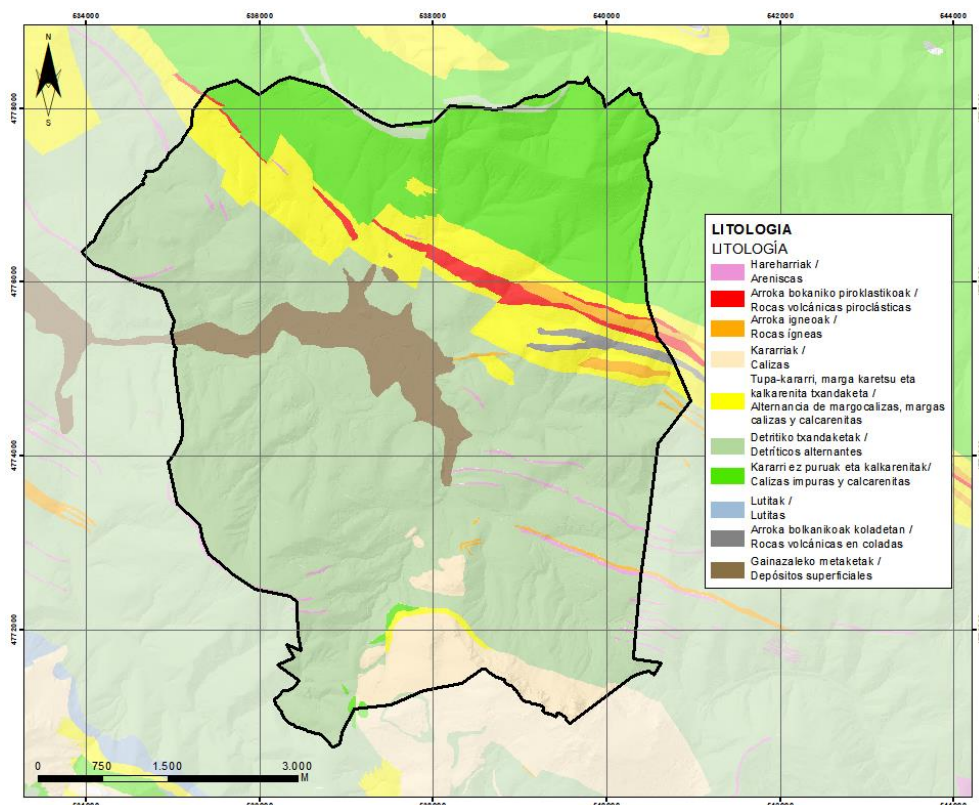
4.3. Geologia, interes geologikoko eremuak, geomorfologia, edafologia eta gaitasun agrologikoa

4.3.1. Geologia, litologia eta interes geologikoko eremuak

Eusko Jaurlaritzaren base kartografikotik (geoEuskadi) ateratako **mapa litologikoaren** arabera (2. mapa), Elorriko udalerriak honako unitate nagusi hauek ditu:

- (01) *Azaleko deposituak*: udalerriaren mendebaldetik erdialderako zerrenda batean daude, Ibaizabalen ibilguari jarraituz. Terraza alubialei dagokie.
- (02) *Hareharriak*: Unitate txikiena da eta udalerri osoan dago banatuta, batez ere hego-ekialdean.
- (08) *Detritiko txandaketak*: unitaterik zabalena da, kare-lutitei edo silizeoei dagokiena. Udalerriaren azaleraren bi heren inguru hartzen ditu.
- (11) *Kareharri ez-puruak eta kalkarenitak*: Unitate hau kareharri hareatsu edo limolitikoen eta tuparrien txandaketa flyschoida da, eta Elorriko iparraldeko eremu osoa hartzen du.
- (12) *Kareharriak*: Udalerriko hegoaldeko mugan dauden kareharri urgoniar masiboak dira, rudistak eta koralak dituztenak.
- (13) *Arroka bolkaniko piroklastikoak*: Ekialdeko eremu batean finkatzen dira.
- (14) *Arroka bolkanikoak isurietan*: Sumendien arteko arrakalak dira, eta udalerriaren ekialdean daude, margokareharrien txandakatzearen artean.

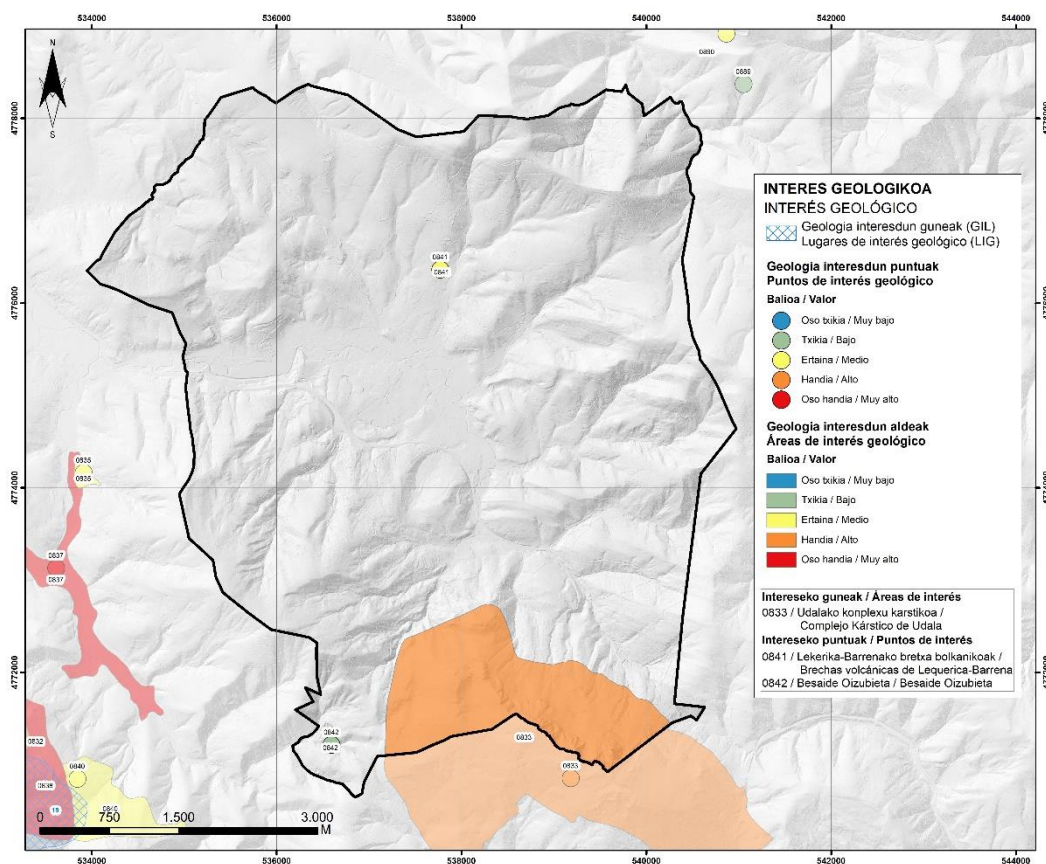
- (17) *Margokareharriak, kareharrizko tuparriak eta kalkarenitak txandakatzea*: Marga beltzak eta grisak dira, udalerriaren ipar-mendebaldetik ekialderako zerrenda zabal batean geruzatuta daudenak.
- (20) *Arroka igneoak*: Ekialdean zerrenda txikiak hartzen dituzte.

10. Irudia. Elorrioko unitate litologikoak. Iturria: geoEuskadi.

Eusko Jaurlaritzaren kartografiaren arabera, udalerrian hiru **tontor-katalogatu** daude: Udalaiz (1.117 m), hego-mendebaldean, Atxondoko udalerriaren mugan; Memaia (679 m), Arrasateko udalerriaren hegoaldeko mugan; eta Erdella (683 m), udalerriaren ipar-ekialdean.

Interes geologikoko guneei eta puntuei dagokienez (3. mapa), EAEko ingurumen-kartografiaren arabera, Elorriko interes geologikoko bi puntu daude udalerrian: Lequerica-Barreneko eta Besaide Oizubietako arrail bolkanikoak. Lehenengoa udalerriaren iparraldeko sektorean dago, eta bigarrena, berriz, hego-mendebaldean. Udalaren Konplexu Karstikoaren zati bat (interes geologikoko eremua) ere udalerriaren barruan dago. Interes Geologikoko Lekuei dagokienez, udalerriaren barruan ez dago bat ere. Hurbilen dagoena Atxondo udalerrian dago, eta *Anboto mendiko Kareharriak eta Gailurrak 19* IGLa da.

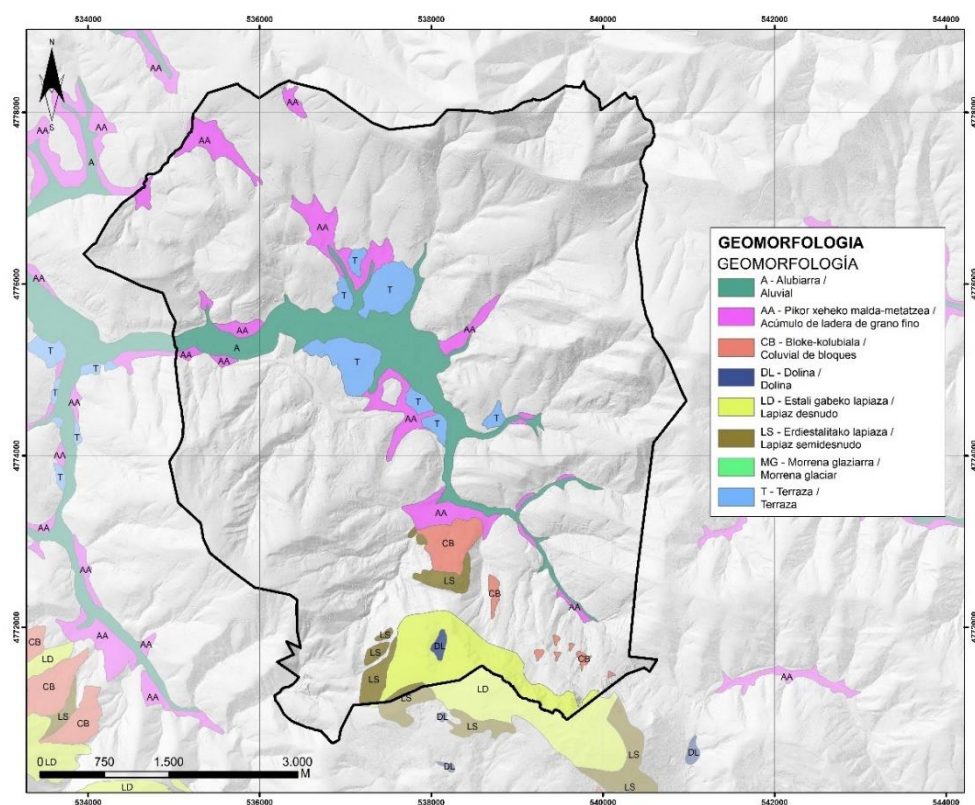

11. Irudia. Udalerriko interes geologikoko eremuak. Iturria: geoEuskadi.

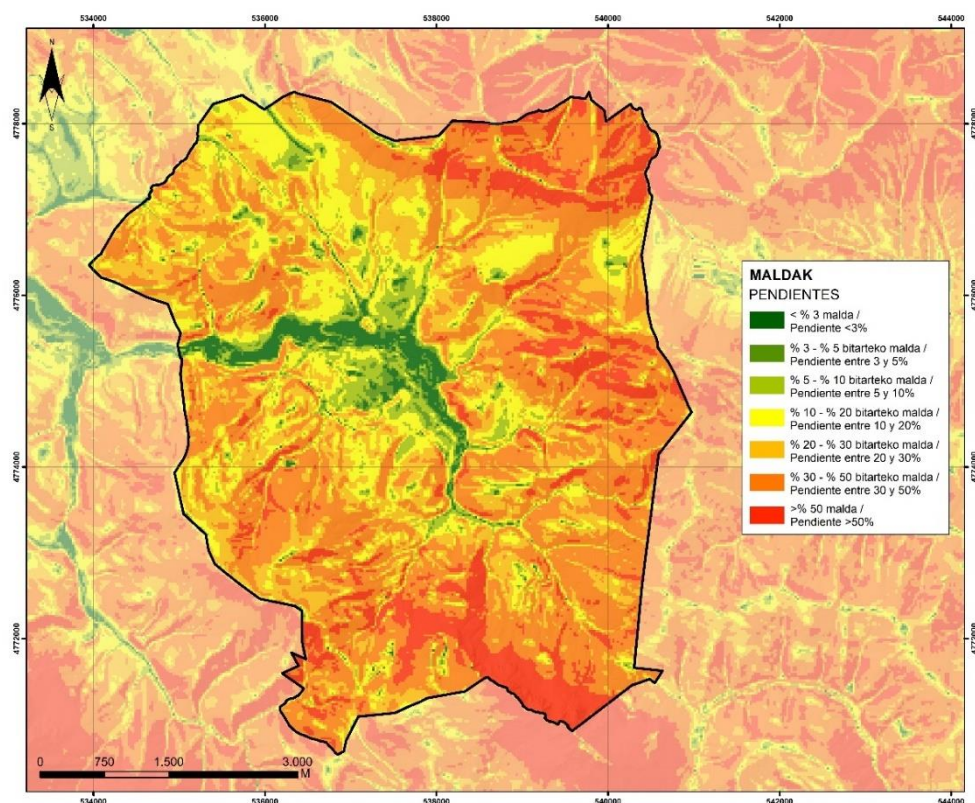
Geomorfologiari dagokionez (6. mapa), Elorriren izaera desberdineko hainbat eremu interesgarri ikusten dira: mendi-hegala (mendi-mazelak eta higadura-eremuak metatzeari), alubioi-eremua (terraza eta depositu alubialak) eta karstikoa (dolinak eta lapiaz estalia, biluzia eta erdi-biluzia).

Lurraren **orografia** (5. mapa) askotarikoa da, eta garaiera desberdineko mendiak ditu alboetan. Udalerraren gehieneko altuera Udalaiz mendia da, udalerraren hegoaldean, 1.117 metroko altuerara iristen baita; gutxieneko kotak, berriz, bat datoz sare hidrografikoaren haran-hondoarekin, 161 metroko altitudarekin, Zumelegi ibaiaren inguruan, Atxondo ondoan.

Udalerrria **malda** (7. mapa) gogorren gainean dago batez ere, eta % 30-%50 bitarteko tartea da nagusi. Malda gogorrenak (>%50) hegoaldean, ekialdean eta ipar-ekialdean dauden eremu malkartsu menditsuak dira. Era berean, sektore batzuek % 10 eta % 30 arteko maldak dituzte. Malda txikienak, % 3tik beherakoak, haranaren hondoan kokatzen dira, sare hidrografikoa dagoen tokian.

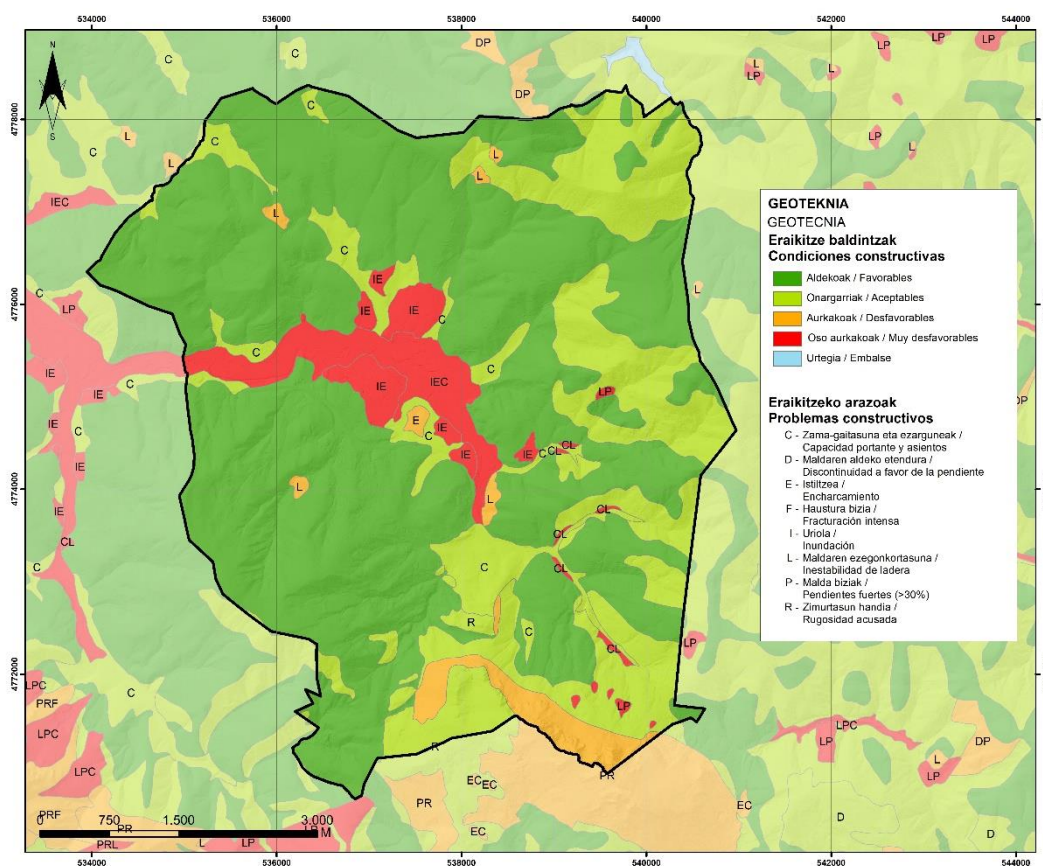
12. Irudia. Unitate geomorfologikoak Elorriko udalerrian. Iturria: geoEuskadi.

13. Irudia. Elorriko udalerriko malden inklinazioa. Iturria: geoEuskadi.

4.3.2. Geoteknia

Mapa **geoteknikoak** (9. mapa) adierazten du udalerriaren zati handi batek eraikuntzarako baldintza egokiak dituela. Baldintza onargarriak hauek dira: eusteko ahalmenean eta asentazio arazoak egotea, eta malda handiak egotea (>%30), batez ere ekialdean. Baldintza oso txarrak dituzten eremuak, funtsean, haranaren hondoan daude, uholde, istiltze, sostengu-ahalmen eta asentazio-arazoekin. Eraikuntza-baldintza txarrak hegoaldeko mendialdean daude, malda gogorre (>%30) eta luraren zimurtasunari lotuta. Batzuetan mendi-hegalean arazoak izaten dira.

14. Irudia. Elorriko udalerrian eraikitze baldintzak. Iturria: geoEuskadi.

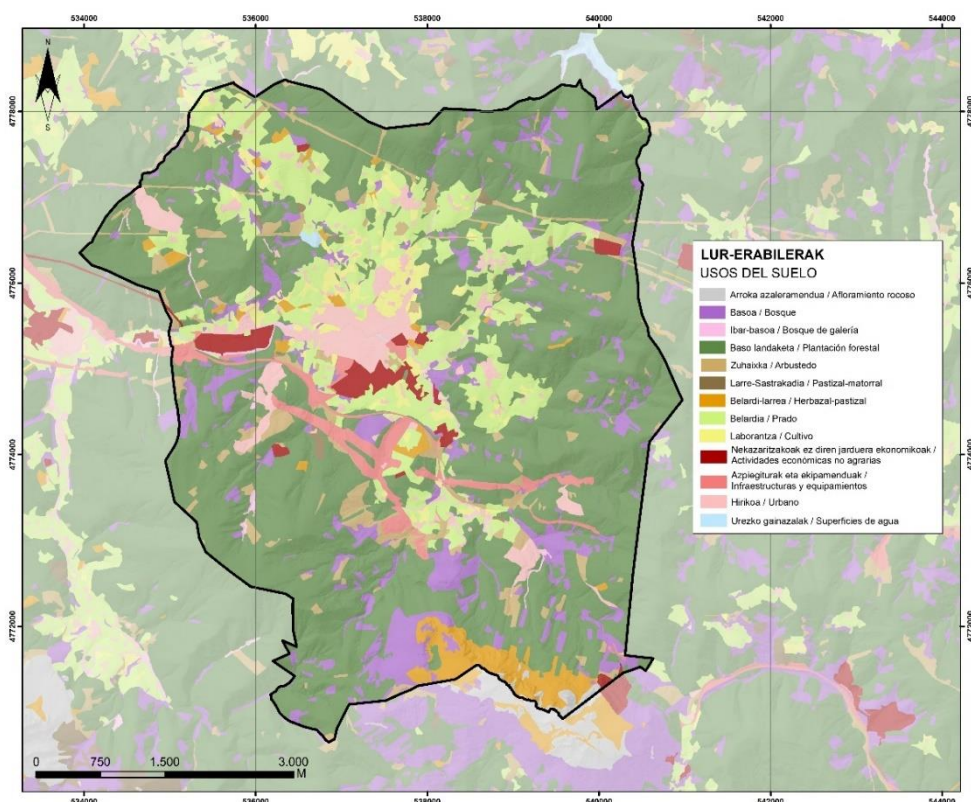
4.3.3. Lurzorua erabilerak eta gaitasuna agrologikoa

Elorriko **lurzorua erabilerak** dagokienez (16. mapa), eta azken baso-inbentarioan (2024) jasotakoa oinarri hartuta, erabilera horiek honela banatzen dira:

Erabilera	Aza. (ha)	% udalerria
Zuhaixkak	184,85	5,00
Artifiziala	343,64	9,30
Basoa	346,57	9,38
Ibar-basoa	21,22	0,57
Landaketa basoa	2094,91	56,69
Laboreak	96,87	2,62
Belardia-larreak	108,62	2,94
Larrea-Sastrakadia	11,89	0,32
Belardiak	474,50	12,84
Azaleratze harritsuak	11,86	0,32

16. taula. Lurzoruaren erabilerak Elorriko udalerrian
Iturria: 2024ko Baso Inbentarioa. Eusko Jaurlaritz

Baso-landaketak udalerraren erabilera nagusia dira. Udalerraren azaleraren erdia baino gehiago hartzen dute (%56,69), bereziki intsinis pinua, udal-lurraren % 46,12k banatzen duena. Hala ere, eukalipto-landaketak nabarmen handitzen ari dira. Bigarrenik, belardiek azaleraren % 12,82 hartzen dute. Baso naturalek presentzia erlatiboa dute, gutxi gorabehera 10 hektareatik 1, artifizializatutako azalera baino apur bat gehiago (%9,30).

15. Irudia. Lurzoruaren erabilerak Elorriko udalerrian. Iturria: geoEuskadi.

Lurzoruen **gaitasun agrologikoari** dagokionez, bi mota nabarmentzen dira kalitate agrologiko handiagoko lurzoru gisa: Nekazaritza eta Basogintzaren Lurraldearen Plan Sektorialaren "Nekazaritza eta Abeltzaintza: Balio Estrategiko Handia" gisa identifikatutakoak, non lehentasuna ematen baitzaio nekazaritza-erabilerari, eta "Nekazaritza eta abeltzaintzakoa: Trantsizioko Landa Paisaia" gisa identifikatutakoak. Lehenengoei 215,22 ha-ko azalera hartzen dute guztira, udalerriaren % 5,82 inguru, eta batez ere haranaren hondoan banatzen dira, asentamenduen ondoan. Bigarrenak 510,28 ha-ko azalera hartzen dute guztira, udal-azalera osoaren % 13,80 inguru, eta haranaren hondoan nahiz malda handiagoko zenbait zonatan daude.

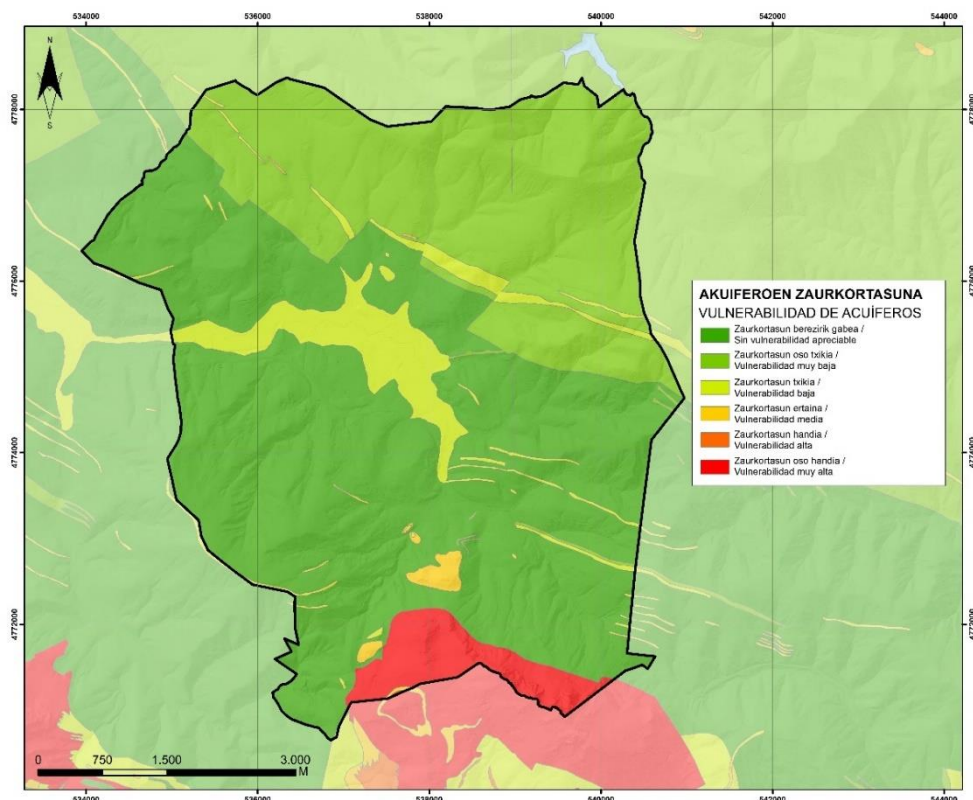
4.4. Hidrogeologia

Elorriko udalerria bi Domeinu Hidrogeologikoren barruan dago: Oizko sinklinorioa eta Hegoaldeko antiklinorioa. Unitate Hidrogeologikoa Kantauri Ekialdeko Demarkaziokoa da, eta Balmaseda-Elorrio, Etxano, Getxo-Bergara eta Arrasate ur-masek osatzen dute.

Lurzoruaren ezaugarri fisiko-kimikoen arabera (egitura, trinkotze-maila, lodiera, etab.), Elorriko udalerria **iragazkortasun**-kategoria hauetan sailkatzen da (10. mapa):

- *Iragazkortasun handia porositateagatik*: Mendebaldeko mugatik udalerriaren erdialderaino hedatzen den zerrenda batean dago. Unitate hau haranaren hondoko depositu alubialei (terrazei) dagokie.
- *Iragazkortasun ertaina porositateagatik*: azalera-okupazio mugatua eta sakabanatua du, eta eragin handiagoa du erdialde-ipar-ekialdean. Arrail bolkanikoen eraketei dagokie.
- *Iragazkortasun txikia porositateagatik*: Hedadura handieneko kategoria da, eta azalera osoaren bi heren hartzen ditu, gutxi gorabehera. Material detritiko txandakatuekin lotzen da.
- *Iragazkortasun ertaina pitzaduragatik*: udalerriaren azalera esanguratsua da, eta iparraldeko eta hegoaldeko sektoreetan dago nagusiki. Lurzoru horiek kareharritzko formazioei lotuta daude.
- *Iragazkortasun txikia pitzaduragatik*: ipar-mendebaldetik ekialderantz doan zerrenda batean banatzen da. Geologikoki, margak, margokareharriak, kareharriak eta hareharriak txandakatzen dira.
- *Unitate iragazgaitzak*: udalerriaren ekialdean dauden tarteen identifikatzen dira. Arroka igneoekin hertsiki lotuta daude.

Akuiferoen kalteberatasunari dagokionez (11. mapa), iragazkortasun handieneko eremua Udaltz mendiarren kareharrizko ingurunea da, udalerriaren hegoaldean dagoena, non kalteberatasuna oso altutzat jotzen den. Udalerriaren iparraldeko herenak oso urrakortasun txikia du, eta haranaren hondoak, berriz, urrakortasun txikia. Era berean, udalerriaren zati handi batek ez du inolako zaugarritasunik akuiferoen kutsaduraren aurrean.

16. Irudia. Akuiferoen kalteberatasun-mailak Elorriko udalerrian. Iturria: geoEuskadi.

Tipologia desberdineko **ur-aprobetxamendu** ugari daude (11. mapa) (batez ere iturburuak eta azaleko ur-bilketak) eta erabilera desberdinetarako (hiri-, industria-, nekazaritza- eta ureztatze-hornidura). Azaleko hiri-hornidurako bi hartune Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoko eremu babestuen erregistroan jasota daude (Mendraca/Arroyo Gasteas eta Arroyo Mendraca).

4.5. Hidrologia

Elorriko **sare hidrografikoa** (10. irudia) bost arro hidrografikotako ibaiek, errekek eta jariatzeek osatzen dute: Ibaizabalekoa, udalerrian gehien dagoena (lurraldearen zati handi bat hartzen du); Aixolakoa, udalerriaren ipar-ekialdean dagoena; Zaldukoa, udalerriaren iparraldean dagoena; Arrazolakoa, hegoaldean dagoena; eta Epelekoa,

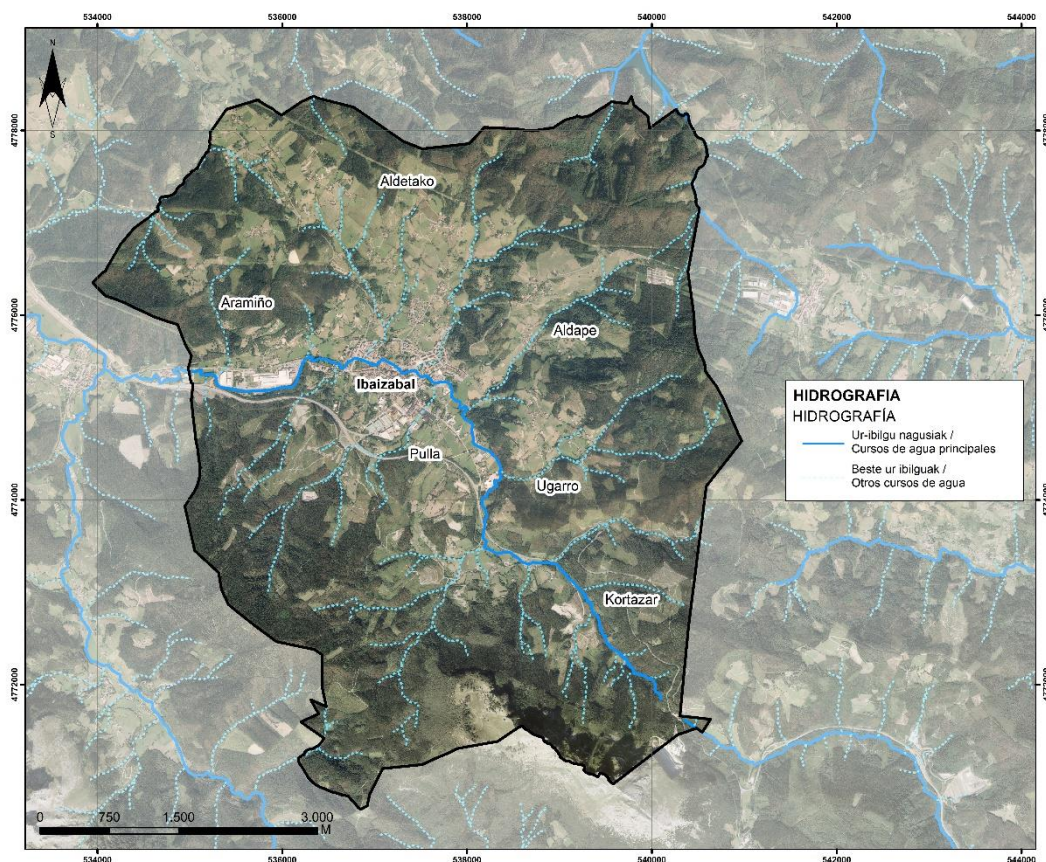
hego-ekialdean dagoena (lurralde gutxien hartzen duena da).

Ibai-ibilbide nagusiak (1. mailako ibaiak) udal-lurralde osoa zeharkatzen du, mendebaldetik sartuz eta hego-ekialdetik ateraz. Ibaizabal da. Sare hidrografikoa osatzen duten gainerako ibilguak Ibaizabal ibaira isurtzen diren errekek dira, eta honako hauek dira: Aramiño Erreka, Aldetako Erreka, Arregiarte, Pulla, Markoidaren Txarkoa eta Kortazar.

Ibaizabalen ur-masa Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoko eremu babestuen erregistroan jasota dago, hornidura-hartuneak dituzten masen barruan.

30. argazkia. Ibaizabal ibaia Elorrioko herrigunetik igarotzean.

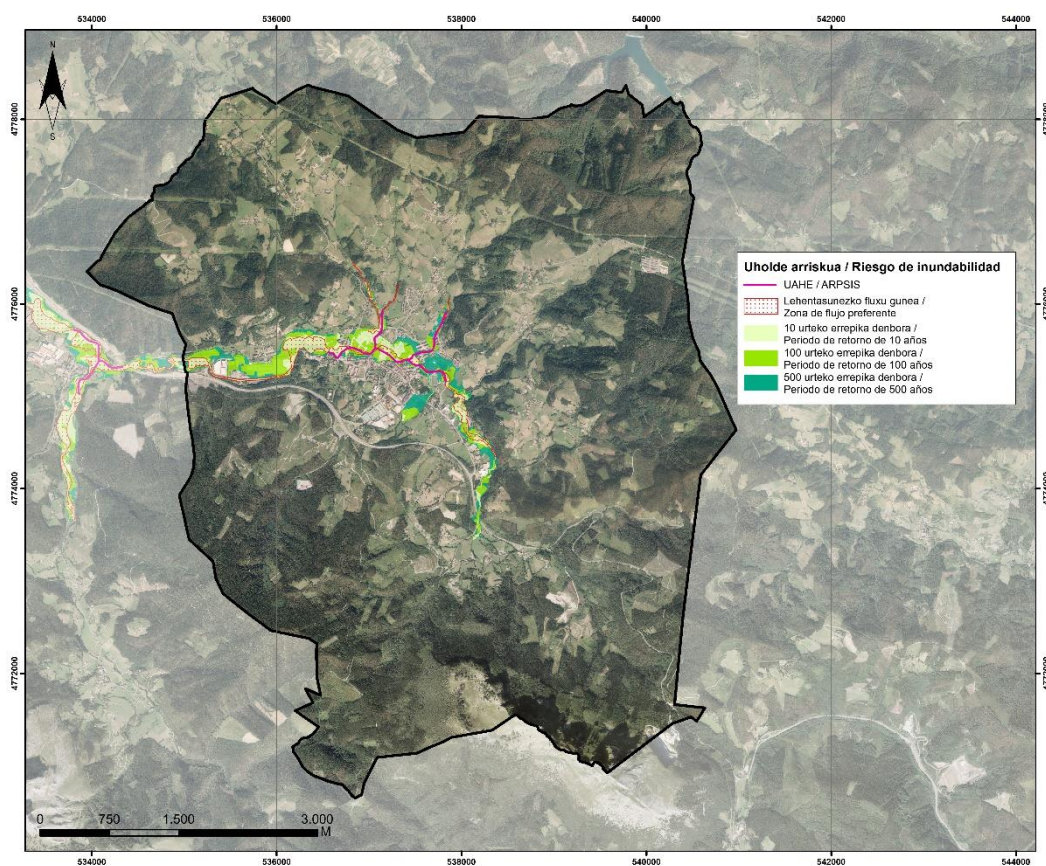

17. Irudia. Elorrioko udalerriko sare hidrografikoa. Iturria: geoEuskadi.

Udalerriaren ipar-ekialdean Aixolako urtegia dago, eta haren isatsa Elorrioko udalerriaren barruan dago, zati batean. 3. taldeko hezegunea da (EG7), eta eremu babestuen erregistroan sartuta dago, bere perimetroaren ondoan mantengutzaiek ekarpenarekiko sentikorra den eremu gisa.

Bakoitzaren adar-arroaren azaleraren arabera (osagai hidraulikoa), **EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatzeko LPSak** (25. mapa) 00, 0 eta I. mailetan sailkatzen ditu.

Uholde-arriskuari dagokionez (20. mapa), Uraren Euskal Agentziaren (URA) kartografiaren arabera, hiru errepikatze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte) uholde-arriskua dago. Uholde-arriskua Ibaizabalen tarteetan eta Elorrioko herrigunearen inguruko ibaiadarretan eta udalerritik mendebalderantz ateratzen den zatian hedatzen da. Elorriko dago, halaber, Ibaizabal ibaiaren ES017-BIZ-8-2 Uholde Arrisku Handiko Eremua (ARPSI).

18. Irudia. Uholde-arriskua errepikatze-denboren arabera (10, 100 eta 500 urte). Iturria: geoEuskadi.

4.6. Landaredia, Batasunaren intereseko habitatak eta flora mehatxatua

4.6.1. Landaredi potentziala

Eusko Jaurlaritzak egindako informazio kartografikoaren arabera, Elorrioko **landaredi potentziala** (14. mapa) harizti azidofiloz eta harizti/baso misto atlantiko eta, neurri txikiagoan, pagadi azidofiloz eta artadi kantauriarrez osatuta dago. Haltzadia sare hidrografikoaren ondoan agertzen da.

4.6.2. Egungo landaredia

Alde nabarmenak daude landaredi potentzialaren eta **gaur egungo** landaretzaren artean. Egoera hori, batez ere, lurraldearen gaineko ekintza antropikoaren ondorio da. Hurrengo taulan jasotzen dira udalerrri barruko egungo landaredi-unitate nagusiak (15.

mapa) (>%0,5) eta horien ehunekoa, 2021ean berrikusi zen Habitaten eta Landarediaren Mapa (1: 10.000) oinarritzat hartuta:

Kodea	Landaredi unitatea	Ha.	%
E1.26	Mesobromioneko lastairak eta larreak	51,19	1,39
E1.72	<i>Agrostis</i> eta <i>Festuca</i> ko larre menditarrak	20,78	0,56
E2.11	Larre bazkatuak eta manipulatu gabeko larreak	298,09	8,07
E2.21	Larratu gabeko sega-zelai atlantikoak	213,31	5,77
F4.23(X)	Txilardi atlantikoa, <i>Ulex sp.</i> nagusi dela.	37,62	1,02
FA.3	Espezie autoktonoen heskaia	19,74	0,53
G1.62	Pagadi azidofilo atlantikoa	43,36	1,17
G1.86	<i>Quercus robur</i> nagusi den baso azidofiloa	110,13	2,98
G1.D(X)	Beste fruta-arbolen landaketak	20,69	0,56
G2.121	Artaudi kantauriarra	52,58	1,42
G3.F(P)	<i>Pinus radiata</i> landaketak	1.173,54	31,75
G3.F(Q)	<i>Pinus nigra</i> landaketak	24,90	0,67
G3.F(S)	<i>Larix sp.</i> landaketak	49,23	1,33
G5.61	Hostozabalen baso natural gazteak	90,59	2,45
G5.74	Koniferoen landaketa gazteak	862,59	23,34
G5.82	Berriki moztutako koniferoak	179,80	4,87
I1.2	Baratzeak eta mintegiak	44,88	1,21
J1	Dentsitate handiko herri eta hirietako eraikuntzak	89,38	2,42
J2	Dentsitate txikiko eraikuntzak	94,31	2,55
J4.2	Errepide-sareak	23,65	0,64

17. taula. Elorriko udalerrian dauden landaredi-unitate nagusiak
Iturria: EAEko Habitaten eta Landarediaren Mapa.

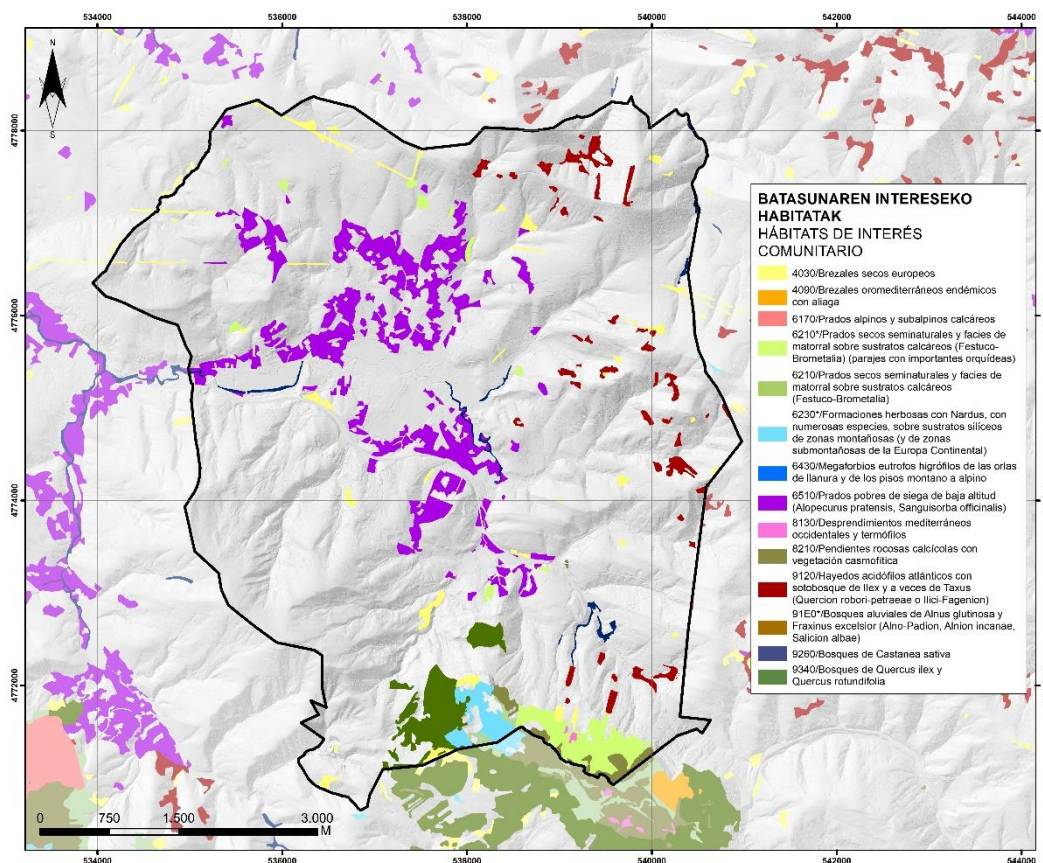
Oro har, nagusi den landaredi-unitatea *Pinus radiata* landaketei dagokie, udal-azaleraren ia heren bat hartzen baitute (%31,75). Bigarren lekuan, lurraldearen laurden batekin (%23,34), koniferoen landaketa gazteak daude, eta ziur asko espezie bera da nagusi.

Presentzia txikiagoa dute belar-landarediek, larratutako belardiek eta manipulatu gabeko larreek (%8,07) eta larratu gabeko sega-belardi atlantikoak (% 5,77). Jarraian, berriki moztutako koniferoen eremuak (%4,87), *Quercus robur* nagusi den baso azidofiloa (% 2,98) eta hostozabalen baso natural gazteak (% 2,45) ageri dira.

Beste landaredi-unitate batzuek, hala nola artadi kantauriarrak, Mesobromioneko lastairak eta larreak, *Ulex sp.* nagusi den txilardi atlantikoak, pagadi azidofilo atlantikoak eta *Larix sp.* landaketek, % 1 inguruko okupazioa dute. Gainerako landaredi-unitateek ez dute udalerraren azaleraren % 1 gainditzen.

Udal-eremuan, **Batasunaren Intereseko Habitaten** 455,93 ha (19. mapa) identifikatu dira, hau da, udalerraren azalera osoaren % 12,34 gutxi gorabehera. Habitat hedatuena 6510 da, altitude baxuko sega-belardi pobreak; 213,31 ha-rekin, berez, BIHaren azalera osoaren erdia inguru da, eta udalerraren % 5,77. Horrekin

batera, hedadurari dagokionez, nabarmentzekoak dira *Quercus ilex* eta *Quercus rotundifolia* basoak (9340), 52,58 ha-rekin (%1,42), eta orkideak dituzten larre lehor erdinatural karedunak (6210)*, 51,19 ha-rekin (%1,39). Halaber, azalera esanguratsua dute pagadi azidofilo atlantikoek (9120), 43,36 ha-rekin (%1,17), eta txilardi lehor europarrek (4030), 39,88 ha-rekin (% 1,08).

19. Irudia. Batasunaren Intereseko Habitaten eta Batasunaren Lehentasunezko Intereseko Habitaten banaketa lurraldearen arabera. Iturria: geoEuskadi.

Azpmarratzekoa da **lehentasunezko BI**Hen presentzia, horiek kontserbatzea bereziki garrantzitsua baita Europan. 6210* horiez gain, nabarmentzekoak dira *Nardus* belar-formazioak (6230), 20,78 hektarearekin (%0,56), eta *Alnus glutinosa* eta *Fraxinus excelsior* (91E0) baso alubialak, 13,09 hektarearekin (%0,35). Guztira 95,06 ha-ko azalera dute, udalerraren % 2,3.

Kodea	Batasunaren Intereseko Habitata	Azalera (Ha)	% Udalerria
4030	Txilardi lehor europarrak	39,877	1,079
6210	Larre lehor erdinaturalak eta kare-substratuen gaineko sastrakadiak (<i>Festuco-Brometalia</i>)	4,457	0,121
6210*	Larre lehor erdinaturalak eta sastrakadi-fazieak kare-substratuen gainean (<i>Festuco-Brometalia</i>) (orkidea garrantzitsuak dituzten parajeak)	51,191	1,385
6230*	<i>Nardus</i> espezedun formazio belartsuak, eremu menditsuetako substratu silizeoen gainean (eta Europa Kontinentaleko eremu submenditsuen gainean)	20,781	0,562
6510	Altitude txikiko sega-belardi pobreak (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	213,311	5,772
8130	Mendebaldeko lur-jausi mediterraneoak eta termofiloak	0,846	0,023
8210	Landaredi kasmofitikoak duten malda harritsu kaltzikolak	16,283	0,441
9120	Pagadi azidofilo atlantikoak, <i>Ilex</i> ko eta, batzuetan, <i>Taxuseko</i> oihanpeekin (<i>Quercion robori-petraeae</i> edo <i>Ilici-Fagenion</i>)	43,360	1,173
91E0*	<i>Alnus glutinosa</i> eta <i>Fraxinus excelsior</i> espezieetako baso alubialak (<i>Alno-Paladion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	13,093	0,354
9260	<i>Castanea sativa</i> ko basoak	0,147	0,004
9340	<i>Quercus ilex</i> eta <i>Quercus rotundifolia</i> basoak	52,584	1,423
Guztira		455,930	12,337

18. taula. Elorriion dauden Batasunaren intereseko habitatak eta Batasunaren lehentasunezko intereseko habitatak. Iturria: EAEko Habitaten eta Landarediaren Mapa.

31. argazkia. 6510 HBH Behealdeko sega-belardi pobreak dira udalerririk zabalena.

Mehatxatutako florari dagokionez, EAEko ingurumen-kartografiaren arabera, udalerrian ez da erregistratu "Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Katalogoan jasotako kontserbazio-eremuen eta flora-espezieen berreskuratze-eremuen mapan" jasotako espezierik. Hala ere, Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistemaren arabera, Espezie Mehatxatuen Euskadiko Katalogoan (CVEA) jasotako espezie hauek aurki daitezke udalerrian:

Izen zientifikoa	Izen arrunta	CVEA	Europako zerrenda gorria
<i>Armeria cantabrica</i>		Zaurgarria	
<i>Aster alpinus</i>		Arraroa	
<i>Festuca rubra</i>		Zaurgarria	Kezka txikia
<i>Osmunda regalis</i>	San Joan iratzea	Interes berezia	Kezka txikia
<i>Quercus robur</i>	Haritz kanduduna	Interes berezia	Kezka txikia
<i>Veratrum album</i>	Baladrea	Interes berezia	Kezka txikia

Landaredi aloktonoari dagokionez, Bizkaiko Iraunkortasunerako Institutuak 2010ean argitaratutako "Flora aloktono inbaditzailea Bizkaian" azterlanaren arabera, Elorrioko udalerrian espezie hauek egon daitezke:

- *Bromus catharticus*
- *Conyza canadensis*
- *Conyza sumatrensis*
- *Cortaderia selloana**
- *Crocsmia x crocosmiiflora*
- *Cyperus eragrostis*
- *Dittrichia viscosa*
- *Lepidium virginicum*
- *Lonicera japonica*
- *Paspalum dilatatum*
- *Robinia pseudoacacia*
- *Sorghum halepense*
- *Veronica persica*

Izartxo (*) markatutako espeziea *Espezie Exotiko Inbaditzaileen Espainiako Katalogoan sartuta dago*.

4.7. Fauna

4.7.1. Mehatxatutako fauna

Eusko Jaurlaritzaren kartografiak adierazten du bisoi europarra (*Mustela lutreola*) egon daitekeela Elorrioko udal-mugarteko ibai-ibilguetan. Espezie hori galtzeko arriskuan dago, Espezie Mehatxatuen Euskal Katalogoaren arabera.

Ugaztun honek Bizkaiko Lurralde Historikorako onartutako Kudeaketa Plan bat du (118/2006 Foru Dekretua). Beraz, bertan adierazten diren agindu guztiak bete beharko dira eta arreta handia jarri beharko da bizi den ekosistemak ez aldatzeko (batez ere, ibaiertzeko landaredia eta uren kalitatea mantentzea). Udalerriko ibai-ibilgu guztiak interes bereziko eremu gisa definitzen ditu kudeaketa-planak, ipar-ekialdean dagoen Ego ibaia izan ezik, hori hobetu beharreko tarteen barruan baitago.

Era berean, udalerraren hegoaldean, Udalaiz mendian, Hegazti Nekrofagoentzako Interes Bereziko Eremu bat dagoela adierazi da.

Bizkaiko Foru Aldundiaren 83/2015 Foru Dekretuak, ekainaren 15ekoak, Euskal Autonomia Erkidegoko Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Plana onartzen du. Legearen aplikazio-eremuaren barruan, Udalaiz mendiaren

Bizkaiko eremua interes bereziko eremutzat jotzen da Batasunaren intereseko hegazti nekrofagoentzat. Eremu horretan lehentasuna emango zaie habitata babesteko eta hobetzeko jardueri eta espezieen babesa bermatzeko zaintza- eta kontrol-jardueri. Aipamen berezia egiten dio ugatzaren, sai zuriaren eta sai arrearen habitatak mantentzeari EAEn.

Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistemaren arabera, Elorriko udalerrian Espezie Mehatxatuen Euskal Katalogoan (CVEA) sartutako ornodun espezie hauek egon daitezke:

Taldea	Izen zientifikoa	Izen arrunta	CVEA kategoria
Hegaztia	<i>Accipiter gentilis</i>	Aztore eurasiarra	Arraroa
	<i>Accipiter nisus</i>	Gabirari arrunta	Interes berezia
	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Zata arrunta	Interes berezia
	<i>Ciconia ciconia</i>	Zikoina zuria	Arraroa
	<i>Ciconia nigra</i>	Zikoina beltza	Arraroa
	<i>Corvus corax</i>	Erroia	Interes berezia
	<i>Dryobates minor</i>	Okil txikia	Interes berezia
	<i>Dryocopus martius</i>	Okil beltza	Arraroa
	<i>Falco peregrinus</i>	Belatz handia	Arraroa
	<i>Falco subbuteo</i>	Zuhaitz-belatza	Arraroa
	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Euli-txori beltza	Arraroa
	<i>Gyps fulvus</i>	Sai-arrea	Interes berezia
	<i>Hieraaetus pennatus</i>	Arrano txikia	Arraroa
	<i>Jynx torquilla</i>	Lepitzulia	Interes berezia
	<i>Milvus milvus</i>	Miru gorria	Desagertze arriskuan
	<i>Monticola saxatilis</i>	Harkaitz-zozo gorria	Interes berezia
	<i>Neophron percnopterus</i>	Sai zuria	Zaurgarria
	<i>Pernis apivorus</i>	Zapelatz liztorjalea	Arraroa
	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Txio horia	Arraroa
	<i>Prunella collaris</i>	Mendi-tuntuna	Interes berezia
	<i>Pyrrhonorax graculus</i>	Belatxinga mokohoria	Interes berezia
	<i>Pyrrhonorax pyrrhonorax</i>	Belatxinga mokogorria	Interes berezia
Ugaztuna	<i>Martes martes</i>	Lepahoria	Arraroa
Narrastia	<i>Zamenis longissimus</i>	Eskulapioren sugea	Interes berezia

Gainera, *Cerambyx cerdo* koleopteroa, Espezie Mehatxatuen Euskadiko Katalogoan interes bereziko kategorian jaso, eta *Austropotamobius pallipes* ibai-karramarroa, galtzeko arriskuan.

Bestalde, udalerriaren hegoaldea kartografiatuta dago hegazti-fauna goi-tentsioko aireko linea elektrikoetan talka egitearen eta elektrokuzioaren aurka babesteko eremuen barruan. Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuaren 2016ko maiatzaren 6ko Aginduak arautzen du eremu hori. Agindu horren bidez, arriskupean dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, sakabanatze eta kontzentrazioko lehentasunezko eremuak mugatzen dira, eta hegazti-fauna babesteko eremuak argitaratzen dira, non goi-tentsioko aireko linea elektrikoetan talka egitearen eta elektrokuzioaren aurkako neurriak aplikatuko diren.

4.8. Garrantzi bereziko natura-eremuak

Udalerrian ez dago Natura 2000 Sareko espaziorik. Hala ere, udalerriaren hegoaldean Udalaiz mendia dago. Haren ingurunea Espazio Natural Garrantzitsuen Katalogo Irekian sartuta dago, eta, aldi berean, LAGek (Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak, 2019) katalogatutako Natura Intereseko Eremutzat hartzen da.

Aixolako urtegia Zaldibar eta Elgeta udalerrietan dago; hala ere, urtegiaren azalera txiki bat, 0,3 ha ingurukoa, Elorriko udalerrian dago. 3. taldeko hezegunea da, EAEko Hezeguneen Inbentarioan sartuta dagoena.

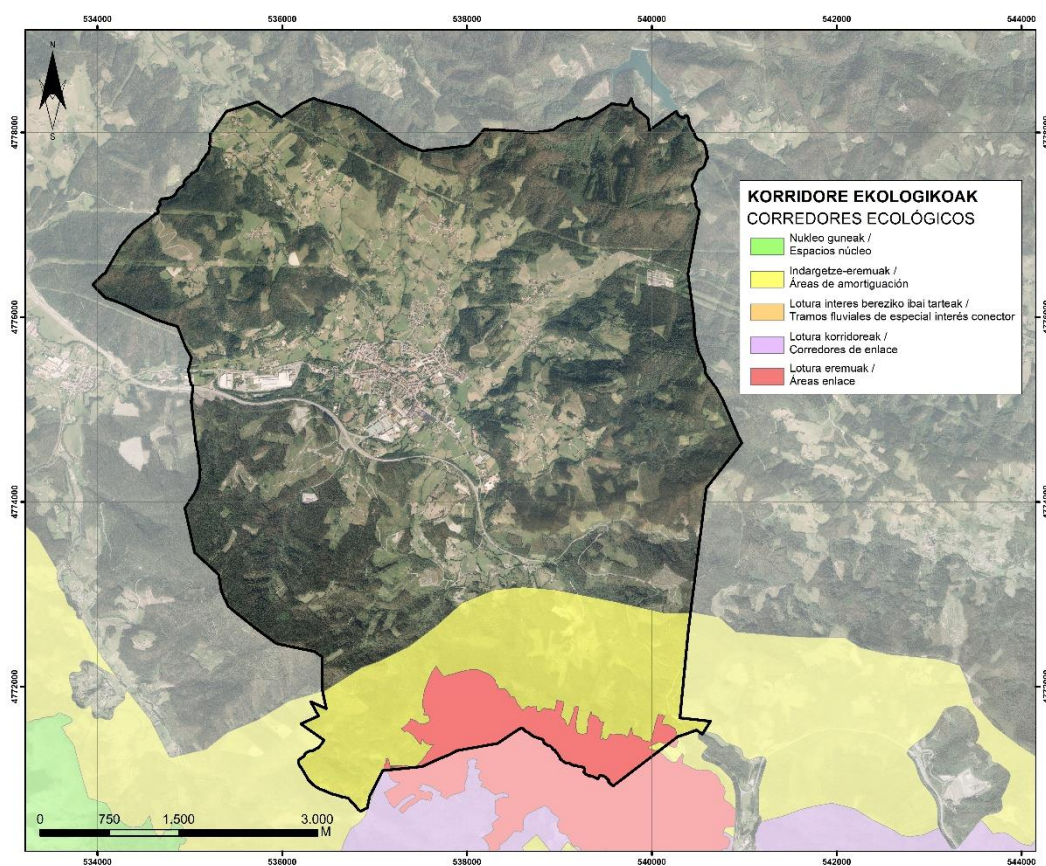
4.9. Korridore ekologikoak eta azpiegitura berdea

4.9.1. EAEko Korridore Ekologikoen Sarea

Korridore ekologikoak ezarriz (18. mapa) Natura 2000 Sarearen barruan biltzen diren Batasunaren intereseko habitaten eta, babes-araudirik gabe, ingurumen-balio nabarmena duten beste eremu batzuen lotura funtzionala sustatzen da, naturgune horiek kontserbatzeko eta/edo lehengoratzeko.

EAEko Korridore Ekologikoen Sarearen esparruak egiturazko irudi edo elementu hauek ditu:

- Nukleo-eremuak	- Lotura-korridoreak
- Moteltzeko-eremuak	- Ibai-tarteak
- Lotura-eremuak	

20. Irudia. EAEko korridore ekologikoen sarea. Iturria: geoEuskadi.

Elorrion, korridore ekologikoen sareko honako espazio hauek daude, udal-azaleraren eremu zabal bat hartzen dutenak:

Lotura-eremuak

Lotura-eremuak naturagune babestuaren kategoria izan gabe ere, funtsezko zeregina betetzen dute konektibitate ekologikoan, ingurumen-balio handiko guneen arteko komunikazioa errazten baitute. Elorrion, hegoaldean dago, Udaltz mendiarri lotuta.

Moteltzeko eremuak

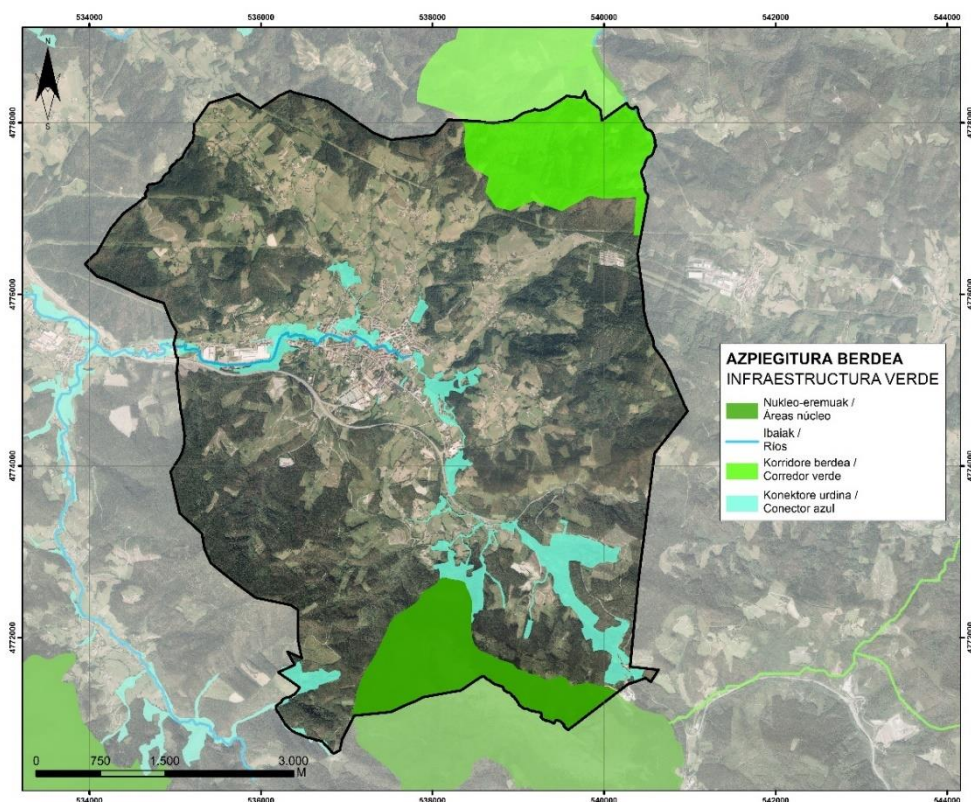
Indargetze-eremuak balio ekologiko handiko gune-eremuen inguruan mugatzen dira, eta haien funtzio nagusia kanpo-inpaktuak babestea da, lurralde-matrizearen balizko inpaktu negatiboen (ertz-efektuen) aurrean tanpoi-eremu gisa jardunez. Elorrion, azalera handia hartzen dute udalerriaren hegoaldean, ekialdetik mendebalderako espazio osoa hartzen dutela, Udaltzeko lotura-eremuaren inguruan.

4.9.2. Bizkaiko Lurralde Historikoko azpiegitura berde eta urdinaren proposamena

Bizkaiko Lurralde Historikoko azpiegitura berde eta urdinaren proposamena, EAEko Korridore Ekologikoen Sarearen antzekoa, elementu hauek osatzen dute:

- Nukleo-eremuak
- Korridore eta konektore urdinak
- Korridore berdeak
- Moteltzeko eremua

Elorriko udalerriaren kasuan, 23 nukleo-eremuaren zati txiki bat (AN-23 Udalaitz) udalerriaren hegoaldean dago. Korridore berdeei dagokienez, ipar-ekialdeko sektorean Oiz-Gipuzkoa korridore berdea dago. Konektore urdinak bat datoz udalerriko sare hidrografikoarekin.

21. Irudia. Bizkaiko Lurralde Historikoko azpiegitura berde eta urdinaren elementuak. Iturria: BFA.

4.9.3. LAGen azpiegitura berdearen proposamena

EAEko egungo Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek (2019) honako elementu hauetan oinarritutako azpiegitura berdea definitzen dute:

- Naturgune babestuen sarea
- Funtzio anitzeko natura-

- interesekeo beste espazio batzuk
- Korridore ekologikoak
- Sare hidrografikoa (RAMSAR, hezeguneak eta ur-korronteak)

Kasu honetan, Elorrion proposamen honen osagai hauek agertzen dira:

- Funtzio anitzeko natura-interesekeo beste espazio batzuk, LAGek natura-interesekeo eremu gisa definitutako Udalaitez eremuarekin bat datozenak.
- Sare hidrografikoa: Zumelegi ibaiak eta haren ibaiadar batzuek osatzen dute, bai eta EAEko Hezeguneen Inbentarioan jasotako Aixolako urtegiak ere. Inbentario horren azalera oso txikia da Elorrion.

4.10. Paisaia

EAEko Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogo Irekian (CPSS), Elorrioko udalerrian lau ikus-arro sartzen dira (17. mapa): Durangoko ikus-arroa, udalerriaren iparraldean; Elorrioko ikus-arroa, erdialde osoa hartzen duena; Arrazolako ikus-arroa, hego-mendebaldeko sektore txiki bat hartzen duena; Ego ikus-arroa, ipar-ekialdean.

Bestalde, **EAEko Paisaiaren Kartografiaren** arabera, Elorriok bi paisaia-unitate nagusi ditu (17. mapa): ibai-jabariko baso-landaketak, eta ibai-jabariko belardi eta labore atlantikoaren gaineko nekazaritza-landaketak. Gainera, presentzia txikiagoko beste paisaia-unitate batzuk ere badaude: hiri-eremua eremu antropogenikoan eta industria-eremua eremu antropogenikoan, udalerriaren erdialdean; eta larre menditarrak eremu karstikoan, hostozabal periferikoak eremu karstikoan, harkaiztia eremu karstikoan eta Sastrakadia eremu karstikoan, udalerriaren hegoaldean.

Durangaldeko Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialak (LPP), paisaiarako sarbidearen atalean, paisaia-interes bereziko eremu hauek identifikatzen ditu udalerrian: Udalaitez; Iguria auzoa eta bere ingurua; Gazeta auzoa eta bere ingurua; Miñota auzoa eta bere ingurua; eta Gaztelua-Aresti eremuaren zati txiki bat, Elorrioko udal-mugartearen barruan dagoena.

Halaber, paisaia-interesekeo elementu hauek aitortzen ditu: Leitz eta Kanpazar auzoak begiratoki gisa; Udalaitez mugarri eta talaia gisa; eta Argiñetako nekropolia paisaia-balioa duen kultura-elementu gisa.

Paisaia-interesekeo ibilbideei dagokienez, LPPk GR 229-Mikeldi identifikatzen du Elorrion, baita tokiko interesekeo beste ibilbide batzuk ere, eta horien artean Elorrioko PR-BI 63 ibilbidea nabarmentzen da.

Azkenik, Paisaiako Ibai Sistemari dagokionez, Zumelegi ibaia, inguruko hiri-inguruko landazabalak eta ibai-paisaia ibilbidea aipatzen dira.

Durangaldeko Eremu Funtzionaleko Paisaiaren Katalogoak bost paisaia-unitate definitzen ditu Elorriko udal-mugartean, hiru domeinu desberdinetakoak. *Banalerroko mendien* eremuan, *UP2 Udalaiz* paisaia-unitatea dago, udalerraren hegoaldean; *Atlantikoko haranaren hondoan*, *UP5 Ibaizabal* unitatea dago, Elorrio eta Abadiño artean, haranaren beheko aldean; eta, azkenik, *Atlantikoko nekazaritza eta basogintzako mosaikoaren eremuan*, *UP14 Arrazola*, hegoaldeko sektore txiki batean, *UP15 Elorriko harana*, udalerrian presentzia handiena duena, eta *UP16 Aixola*, ipar-ekialdeko eremu txiki batean, unitateak daude.

Paisaiaren Katalogoak Paisaiaren Interes Bereziko Eremu (AEIP) batzuk ere identifikatzen ditu:

- *Paisaia naturalak: 1.2 Udalaiz*
- *Ondo kontserbatutako ur-bazterreko paisaiak: 2.1.D Zumelegi Erriberak*
- *Uraren paisaiak- Urtegiak: 2.3.A Aixolako urtegia*
- *Nekazaritzako paisaiak eta haranak: 3.1 Gazeta auzoa, 3.2. Iguria auzoa eta 3.3 Minota auzoa*
- *Paisaia antropiko eta kulturalak: 4.1.B Elorriko hirigune historikoa*

Halaber, dokumentu honek Paisaiaren Kalitatearen Helburu batzuk jasotzen ditu, lurralde- eta hirigintza-plangintzan kontuan hartu beharreko gomendio gisa, hainbat gairi lotuta: bizitegien eta jarduera ekonomikoen garapenak, azpiegiturak, ekipamenduak, nekazaritza-erabilerak, ingurumen-balioak, ibilbideak, etab.

Azkenik, adierazi behar da Elorriko paisaiaren kalitatea Abiadura Handiko Trenaren (AHT) azpiegituraren ezarpenak baldintzatzen duela. Trazadurak ingurunearen pertzepzioan egiturazko aldaketa eragiten du, eta paisaiaren nortasuna baldintzatzen duen ikusizko inpaktua sortzen du.

4.11. Udalerriko beste ingurumen-alderdi batzuk

4.11.1. Airearen kalitatea

Airearen kalitatea ebaluatzeko, EAEk 8 eremu bereizi ditu, eta 5 eremu bereizi ditu ozonorako. Airearen kalitateari dagokionez, Elorrio Ibaizabal-Debagoiena eremuan dago, eta ozonoa Kantauri Haranetan.

Airearen kalitatearen iraunkortasunaren adierazlea, kalifikazio oso ona, ona edo hobetu daitekeena duten egunen ehunekoa adierazten duena, % 80tik gora mantentzen da aztertutako hiru urteetan, adierazle honetarako eskuragarri dauden datuen arabera.

Eremua	2022	2023	2024
Ibaizabal-Debagoiena	87,95	90,41	91,53

19. taula. Airearen kalitatearen iraunkortasunaren adierazlea (%).

Iturria: EAEko Airearen Kalitatearen Estatistika 2024. Eusko Jaurlaritza

Urtea	Airearen kalitatearen arabeko egun kopurua					Iraunkortasun adierazlea (%)
	Oso ona	Ona	Hobetzekoa	Txarra	Oso txarra	
2024	136	199	27	4	0	91,53

20. taula. Airearen kalitate-indizea eta iraunkortasun-adierazlea Ibaizabal-Debagoiena eremuan.

Iturria: EAEko Airearen Kalitatearen Estatistika 2024. Eusko Jaurlaritza

Elorriko udalerriaren antzeko ezaugarriak dituen kontrol-sarearen jarraipenerako estaziorik hurbilena Durango da, 8 km ingurura.

Kutsatzailea	Araudian ezarritako mugak		Durango			
	Muga-balioa (µg/m3)	Alerta-atalasea	Maximoa (µg/m3)	Bataz bestekoa (µg/m3)	Pertzentila (µg/m3)	
SO ₂	350	500 en 3h	44	-	16	99,73
NO ₂	200	400 en 3h	63	13	55	99,79
PM ₁₀	50	-	66	16	26	90,4

21. taula. Durangoko jarraipen-estazioaren balioen prozesamenduaren laburpena. Iturria: EAEko airearen kalitateari buruzko urteko txostena. 2024. Eusko Jaurlaritza.

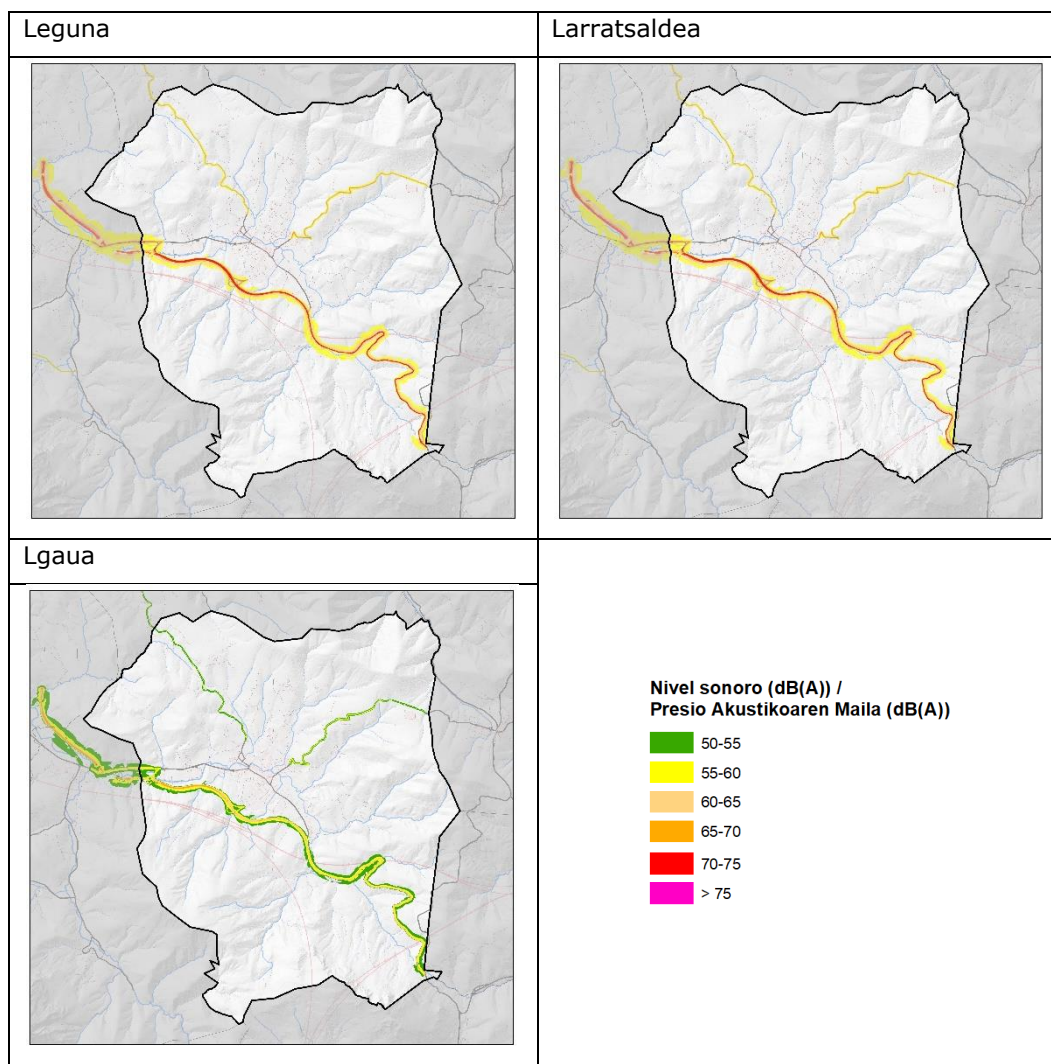
"EAEko Airearen Kalitateari buruzko Urteko Txostenaren (2024)" arabera, eremu horretan airearen kalitatea ona da oro har, eta 2 aldiz bakarrik gainditu da PM10-aren atalasea, horietako bat hauts-intrusioarekin bat datorrena.

4.11.2. Zarata

Udalerriko zarata-foku nagusiak N-636, BI-3336, BI-2632 eta BI-3321 errepideak eta industria-jarduera dira.

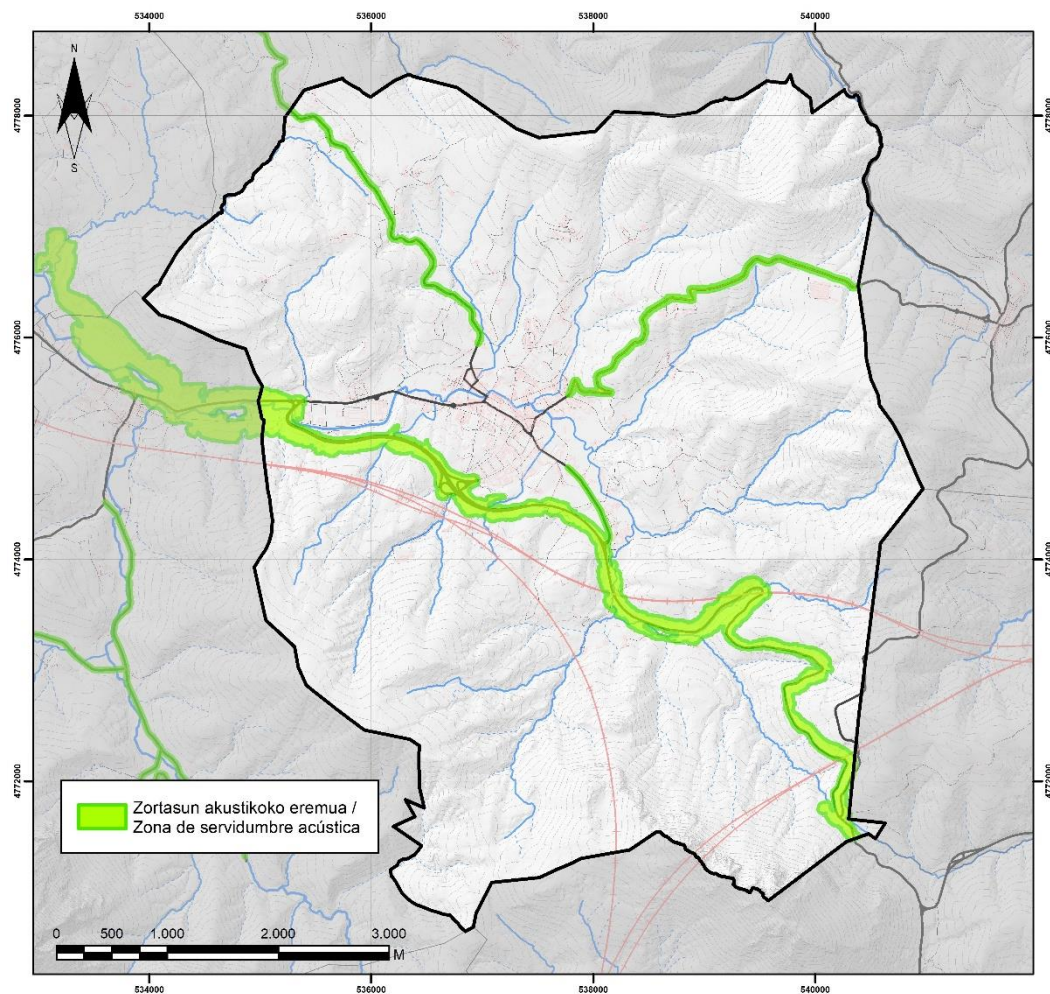
Errepideei dagokienez, udalerritik igarotzen diren foru-errepideen zarataren mapa estrategikoak daude. Soinu-mailak egun, arratsalde eta gau aldietarako kalkulatu dira, hurrengo irudietan jasotzen den bezala.

Azpiegitura hori zortasun akustikoaren mende dagoenez, kontuan hartu beharko da eremu horien barruan garapen berriak proposatuz gero.

22. Irudia. Elorrioko foru-errepidearen 2023ko zarata-mapak.
Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

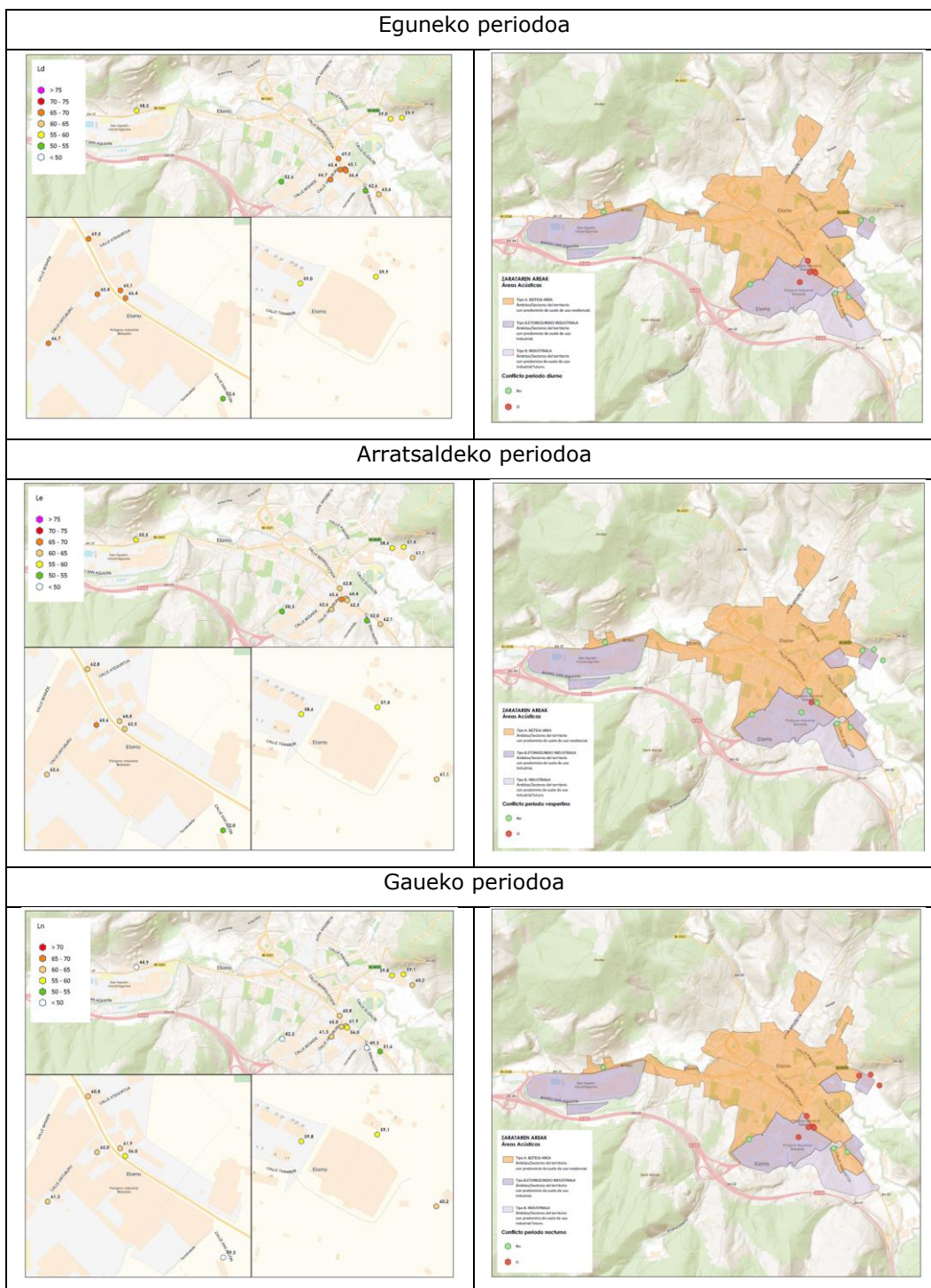
Nolanahi ere, hirigintza-plangintza berriaren zehaztapenak urriaren 19ko 1367/2007 Errege Dekretuak, Zarata buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legea garatzen duenak, zonakatze akustikoari, kalitate-helburuei eta emisio akustikoei dagokienez eta Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuak ezarritako soinu-mugak betetzen direla ziurtatu beharko dute.

23. irudia. Elorrioko foru-errepideen zortasun akustikoa.
Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

Gainera, foru-errepideen zortasun akustikoko eremuak daude, 213/2012 Dekretua aplikatuz zedarritu direnak, eta honela definitzen dira: "*garraioaren azpiegiturari lotutako lurralde-zerrenda, haren inpaktu akustikoaren gehieneko potentziala adierazten duena eta azpiegituren funtzionamendua lurzoruaren erabilerekin bateragarria izan dadin laguntzen duena*". Eremu horiek HAPOn sartu beharko dira.

Azpiegitura hori zortasun akustikoaren mende dagoenez, kontuan hartu beharko da bere mugaketaren barruan garapen berriak proposatuz gero.

24. Irudia. Zarata-mailak (ezk.) eta gatazkak (esk.) Elorriko trantsizio akustikoko eremuan
Iturria: Elorriko trantsizio akustikoko eremuko zarata-mapa eta ekintza-plana.

Bestalde, Elorriok 2024an onartutako "Zarataren mapa eta trantsizio akustikoko eremuaren ekintza-plana" ditu, industria-jardueraren zarata-fokua barne hartzen duena. Dokumentu horrek erakusten duenez, udalerriko soinu-ingurunea, batez ere, industria-jardueraren eta ibilgailuen trafikoaren arteko bizikidetzak baldintzatzen du, BI-3331 eta N-636 ardatz estrategikoetan. Neurketek baieztatzen dutenez, zenbait puntu kritikotan, bereziki Betsaide, Metal Smelting edo Lince Seba enpresen aldameneko bizitegi-eremuetan, indarrean dauden kalitate akustikoko helburuak gainditzen dituzten esposizio-mailak lortzen dira. Ondoriozt daitekeenez, industria-sektoreak historikoki hobekuntza teknikoak ezarri dituen arren isurketak arintzeko, oraindik ere beharrezkoa da esku-hartze koordinatua egitea auzotarren eragozpenak murrizteko. Ondorioz, diseinatutako ekintza-planak hainbat neurri proposatzen ditu, hala nola trafikoa kudeatzea abiadura murriztuz eta zoladura fonoxurgatzaileak erabiliz, industria-fokuak zorrotz kontrolatzea eta hesi akustikoak edo landare-pantailak instalatzea.

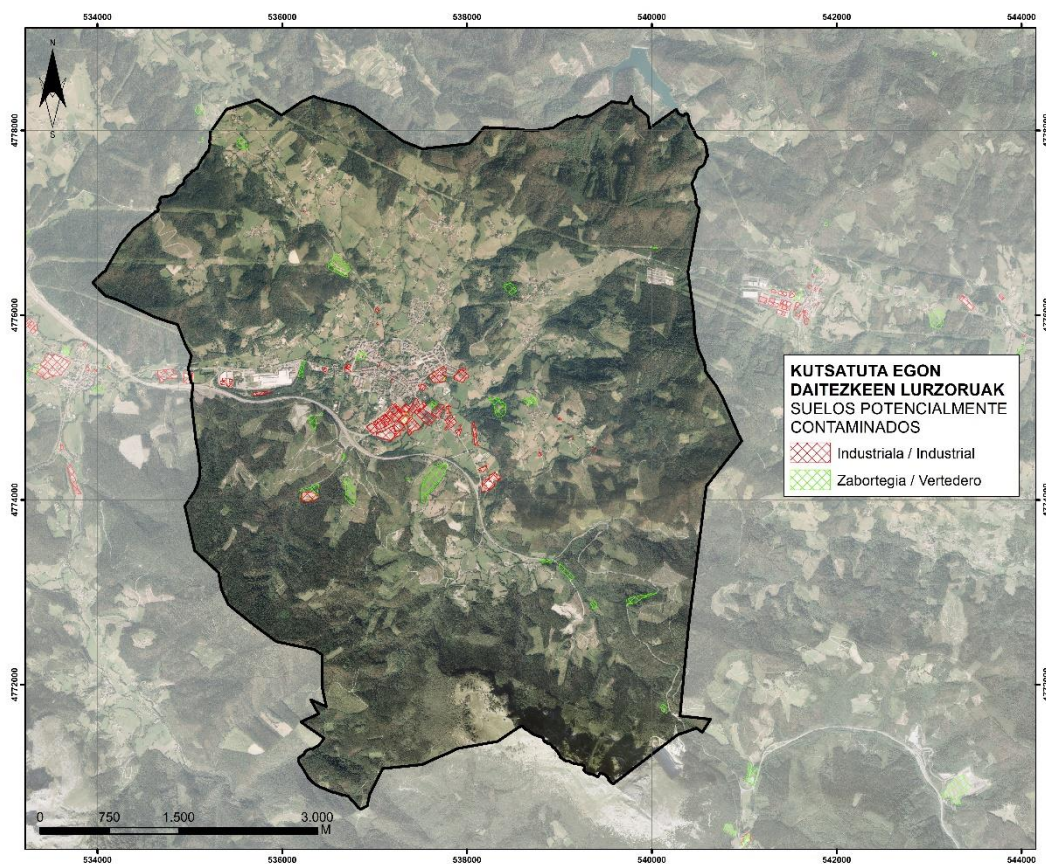
4.11.3. Kutsatuta egon daitezkeen lurzorua

"Euskal Autonomia Erkidegoko lurzorua kutsa dezaketen jardueren inbentarioa" ren arabera (IHOBek 2023an eguneratu zuen), udalerrian kutsatuta egon daitezkeen 101 kokaleku daude (21. mapa), eta, guztira, 50,05 ha-ko azalera dute. Kokalekuak, funtsean, jarduera ekonomikoekin daude lotuta, eta neurri txikiagoan, betelanetarako edo isurketetarako eremuekin.

MOTA	Kokaleku kopurua	Azalera
Jarduera ekonomikoak	77	27,17 ha
Zabortegiak	24	23,98 ha

22. taula. Elorriko dauden kutsatuak egon daitezkeen lurzorua. Iturria: IHOB 2023.

Lurzati horietan proposatzen den edozein jarduketa edo erabilera-aldaketa egiteko, Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzeko ekainaren 25eko 4/2015 Legea aplikatuko da. Kontuan hartu beharko da, halaber, abenduaren 26ko 209/2019 Dekretua, aipatutako 4/2015 Legea garatzen duena.

25. irudia. Kutsatuta egon daitezkeen lurzorua Elorrioko udalerrian.
Iturria: EAEko Lurzorua Kutsa Dezaketan Jardueren Inbentarioa, IHOBE.

4.11.4. Arrisku naturalak eta teknologikoak

Babes zibileko arriskuak bi taldetan banatzen dira, haien izaera kontuan hartuta: naturalak eta teknologikoak. Lehenik eta behin, Elorrioko dauden **arrisku naturalak** (20. mapa) aipatzen dira (sutea, higadura, akuiferoen kalteberatasuna, sismikoa eta uholdea), eta, bigarrenik, teknologikoak (produktu kimikoen kantitate handiko kokalekuak, errepideen eta trenbideen afekzio-bandak).

Sute-arriskuari dagokionez, eskuragarri dagoen kartografiaren arabera, ia udalerri osoan jotzen da txikia dela, sektore txiki batzuetan izan ezik, arrisku-balio altuak eta oso altuak baitituzte, batez ere baso-landaketetan zuhaitzak egoteari lotuta.

Higadura-arriskuari dagokionez, udalerrian oso eremu txikiak daude, eta ia lurralde-eremu osoan lurzoru onargarria galtzen da, higadura errealeko RUSLE ereduaren arabera.

Bestalde, *akuiferoen kalteberatasunari* dagokionez, oso balio handiak daude Udalaiz inguruan, udalerriaren hegoaldean; iparraldeko sektorean, berriz, kalteberatasuna oso txikia da; udalerriaren zati handi batean, ordea, ez dago kalteberatasunik.

Euskal Autonomia Erkidegoan, *arrisku sismikoa* areagotu egiten da ekialderantz. Elorrioko udalerri osoak V arrisku sismikoaren indize bat du, 500 urteko aldian Mercalli eskala aldatuan V mailako gertaera sismiko bat izateko probabilitatea adierazten duena.

Uholde-arriskuari dagokionez, 4.5 Hidrologia atalean adierazi den bezala, Elorrion Ibaizabal ibaiaren ES017-BIZ-8-2 ARPSI-a dago. Era berean, uholde-arriskua dago hiru errepikatze-denboretarako (10, 100 eta 500 urte). Uholde-arriskua Ibaizabalen eta haren ibaiadarren artean hedatzen da hirigunetik gertu, mendebaldetik udalerritik ateratzen den arte.

Arrisku teknologikoen artean, inguruetan ez dago Seveso III araudiak araututako produktu kimikoen kantitate handirik duen kokalekurik.

Salgai arriskutsuak garraiatzeagatiko arriskuari dagokionez, oso baxutzat jotzen da N-636 errepidean, hirigunearen hegoaldean. Hala ere, herrigunetik urrun dagoenez, 600 metroko zerrendak baino ez du eragiten, eta herriguneko sektore osoa hartzen du. BI-2632 errepideak ere arrisku oso txikia du, eta haren eragin-bandek ekialdean dauden Berrio-Aldape auzoen inguruneari eragiten diote.

4.12. Ingurune sozioekonomikoa

4.12.1. Demografia

Eustaten datuen arabera, 2025. urtean Elorriok 7.425 biztanle zituen, 3.828 emakume (%51,6) eta 3.597 gizon (%48,4). Elorrioko biztanleriak hazkunde neurritsua eta nahiko egonkorra izan du azken 20. urteetan. Aldi horretan, biztanleriak pixkanaka gora egin zuen 2019-2021 urte ingurura arte, orduan 7.400 biztanle baino gehiago izan baitziren, eta, ondoren, egonkortze txiki bat eta gorabehera txikiak izan ziren azken urteetan.

Batez besteko dentsitateari dagokionez, Eustaten 2025eko azken datuen arabera, esan daiteke Elorrioko dentsitatea 200,89 bizt/km²-koa dela.

4.12.2. Egitura ekonomikoa

Elorrión, zerbitzuen sektoreak egiten dio ekarpenik handiena udalean Balio Erantsi Gordinari (BEG), %64,5ekin (Eustat, 2023). Sektore horren barruan, merkataritza, ostalaritza eta garraioko jarduerak izan zuten ekarpenik handiena (%32,9); administrazioaren azpisektoreak, berriz, %10,2ko ekarpena egin zuen. Bigarrenik, industriak eta energiak BEGaren %32,4 hartzen dute, manufaktura-sektore indartsuarekin (%29,4). Eraikuntzak %1,9ko ekarpena egiten du, eta, azkenik, lehen sektoreak %1,2koa.

Eustaten arabera, 2024an Elorrioko langabezi-tasa %4,3 zen, eta azken hamarkadetan beheranzko joera izan du. Tasa handiagoa da emakumeen kasuan (%5,5) gizonen kasuan baino (%3,3).

Lehen sektorea

Nekazaritza-zentsuen azken hamarkadetan emandako datuan kontuan hartuta, nekazaritzako eta abeltzaintzako ustategien kopurua eta Nekazaritzako Azalera Erabilgarria (NAE) murriztu egin dira.

	1989	1999	2009	2020
Ustategi kopurua	185	170	117	101
NAE (Ha)	682	798	558	553

23. taula. Nekazaritzako zentsuak (Iturria: INE eta Eustat)

4.13. **Kultura-ondarea**

Eusko Jaurlaritzaren Euskal Kultura Ondarearen Informazio Sistemaren arabera, udalerrian interes kulturalako elementu ugari daude.

Ondare arkitektonikoari dagokionez, Elorrioko hirigune historikoa babes bereziko kultura-ondasun gisa kalifikatu da, monumentu-multzo izendapenaz (maiatzaren 19ko 90/1998 Dekretua, Elorrioko hirigune historikoa 7/1990 Legeak agindutakora egokitzen duena, monumentu-multzo izendapenaz (1998ko maiatzaren 29ko EHAA, 99. zk.).

Elementu hauek oinarritzko babesa duten kultura-ondasunak eta Hirigune Historikoaren eremuan sartutako pieza babestuak dituzten eraikinak dira:

- Portale etxea	- Don Tello 11 etxea
- Bengoa etxea	- Don Tello etxea 2, 4, 5, 8, 6
- Erreka etxea 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10,	- Errebonbillo etxea 3, 7
12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22,	- San Pio etxea 2, 6, 12, 16, 24, 25,
24, 26, 30	42

- Musiko Arriola etxea 4	47
- Gernikako Arbolen Plaza Etxea 4	- Berrio - Otxoa etxea 2 Bis
- Igartza etxea	- Eleizburu etxea 10, 14, 44
- Erdi Aroko Hirigunerako sarbidea	- San Juan etxea 4, 13, 15, 17
- Etxe lerrokatuak	- Ugalde jauregia
- Etxe errenazentistaten aztarnak	- Urkizuaran etxea 3
- Berrio - Otxoa etxea 1, 3, 4, 9, 11,	- Berazar iturria
15, 19, 21, 22, 24, 25, 33, 35, 41,	

Jarraian, hirigintza-katalogoak babes bereziko kultura-ondasunen araubideari lotuko dion ondasunen inbentarioa zerrendatzen da

- Arabiourrutia baserria	- Otsa-Lekerika jauregia
- Araunaonaindia baserria	- San Juan gurutzea
- Iparragirre baserria	- Santa Anako gurutzea
- Berriozabaletako iturria	- Sortzez Garbiaren eliza
- Aldapebeitia jauregia	- Udaletxea
- Arabioko jauregia	- Urkizu dorretxea
- Arezpakotxaga-Mendibil Jauregia	- Urkizu jauregia edo Tola etxea
- Arriola jauregia	- Zearsolo-Untzeta jauregia edo Jara etxea
- Arrosarioko atea	- Olakoa baserria
- Esteibar-Arauna jauregia	- Ortueta Aldekoa baserria
- Hiribildura sartzeko atea (Portillo del río)	- Ugalde baserria
- Ibarguen-Urkizu jauregia	- Uriganekoa baserria
- Iturri jauregia	- Altzarreka baserria
- Kurutziagako gurutzea	- Teileria
- Lekerika - Otsa jauregiaren eranskina	- Azkarrekolea baserria

Udalerrian babes ertaineko kultura-ondasunen adierazpen hauek daude:

- Arregi baserria kultura-ondasun gisa, monumentu kategoriarekin (EHAA, 141. zk., 2008ko uztailaren 24koa).
- Etxebarriako San Agustin eliza, kultura-ondasun gisa, monumentu kategoriarekin (2018ko maiatzaren 2ko EHAA, 83. zk.).

Babes ertaineko deklaraziorik gabeko ondasunen inbentarioa zerrendatu da:

- Albert S.A.	- Galdaketa
- Talleres Anaiak	- La Industrial Cerrajera.
- La Industrial Cerrajera. Nabea	Bulegoak

- Elorrioko hilerria
- Hilerria. Berriozabal-Beitia panteoia
- Labakua zubia
- LINCE (La Industrial Cerrajera)
- San Fausto basiliza
- Santa Ana iturria
- Angio Bekoa baserria
- Arabio Ganekoa baserria
- Beñikoa baserria
- Azkarrena baserria
- Azkarreta baserria
- Berrio Torre baserria
- Berriozabalbeitia baserria
- Orbe Goikoa baserria
- Orbeo Behekoa baserria
- Berriozabalgoitia baserria
- Erregeen Andre Mariaren basiliza
- Arantzeta baserria
- Barrutieta Barria baserria
- Barrutieta Zaharra baserria
- Basail baserria
- Bolungarai baserria
- Gazetabeitia baserria
- Madarieta baserria
- Ondorrotz baserria
- Gastea Bekoa baserria
- Gastea Erdikoa baserria (Gaztanekua)
- San Fausto 17 txaleta
- Aldasoro – Gerrikabeitia jauregia
- Arespakotxaga-Askarraga jauregia
- Arespakotxaga-Ukizu jauregia
- Berrio Ategurtua etxea
- Berrio jauregia
- Berri Otxoa 10 etxea
- Domingotarren komentua
- Elorrioko frontoia
- Gamiz (Urkizu - Iturbe) jauregia
- Goiko – Errota etxea
- Iturbe jauregia
- Iturria
- Gernikako arbolan iturria
- Lariz jauregia
- Larreategi jauregia
- Maruri-Calvo jauregia
- Olazabal jauregia
- Otsa jauregia
- Quintana jauregia (Altzerreka)
- San Juan iturria
- San Pío X 14 etxea
- San Pío X 27 etxea
- San Pío X, 13 etxea
- Don Tello 3 etxea
- Urandarraga jauregia
- Urarka 6 etxea
- Urkizu Aldatzekua jauregia
- Arregi baserria
- Arzubialde baserria
- Ibarluzea baserria
- Santa Catalina basiliza
- Leizbeaskoa baserria
- Lekerika Orbe baserria
- Lekerikabarrena baserria
- Lekerikarte baserria
- Ategortua baserria
- Ategortua Etxebarri baserria
- Elexalde Nagusia baserria
- Mendraka Goia baserria
- Uriarte baserria
- Arieta Landa baserria
- Aurrekoa baserria
- Leaniz Ogitza baserria
- Leizaldekoa baserria

- Miotabeaskoa baserria
- San Bartolomé baseliza
- Torre Urkizu baserria
- San Agustingo santutxoa
- Santa Marina baseliza
- Etxebarriako San Agustín eliza
- Azkarregakolea Molino baserria
- Santa Catalina eta San Plácido baseliza
- Aldekoa Garaia
- Aristi-Galarza Txikia baserria
- Ariztikoa baserria
- Errotalde baserria
- Landa Bekoa baserria
- Nuestra Señora de Lourdes ikastetxea
- Ortuguren baserria
- Zenitaolea baserria
- San Adrián de Argiñeta baseliza

Azkenik, oinarrizko edo tokiko babeseko ondasunen inbentarioa zerrendatzen da, 6/2019 Legearen ondorioetarako:

- 9. zubia
- Auzuneko Eskola
- BELLERIN, bulegoak
- BELLERIN. Ekoizpen-eremua
- Betsaide
- Elorrioko zubia
- Elorrioko elektrizitate-kooperatiba
- Elorrioko hilerriko kapera
- Elorrioko tailerrak eta forjak
- Elorrioko tren-geltokia
- González Lasa kapera
- Goyenechea panteoia - Hormaza
- Ibarra baserria
- Identifikaziorik gabeko kapera
- Indefunsa
- Izazikoa zubia
- Padurako zubia
- Rothenberger
- San Bizente baserria
- Aldape Beitia baserria
- Aldape Urrutia baserria
- Aldapeko errota
- Gotiortuetxebarri baserria
- Muturtu baserria
- Otsa Barrena baserria
- Otsa Gurengoa baserria
- San Jose baseliza
- San Juan baseliza
- Santiago ermita
- Upategi baserria
- Amandarro baserria
- Arabioazpikoa baserria
- Santa Eugenia ermita
- Arauna Gogeaskoa baserria
- Olabazar baserria
- Santa Eugenia ermita
- Argiñetako bolatokia
- Leanizko bolatokia
- Etxebarri baserria
- Amordui-Amurdi baserria
- Aurrekoa baserria
- Berrio Arrate baserria
- Berrio Beña baserria
- Berrioiturri baserria
- Berriolope baserria
- Isuarte baserria
- Iturria-Askatzea-Garbitegia
- San Esteban baseliza
- San Urbano baseliza
- Aramiñoko iturria

- Berriozabalbeitia baserria (Jauregia)
- Berriozabalurrutia baserria
- Anguren baserria
- Artialde baserria
- Belar baserria
- Esteibar baserria
- Garaizabal Azpikoa baserria
- Garaizabal baserria
- Garaizabal Ganekoa baserria
- Elektra Gazeta
- Gazetako karobia
- Gazetako probalekua
- Gerbillano baserria
- Urizar Azpikoa baserria
- Urizar Goikoa baserria
- Gasteaburu baserria
- Argiñeta etorbidea 26-30 etxea
- Belerin taldea
- Etxea Berrio-Otxoan, 32
- Buskantz 4-6 etxeak
- Urarka etxeak 7,9,11
- Cenitagoya etxea
- Eleizburu etxea 20, 42, 12
- Eleizburu etxea
- Elizburu Etxea 12
- Buskantz etxea 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20
- Pio etxea 4, 10, 17, 21, 22, 23
- San Pio 15 etxea
- Ibarra - Goikoa etxea
- Igarza eta Acha etxea
- Gurutzondo
- Etxe lerrokatuak
- Motorra 1-5 etxea
- Nizeto Urkizu Etxea 49-57
- Olaizaola Jauregiaren ondoko etxea
- San Fausto etxea 6
- Txamberi etxea 4tik 10era
- Ugarte Etxea 2-6
- Urkizuaran etxea 5, 7, 9, 11, 13
- Elorrioko probalekua
- Amuskibar baserria
- Ariantza baserria
- Aserío Igartua
- Iziar baserria
- Jauregi baserria
- Ojanguren Azpikoa baserria
- Olalde baserria
- Ortueta baserria
- Santa Luzia ermita
- Uriazpikoa baserria
- Zabala baserria
- Zuizar Goikoa baserria
- Leaniz ogitza txikia
- San Lorentzo ermita
- Iturr.ikuztegia
- Lekerika Telletxe baserria
- Lekeriketa Onandia baserria
- Lekeriketagoikoetxe baserria
- Martena baserria
- Aldekoa baserria
- Beitia Nagusia baserria
- Olartua baserria
- Santo Tomas basiliza
- Arespakotxaga baserria
- Arieta Txikia baserria
- Arietabekoa baserria
- - Arroitate baserria
- Estakasolo baserria
- Goxeaskoa baserria
- Larramendi baserria
- Uriarte-Errandona baserria
- Zearsolo Goikoa baserria
- Zearzoloerdikoa baserria
- FYTASA
- FYTASA. Bulegoak

- FYTASA. Sarrailagintza nabea
- FYTASA. Langileen etxebizitzak
- FYTASA. Ekoizpen-pabiloiak
- FYTASA. Piezen oinplanoa amaituta
- FYTASA. Zaindariaren etxola
- Larrazabal baserria
- Apaizetxea
- Etxebarria baserria
- Gurutze Berri zubia 1, 2, 3
- Iturria
- Saroretxe baserria
- Telleria baserria
- Etxebarria Bein Goikoa baserria
- Elizalde baserria
- Elizaldeko zurak
- Ariantzako zubia
- Arreguiko zubia
- Igartuko punetea
- Ugalde zubia
- Azkarrakoleako zubia
- Errementarikoa baserria
- San Anton ermita
- San Anton baserria
- San Jose basiliza
- Torrekua baserria
- Urkizugoitia baserria
- Errotatxiki errota
- Galartza Erdikoa baserria
- Galartza Goikoa baserria
- Garaikoetxea baserria
- Garaita-Garaitako baserria
- Garaita-Garaitakoa baserria
- Landa baserria
- Langileburuaren etxea
- Zenita Aldekoa baserriaCaserío
- Zenita Aldekoa

Ondare arkeologikoari dagokionez, Elorrion Balizko Arkeologia Gune izendatuak daude (Kultura, Gazteria eta Kirol sailburuordearen 1997ko maiatzaren 21eko Ebazpena. 1997ko ekainaren 16ko EHAA, 113. zk.):

- Arabiogoikoa dorretxea
- Otsa dorretxea
- Ibarguen dorretxea
- Ibarraerrota dorretxea
- Aldekonagusi baserria
- Arregi baserria
- Berrio baserria
- Igartua baserria
- Isuarte baserria
- Urbelekua baserria
- Urigarai baserria
- Zabalekoa baserria
- Zuizar baserria
- San Esteban basiliza
- San Fausto ermita
- San Bizente ermita
- Santa Elena ermita
- Santa Luzia ermita
- Santiago ermita
- Azkarraga burdinola
- Errotatxiki errota
- Ossako errota
- Santa Katalinako tenplua eta nekropolia

Udalerrian, dekretu bidez, babes bereziko arkeologia-gune hauek mugatu dira:

- Elorrio Hiriko Gune Arkeologikoa (37/1998 Dekretua, martxoaren 10ekoa, Monumentu Multzo izendapenaz Kultura Ondasun izendatzen duena) (EHAA, 56. zk., 1998/03/24koa).
- Argiñetako San Adriango tenplua eta nekropolia (265/1984 Dekretua, uztailaren 17koa, Monumentu Historiko-Artistiko Nazional izendatzen dituen) (132. zenbakiko EHAA, 1984-08-04koa).

Jarraian, administrazio eskudunak arkeologia-intereseko elementu edo eremu hauen berri eman du:

- Ganondoko errota	- Upategi baserria
- Amurdiko tumulua	- San Jorge basiliza
- Urkizuarango San Anton ermita	- San Joan Bataiatzailearen ermita
- San Lorentzo Martiriaren ermita	- San Roke eta San Sebastian basilizak
- Ogitza baserria	- Iguriako Santa Katalina ermita
- Arexita baserria	- Olalde baserria
- Goxeaskoa baserria	- Ibarlucea Olakoa baserria
- Arauna Goxeaskoa baserria	- Uria Ganekoa baserria
- Altzerreka baserria	- Ugalde baserria
- Zearsolo Erdikoa baserria	- Belar baserria
- Berriozabalgoitia baserria	- Gazetabeitia baserria
- San Urbano basiliza	
- Berriolope baserria	

32. argazkia. Elorrioko Hirigune Historikoan dagoen Sortzez Garbiaren basilika, Monumentu Multz gisa kalifikatua

33. argazkia. Gernikako Arbola Plaza (Herriko Plaza), udaletxea dagoen tokia, barroko estilokoa.

5. INGURUMEN- ETA PAISAIA-UNITATE HOMOGENEOEN DEFINIZIOA ETA BALORAZIOA

Elorriko udalerria 5 ingurumen- eta paisaia-unitate homogeneotan bana daiteke (23. mapa):

- Hirikoa
- Industriala
- Nekazaritza eta abeltzaintzako landazabala
- Basogintza
- Gailurrak

Hirikoa

Ingurumen- eta paisaia-unitate txikia da, udal-azaleraren % 2,14 hartzen du gutxi gorabehera, eta haranaren hondoan dago. Lurralde-dimentsio mugatua duen arren, zeregin estrategikoa du udalerria egituratzeko nodo zentral gisa, eta hortik artikulatzen dira gainerako lurralde-unitateekin lotzen dituzten komunikazio-ardatz nagusiak.

34. argazkia. Berrio-Otxoa kalea Elorriko Hirigune Historikoan

Lurzorua funtzio nagusia bizitegiatarako da, eta hiri- eta udal-izaera indartzen duten hirugarren sektoreko jarduerekin partekatzen da. Udalerriko eraikuntza-dentsitate handieneko eremua da, eta hiri-paisaia trinkoa eratzen du, tipologia kolektiboko eraikuntzekin. Hala ere, eremu jakin batzuetan familia bakarreko etxebizitzak eta

baserri sakabanatuagoak tartekatzen dira. Halaber, ekipamendu publikoak, azpiegiturak eta eskala txikiko ekoizpen-jarduera batzuk biltzen ditu, batez ere hiri-ingurunearekin bateragarriak diren erabilerei lotutakoak.

Ingurumenaren ikuspegitik, balio nahiko txikia du, eraldaketa antropiko handia eta lurzoruaren okupazio handia direla eta. Hala ere, interes bereziko enklabeak ditu, eta horien artean Hirigune Historikoa nabarmentzen da, paisaia-, kultura- eta ondare-balio esanguratsuak ematen baititu.

Harrera-ahalmena, batez ere, hiri-erabilerak, bizitegiak eta jarduera ekonomikoak finkatzera eta hobetzera bideratuta dago.

Industrialak

Ingurumen- eta paisaia-unitate hori udalerriaren eremurik txikiena da, 36,12 ha-ko azalera baitu, hau da, udalerriko osoaren %0,98. Bi sektore bereizitan dago, hirigunearen hegoaldean eta mendebaldean, eta haranaren hondoko eremuak eta komunikazio-bide nagusietatik hurbil dauden kokapen estrategikoak hartzen ditu. Horrek funtzionaltasun logistikoa eta produktiboa errazten du.

35. argazkia. Hirigunearen hegoaldeko industrialdearen panoramika

Eraldaketa antropiko handiko espazioa da, eta argi eta garbi lotuta dago ingurumen- eta paisaia-inpaktu handiko jarduera ekonomiko produktiboen garapenarekin. Bere morfologiaren ezaugarri nagusia pabiloi handiak, nabeak eta tamaina handiko azpiegitura industrialak izatea da. Eraikuntza-tipologia horrek kontraste nabarmena sortzen du bizitegirako hiri-ehunarekin eta, bereziki, inguruko landazabaleko paisaiarekin.

Ingurumenaren eta paisaiaren ikuspegitik, oso balio txikia du, lurzoruen okupazio handia, natura-elementu gutxi eta industria-eraikuntzen eta -instalazioen ikus-arrasto handia direla eta.

Harrera-ahalmenari dagokionez, produkzio-jarduerak ezartzera eta finkatzera bideratzen da berariaz.

Nekazaritza eta abeltzaintzako landazabala

Unitate horrek azalera handia hartzen du, udalerriaren %20 ingurukoa. Ibaizabal ibarraren hondoaren inguruan eta malda txikiko eremuetan kokatzen da batez ere, eta hirigunearen eta udalerriko mendialdeen arteko trantsizio-espazio bat eratzen du. Kokaleku nagusia inguratzen du, eta landa-sektore periferikoetara hedatzen da etengabe.

36. argazkia. Udalerraren ekialdean dagoen nekazaritza eta abeltzaintzako landazabalaren paisaiaren adibidea.

Landa-izaera nabarmena du, bai lurralde-egiturari, bai lurzoruen erabileretan. Abeltzaintzarako belardiak eta larreak dira nagusi; nekazaritza, berriz, batez ere baratzetarako eta fruta-arboletarako erabiltzen diren lursail txikietan garatzen da. Kokalekuak sakabanatuta daude eta morfologia tradizionalari erantzuten diote. Morfologia horretan, baserriaren presentzia nabarmena da, paisaia eta lurraldearen kultura-nortasuna egituratzeko elementu gisa.

Ingurumenaren eta paisaiaren ikuspegitik, balio handiko unitatea da, landa-ingurune tradizionalaren funtsa baita, eta bertan modu harmonikoan integratzen dira nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerak, kultura-elementuak eta -eraikinak.

Nekazaritzako mosaikoa, belardiak, heskai biziak eta zuhaitz-masa autoktonoak konbinatzeak aberastasun ekologikoa eta ikusmen-kalitatea hobetzen laguntzen du.

Harrera-ahalmenari dagokionez, eremu hori landa-ingurunearen kudeaketa iraunkorrera bideratu behar da lehentasunez, nekazaritza eta abeltzaintzako jarduera tradizionalen jarraitutasuna, kultura-paisaiaren kontserbazioa eta zuhaitz-masa autoktonoen babesa sustatuz.

Basogintza

Basogintzako ingurumen- eta paisaia-unitatea udalerriko hedadurarik handiena duena da, azalera osoaren %74 hartzen baitu, gutxi gorabehera. Udal-mugartea mugatzen duten mendi-hegal eta -eremuetan dago gehienbat, eta lurralde-multzoaren paisaia-hondoko oihala osatzen du.

37. argazkia. Baso-unitatea malda handien gainean dago batez ere. Baso-landaketak eta baso autoktonoren bat nahastea.

Malda handiak ditu, eta basogintzako erabilera monoespezifikoa, nagusiki. *Pinus radiata* landaketak dira nagusi, zur-ustiapenerako. Unean-unean, landaretza autoktonoko zuhaitziak agertzen dira, eta nolabaiteko dibertsitate ekologikoa eta paisajistikoa ematen dute unitate osoan.

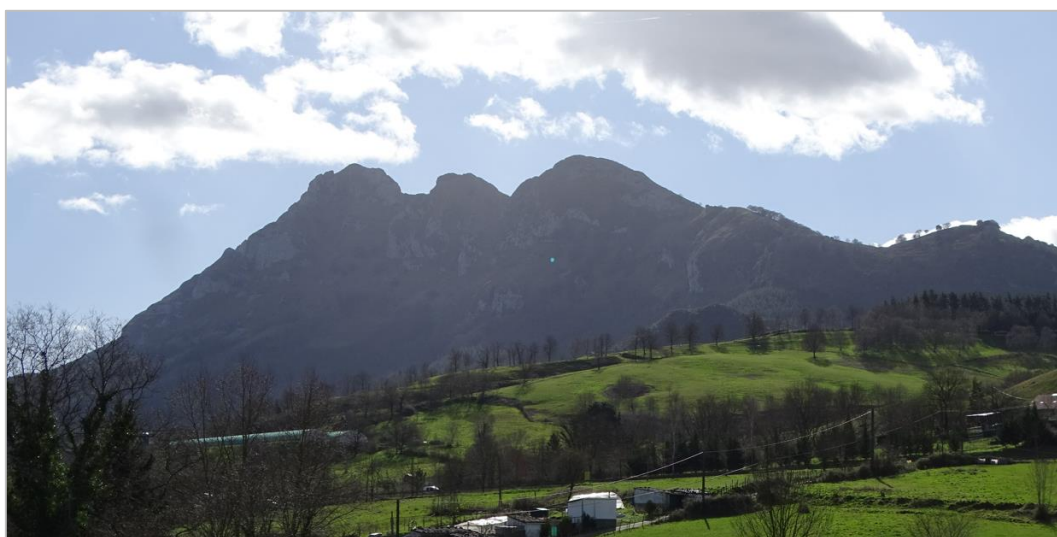
Paisaiaren eta naturaren ikuspegitik, balio txikia edo moderatua du, hazkunde azkarreko koniferoen baso-masa homogeneoak nagusitzen direlako, eta horiek paisaia uniformeak eta biodibertsitate mugatua sortzen dutelako, bertako formazio konplexuenekin alderatuta.

Kudeaketari eta harrera-gaitasunari dagokienez, unitate honek bere ekologia- eta paisaia-kalitatea pixkanaka hobetzera bideratu behar du, espezieen dibertsifikazioa sustatuz eta espezie bakarreko landaketen ordez baso-masa autoktonoak jarritz

pixkanaka. Era berean, lehentasunezkoa da baso-kudeaketako teknika jasangarriagoak sustatzea, mendi-hegaletako higadura murrizteko, birsorkuntza naturala errazteko eta ekosistemaren erresilientzia handitzeko, suteak edo izurriteak bezalako arriskuen aurrean.

Gailurrak

Udalerriaren hegoaldean dagoen sektore txiki batean dago, eta 85,55 ha-ko azalera du, hau da, guztizkoaren % 2,31, gutxi gorabehera. Udalaitz mendiaren ingurua da, udalerriko eremu topografikorik altuena, erliebearen puntu gorena, eta ikusmen- eta lurralde-erreferentzia gisa jarduten du.

38. argazkia. Udalaitz mendiaren gailurreria, udalerriaren hegoaldean.

Paisaia kareharrizko harkaitz-azaleratze batek definitzen du, sastrakadi baxuarekin eta mendiko larreekin tartekatuta, lurzoru pixka bat garatu daitekeen lekuetan. Espazioak ikuspen handia du. Bere funtzio ekologikoaz gain, eremu honek naturako aisialdiko jardueri lotutako erabilera du, hala nola mendi-ibiliak eta ingurune naturalarekin bateragarriak diren beste praktika batzuk.

Ingurumenaren eta paisaiaren ikuspegitik, interes handia du, balio geologiko, ekologiko eta kultural esanguratsuak baititu. Egitura harritsuek, muturreko baldintzetara egokitutako landarediak eta tokiko imajinario kolektiboaren barruan duten izaera sinbolikoak lurralde-garrantzia indartzen dute.

Kudeaketari eta harrera-gaitasunari dagokienez, naturaren kontserbazioarekin bateragarriak diren erabilerak baino ez dira bultzatu behar, ingurumenaren eta paisaiaren balioak babesteari lehentasuna emanez. Funtsezkoa da haren morfologia edo

dinamika ekologikoa aldatzen duten eraldaketak saihestea, jendearen gozamenaren eta balio natural handiko espazio horren zaintzaren arteko oreka bermatuz.

6. NATURA 2000 SAREAN IZAN DEZAKEEN ERAGINA

Udalerrriaren lurralde-eremuan ez dago Natura 2000 Sareko espaziorik. Ondorioz, ez da aurreikusten plangintzatik edo HAPOk espazio horietan proposatutako jarduketetatik eratorritako eraginik.

7. NATURA-INTERESEKO BESTE ESPAZIO/ESPEZIE BATZUEN GAINEKO ERAGINA

Elorriok, oro har, paisaia- eta natura-balio handia du. Ingurumen aldetik garrantzi berezia dute Ibaizabal ibaiak eta bere urak bi ertzetatik isurtzen dituzten erreka andanak. Esan beharra dago, nahiz eta Ibaizabal ibaia neurri handiagoan edo txikiagoan aldatuta egon herrigunetik igarotzean, Bisoi Europarraren Kudeaketa Planak Ibaizabal ibaiaren goiburua eta harek ibaiadarrak Interes Bereziko Eremu gisa identifikatzen dituela espezie horren biziraupenerako, galtzeko arrisku larrian baitago.

Era berean, EAEko Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Plana aipatu behar da; izan ere, ugatza, sai zuria eta sai arrea babesteko neurriak ezartzen ditu, eta Udalaiz Interes Bereziko Eremutzat jotzen du.

Era berean, balio handikotzat jotzen dira baso-ekosistemak (pagadiak eta hariztiak, batez ere) eta heskai autoktonoak, horien azalera potentziala oso txikia baita, denboran zehar hiri-erabileretarako eta azpiegituretarako gero eta okupazio handiagoa dutelako. Hemen dauden Batasunaren intereseko lehentasunezko habitat urriez gain: 6210*, 6230* eta 91E0* habitatak.

Natura-balio horien gaineko eraginak minimizatzeko, HAPOren behin betiko proposamenek bereziki kontuan hartuko dute EAEko Ibaien eta Erreken Ertzen LPSean eta bisoi europarraren Kudeaketa Planean jasotako erabilerei eta jardueri buruzko araudi espezifikoa.

Era berean, proposamenek saihestu egin beharko dute espezie autoktonoen basoak eta heskaiak dituzten basoak okupatzea, edo, hala badagokio, formazio horien kontserbazioa bermatuko duen antolamendua proposatu beharko dute. Hori ezinezkoa

bada, dagozkion konpentsazio-neurriak ezarriko dira, edo, are gehiago, dagokion proposamenari eustea berriz aztertu beharko da.

8. INGURUMEN-INPAKTU POTENTZIALAK, KLIMA-ALDAKETA KONTUAN HARTUTA

Elorriko HAPOn idazketaren aurrerapen-fase honetan, garapen-proposamen gisa planteatzen dira 2. atalean deskribatutako eremuak, 3. agertokiari dagozkionak.

Lehen hurbilketa batean, aurreikusitako proposamenen inpaktuak horiek gauzatzearen ondoriozkoak izango dira, eta batez ere honako ingurumen-faktore hauei egokituko zaizkie:

- Urak: lurrazaleko uren gaineko eragina, akuiferoak kargatzeko gaitasuna eta uholde-arriskua.
- Lurzorua: lurzorua galera eta iragazgaiztea, lurzoru kutsatuak eta nekazaritzako produktibitatearen gaineko eragina.
- Faunari eragitea.
- Batasunaren intereseko landarediari eta habitatei eragitea.
- Paisaiaren gaineko eragina.
- Kultura-ondarearen gaineko eragina.
- Klima-aldaketaren gaineko ondorioak.

Atalaren amaieran erantsitako taulan inpaktu nagusiak identifikatzen dira, eta proposamen bakoitza alda daitezkeen ingurune elementuekin erlazionatzen da.

Urei eragitea eta uholde-arriskua

HAPOn idazketa-fase honetan aurreikusitako bizitegi-proposamenetako batzuk Ibaizabalen ibai-ibilbidearekin (BIZ-01 Montorra, BIZ-03 Azpikoerrota, BIZ-17 San Pio X eta BIZ-11 Fytasa) eta Aldetako erreka (BIZ-02 Montorroste, BIZ-18 Montorroste eta BIZ-14 Montorroste II) eta Pulla (BIZ-15 San Bizente) ibaiadarrekin mugakide dira.

Era berean, Pulla erreka inguruko jarduera ekonomikoetarako jarduketak planteatzen dira (JE-01 Pulla-Azkarreta, JE-06 Neco Rottemberger II, JE-05 Neco Rottemberger I eta JE-08 San Bizente-Zabaleta I).

Gainera, mugikortasunaren arloan aurreikusitako alternatiba batzuk hainbat ibilguetatik hurbil doaz, zehazki, MUG-01, MUG-02, MUG-05, MUG-09, MUG P-02 Ambulatorioa, MUG P-03 Azpikoerrota, MO UH-02 Auzo Bidea, MO-BB eta MO-A.

Eremu horietan, indarrean dagoen araudi sektoriala bete beharko da, ibai-ekosistemen gaineko inpaktuak minimizatzeko.

Bestalde, lurzoru naturaleko eta/edo gutxi artifizializatutako azalera handien okupazioak eragina izan dezake gainazaleko jariatze-ura kargatzeko eta handitzeko gaitasunean, eta, *a priori*, adierazgarritzat jotzen da, planteatutako proposamen guztien azalera kontuan hartuta. Zentzu horretan eragin handiena izan dezaketen eremuak honako hauek dira: BIZ-25 Argiñeta, BIZ-02 Montorroste, BIZ-18 Montorroste, BIZ-14 Montorroste II y BIZ-17 San Pio X, eta jarduera ekonomikoak JE-01 Pulla-Azkarreta, JE-03 Zabaleta, JE-05 Neco Rottemberger I, JE-06 Neco eta Rottemberger II. Hala ere, kontuan izan behar da hautabideak proposatzen diren lurretan akuiferoak kutsatzeko arrisku txikia dagoela.

Azkenik, proposatutako eremu batzuek uholde-arriskua dute, eta zenbait kasutan inpaktu hori esanguratsua izan daiteke, bai uholde-arriskuak eragin dezakeen azaleragatik, bai ES017-BIZ-8-2 ARPSI-arekin duen loturagatik. Egoera horretan daude BIZ-17 San Pio X, BIZ-01 Montorra, BIZ-18 Montorroste, BIZ-02 Montorroste, BIZ-14 Montorroste II, BIZ-03 Azpikoerota, BIZ-11 Fytasa, BIZ-24 San Eloy, JE-08 San Bizente-Zabaleta I eta JE-05 Neco Rottemberger I.

Lurzoruan eta nekazaritzako produktibitatean duen eragina

Lurzorua egoera naturalean galtzea adierazgarritzat jo daiteke hasieran aurreikusitako proposamen guztiak gartzen badira. Egoera horretan, potentzialki eragindako azalera 13,2 ha ingurukoa izango litzateke jarduera ekonomikoetarako, eta 10,8 ha-koa bizitegi-erabilerarako. Bi erabileretarako proposamenen multzoa zenbatuz gero –egoera naturalean nahiz artifizializatuta dauden lurzoruak barne-, aurreikusitako azalera osoa 16,4 ha-koa izango litzateke bizitegi-erabilerarako eta 19,5 ha-koa jarduera ekonomikoetarako.

Hala ere, aipatu behar da eremu horietako batzuk antropizazio-maila handia dutela, etxebizitza, industria-nabeak edo beste eraikin batzuk baitaude, eta neurri handi batean urbanizatuta daude. Era berean, kontuan hartu behar da mugatutako azalera osoa ez dela nahitaez eraikuntzara eta/edo urbanizaziora bideratuko, nahiz eta Planaren egungo fasean ez den alderdi hori zehazten.

Testuinguru horretan, eragin handiena izan dezaketen eremuak honako hauek izango lirateke: BIZ-25 Argiñeta, BIZ-02 Montorroste, BIZ-18 Montorroste, BIZ-14 Montorroste II, BIZ-01 Montorra eta BIZ-17 San Pío X; eta, jarduera ekonomikoen kasuan, JE-01 Pulla-Azkarreta, JE-03 Zabaleta, JE-05 Neco Rottemberger I eta JE-06 Neco Rottemberger II.

Bestalde, kontuan izan behar da proposatutako zenbait eremuk lurzorua kutsa dezaketen jarduerak edo instalazioak dituzten edo izan dituzten lurzoruen inbentarioan sartuta daudela: BIZ-11 Fytasa, BIZ-24 San Eloy, BIZ-12 Betsaide, BIZ-15 San Bizente, JE-08 San Bizente-Zabaleta I, JE-09 San Bizente-Zabaleta II, JE-10 San Bizente-Zabaleta III, JE-02 Forjas, JE-11 Oidor-BerrioZabalbeitia, JE-07 Betsaide II.

Nekazaritza-produktibitatearen gaineko eragina ere adierazgarritzat jotzen da; izan ere, HAPOren zenbait hautabidetan nekazaritza- eta abeltzaintza-jarduerak garatzen dira, larre gisa gehienak, edo baratze gisa, normalean tamaina txikikoak. Lurzoru horietako batzuk Nekazaritza eta Basogintzaren LPSak Balio Estrategiko Handi gisa kategorizatzen ditu: BIZ-25 Argiñeta, BIZ-14 Montorroste II eta JE-01 Pulla-Azkarreta zati bat. Hala ere, indarrean dagoen plangintzan jasotako sektoreetan kokatzeagatik kategoria hori ez duten beste batzuek nekazaritza-interesa dute: BIZ-02 Montorroste, BIZ-18 Montorroste, BIZ-01 Montorra, BIZ-17 San Pio X, JE-03 Zabaleta, JE-05 Neco Rottemberger I, JE-06 Neco eta Rottemberger II.

Faunaren gaineko eragina

Proposatutako eremuen garapenak eragin dezakeen eragina, oro har, ez da oso adierazgarria faunarentzat, eremu gehienak hiri-bilbearen mugakide baitira.

Hala ere, alternatiba batzuk bat datoz Bisoi Europarraren Kudeaketa Planean definitutako Kontserbaziorako Interes Bereziko Eremuekin (2006ko ekainaren 19ko 118/2006 Foru Agindua). Horietan, eragina esanguratsua izan daiteke, eta, beraz, babes-neurri egokiak hartu beharko dira. Horixe izango litzateke Ibaizabalen ibilguaren inguruan dauden bizitegi-proposamenen kasua (hala nola BIZ-11 Fytasa, BIZ-15 San Bizente, BIZ-03 Azpikoerroteta, BIZ-01 Montorra eta BIZ-17 San Pio X), baita Aldetako Erreka ibaiadarraren ondokoen kasua ere (BIZ-18 Montorroste, BIZ-14 Montorroste II eta BIZ-02 Montorroste). Bestalde, hirigunearen hegoaldean kokatutako jarduera ekonomikoen proposamenek, Pulla errekarari lotutakoek (JE-01 Pulla-Azkarreta, JE-05 Neco Rottemberger I, JE-06 Neco Rottemberger II eta JE-08 San Bizente-Zabaleta I), ere kalteak eragin ditzakete, nahiz eta kasu honetan ibilgua lurpetik doan hein handi batean.

Azkenik, adierazi behar da mugikortasun arloan planteatutako aukera batzuk bisoi europarrarentzat Interes Bereziko Eremu gisa identifikatutako ibilguetatik hurbil daude, eta, beraz, espeziearen habitatari eragin diezaioketela. Zehazki, honako jarduketa hauek dira: MUG-01, MUG-02, MUG-05, MUG-09, MUG P-02 Ambulatorioa, MUG P-03 Azpikoerrota, MO UH-02 Auzo Bidea, MO-BB eta MO-A. Horretarako, balizko eragina baloratu beharko da, eta, hala badagokio, dagozkion prebentzio- eta zuzenketa-neurriak ezarri.

Batasunaren intereseko landarediari eta habitatei eragitea

Bizitegi-erabilerarako eta jarduera ekonomikoetarako proposatutako eremuen garapenak izan dezakeen eragina, oro har, ez da oso adierazgarritzat jotzen landaretzaren ikuspegitik. Hala ere, eragin hori oso esanguratsua izan liteke zuhaitz autoktonoak eta/edo Batasunaren Intereseko Habitatak dituzten eremuetan aurreikusitako jarduketetan. Azken horiei dagokienez, adierazi behar da, kasu gehienetan, identifikatutako habitata BIH 6510-altitude txikiko sega-belardi pobreei dagokiola. Habitat hori ez da lehentasunezkoa, eta EAE osoan oso adierazia dago.

A priori, honako aukera hauek berariazko arreta beharko lukete: BIZ-01 Montorra, BIZ-18 Montorroste, BIZ-02 Montorroste, BIZ-14 Montorroste II, BIZ-15 San Bizente, BIZ-25 Argiñeta, BIZ-17 San Pío X, BIZ-03 Azpikoerrot, BIZ-11 Fytasa, JE-01 Pulla-Azkarreta, JE-03 Zabaleta, JE-08 San Bizente-Zabaleta I eta JE-06 Neco Rottemberger II.

Paisaiaren gaineko eragina

Oro har, Plan Orokorrean aurreikusitako zehaztapenek ez dute eragin handirik paisaian, proposamen gehienak bizitegi-izaerako edo industria-izaerako espazio antropizatuetan planteatzen baitira.

Lehen hurbilketa batean, JE-01 Pulla-Azkarreta jarduera ekonomikoei dagokien eremua izan liteke eragin handiena izan lezakeena –potentzial esanguratsuekin-, azalera zabala duelako eta landa-hiriko ertz batean dagoelako; bertan, industrialdeak handitzea aurreikusten da, batez ere belardien eta baratzeen gainazalaren gainean.

Bizitegi-erabilerarako lurzoruei dagokienez, eragin nabarmenenak Elorrioko hirigunearen iparraldeko ertzean dauden eremuetan izango lirateke, belardien gaineko hiri-perimetroan baitaude. Bereziki, BIZ-25 Argiñeta eta BIZ-18 Montorroste nabarmentzen dira.

Azkenik, aipatzekoa da gaur egun jarduera ekonomikoetarako erabiltzen diren zenbait eremuren hiri-berrikuntzak eta erabilera-aldaketek paisaian duten eragin positiboa, horietako batzuk zaharkituta baitaude: BIZ-11 Fytasa, BIZ-24 San Eloy, BIZ-12 Betsaide, JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia eta JE-02 Forjas.

Kultura-ondarearen gainerako eragina

HAPOren proposamen batzuk inbentariatutako kultura-ondareko elementuak dauden eremuetan kokatzen dira. Plan Orokorren fase honetan ez dago xehetasun-maila nahikorik aurreikusitako jarduerak zehazteko, ezta elementu horietan izan dezaketen eragina zehazteko ere; hala ere, indarrean dagoen araudi sektoriala betetzen dela bermatu beharko da, sor daitezkeen inpaktuak prebenitzeko, minimizatzeko edo, hala badagokio, zuzentzeko.

Hasiera batean, honako eremu hauetan egiaztatu da inbentarioan jasotako elementuak daudela: BIZ-01 Montorra, BIZ-15 San Bizente, BIZ-11 Fytasa, BIZ-12 Betsaide, JE-11 Oidor-Berriozabalbeitia eta JE-09 San Bizente-Zabaleta II.

Klima-aldaketaren gainerako ondorioak

Plan Orokorrean aurreikusitako etxebizitza-kopuruaren eta jarduera ekonomikoetarako azaleraren hazkundeak energia- eta baliabide-kontsumo handiagoa dakar, klima-aldaketaren gainerako ondorio nabarmenekin. Hala ere, prozesu orokorraren testuinguruan eta planteatutako jarduketaren eskala kontuan hartuta, ondorio horiek, oro har, ez dira oso adierazgarriak.

Bizitegi-proposamenak, etxebizitza-kopuruak eta, ziurrenik, biztanleriak gora egin arren, hirigune finkatuaren inguruan kokatzen dira, eta, beraz, ez da mugikortasun induzitua nabarmen handitzea aurreikusten. Era berean, Planak hiri-berrikuntzara eta dagoeneko eraldatuta dauden eremuetako erabileren aldaketara bideratutako alternatibak jasotzen ditu, eta horrek, hasiera batean, eragin positiboak izan ditzake klimaren ikuspegitik, lurralde-eredu trinkoagoa eta eraginkorragoa sustatzen baitu baliabideen erabileran eta joan-etorrietan.

Bestalde, jarduera ekonomikoak ezartzera bideratutako proposamenek –azkenean ezarriko diren jardueren tipologia zehazteko zain-, hasiera batean, eragin handiagoa izan lezakete klima-aldaketari dagokionez. Bereziki, JE-01 Pulla-Azkarreta eremuaren garapenak, bere azalera zabalagatik eta hirigunetik urrunen egoteagatik, eragin potentzialki esanguratsua izan lezake eremu horretan, trafiko astuna handitzearekin, mugikortasun induzituarekin eta, ondorioz, berotegi-efektuko gasen emisioak handitzearekin lotuta. San Bizente eta Zabaleta eremuen garapenak (JE-03, JE-08, JE-09 eta JE-10), bai eta Neco Rottemberger eremuenak ere (JE-05 eta JE-06), ildo horretan ere ondorioak izan ditzake, baina eskala txikiagoan, ziurrenik.

Hala ere, planaren proposamenen garapenak neurriak ezar ditzake eraikin berrietan, emisioen balantze neutroa edo hurbilekoa lortzen laguntzeko (energia termikoa eta

fotovoltaikoa, beste energia berriztagarri batzuk, eraikin pasiboak eta/edo bioklimatikoak, etab.).

Mugikortasunari dagokionez, udalerrriaren konfigurazioak, hirigune nagusi finkatua eta hainbat auzo eta landagune sakabanatu (Zenita, Berrio, Miota, etab.) baititu, ibilguen bide lotuta, gaur egun ibilgailu pribatuaren erabilera oso garrantzitsua da erdigunea eta periferia lotzeko.

HAPOren barruan mugikortasun alternatiboko proposamenak garatzeak (oinezkoentzako eta bizikletentzako ibilbide egokiak eta seguruak) ibilgailuen mugikortasuna nabarmen murrizten lagun dezake, eta, beraz, berotegi-efektuko gasen isurketa txikiagoa izan daiteke.

Ingurumen-eraginak aldeztu aurretik identifikatzea

Erantsitako taulan, Elorriko HAPOko bizitegi-zehaztapenak eta jardura ekonomikoak ingurumenean izan ditzaketen eraginaren lehen hurbilketa bat jasotzen da. Eragin horiek zehatzago aztertutako dira Ingurumen Azterketa Estrategikoa izateko fasean.

	Eremua	Gutxi gorabeherak o azalera (m ²)	Ingurumen faktoreak									
			R	I	S	SC	AA	F	V	P	C	CC
Bizitegia	BIZ-01 MONTORRA	47.774,51	x	x	x		x	x	x		x	
	BIZ-02 MONTORROSTE	3.394,55	x	x	x		x	x	x			
	BIZ-03 AZPIKORROTA	3.903,59	x	x				x	x			
	BIZ-04 GOIETA 1	4.592,88										
	BIZ-05 GOIETA 2	4.603,03										
	BIZ-06 GOIETA 3	5.396,28										
	BIZ-07 GOIETA 4	2.396,56										
	BIZ-08 GOIETA 5	672,46										
	BIZ-09 GOIETA 6	452,52										
	BIZ-10 GOIETA 7	427,84										
	BIZ-11 FYTASA	20.286,70	x	x		x		x	x	x	x	
	BIZ-12 BETSAIDE	13.171,06				x				x	x	
	BIZ-14 MONTORROSTE II	3.859,09	x	x	x		x	x	x			
	BIZ-15 SAN BIZENTE	6.747,01	x			x		x	x		x	
	BIZ-17 SAN PIO X	13.774,35	x	x	x		x	x	x			
Jardura ekonomikoak	BIZ-18 MONTORROSTE	7.791,05	x	x	x		x	x	x	x		
	BIZ-24 SAN ELOY	15.642,61		x		x					x	
	BIZ-25 ARGINETA	8.793,82			x		x		x	x		
	JE-01 PULLA AZKARRETA	105.464,44	x		x		x	x	x	x		x
	JE-02 FORJAS	19.246,14				x				x		
	JE-03 ZABALETA	4.199,71					x		x			x
	JE-05 NECO ROTTEMBERGER I	9.273,31	x	x	x		x	x				x
	JE-06 NECO ROTTEMBERGER II	6.768,06	x		x		x	x	x			x
	JE-07 BETSAIDE II	5.978,74				x						
	JE-08 SAN BIZENTE-ZABALETA I	5.978,74	x	x		x		x	x			x
	JE-09 SAN BIZENTE-ZABALETA II	11.434,64				x					x	x
	JE-10 SAN BIZENTE ZABALETA III	11.434,64				x						x
	JE-11 OIDOR-BERRIOZABALABEITIA	15.162,50				x				x	x	

R – Ibai-ibilguen gaineko eragina

I – Uholde-arriskua

S – Lurzoruaren galera

SC – Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak

AA – Nekazaritzako eragina

F – Faunarentzat interesgarriak diren eremuak

V – Intereseko landaredia/habitata

P – Paisaiaren-gaineko eragina

C – Kultura-ondarea

CC – Klima-aldaketa

24. taula. Ingurumenean izan daitezkeen eraginak aldeztu aurretik identifikatzea

9. SEKTORE- ETA LURRALDE-PLANETAN AURREIKUS DAITEZKEEN GORABEHERAK

9.2. Lurraldearen Antolamendurako Gidalerroak

(Uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuaren behin betiko onarpena)

Lurraldearen Antolamendurako Gidalerroak (LAG) erreferentzia-esparru orokorra dira Lurraldearen Antolamendurako gainerako tresnetarako. EAEko lurralde-eredua definitzen dute eta HAPOk kontuan hartu beharreko printzipio gidari batzuk ezartzen dituzte. Tresna horrek, oro har, lurzoru urbanizaezinaren antolamendu-kategoriak eta gainjarritako baldintzatzaileak arautzen ditu. Gainera, LAGek bizitegi-ahalmena kalkulatzeko metodologia egiten dute, hirigintza-plangintzan aurreikusi beharreko gehieneko etxebizitzak ezarri.

LAGek lurraldea eremu funtzionaletan antolatzen dute, eta eremu horien barruan antolatzen da udalaz gaindiko plangintza. Elorrioko udalerria Durangaldeko Eremu Funtzionaletan sartzen da. Zehazki, Durangaldearentzat Ibaizabalen Eraldaketa Ardatza deiturikoa definitzen dute, Elorrioko udalerrian eragina izan dezaketen irizpide estrategiko batzuk ezarri. Antolamendu-gidalerro nagusien artean, honako hauek nabarmentzen dira:

- N-634 errepidea Amorebieta-Etxano eta Zaldibar arteko ekobulebar bihurtzea, hiri-garapenak egituratuz eta metropoli-mailako funtzioak dituen Durango-Amorebieta-Etxano burualdea sendotuz. Irizpide hori bera aplikatu beharko zaio Durango-Elorrio bide-ardatzari.
- Ibaizabal ibaiaren ibilgua hiri-espazio horren korridore ekologikotzat hartzea, uholde-arriskua duten eremuak hiri-garapenetik babestuz, eta Urdaibairen eta Urkiolaren arteko lotura ekologikoa bermatzea.
- Durangaldeko Lurralde Plan Partzialean, Urdaibai-Goierri korridorearen bidez Areitiotik iparraldetik eta hegoaldetik iragazkortasuna bermatzea, lurraldeari eta ekologiar dagokienez.

Bestalde, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek Elorrioko herrigunea hirigune historikotzat jotzen dute, eta mugikortasunari dagokionez, udalerria N-636 korridoreak (Elorrio – Kanpazar – Arrasate) eta Abiadura Handiko Trenaren (AHT) ibilbideak zeharkatzen dute.

9.3. Durangaldeko Lurralde Plan Partziala

(Behin betiko onarpena, 182/2011 Dekretua, uztailaren 26koa).

(Berrikusten. Aurrerapen-fasea. 2024ko abenduaren 5eko Foru Erabakia).

Lurralde Plan Partzialen (LPP) helburua lurraldearen antolaketarako eta egiturarako oinarriko elementuak ezartzea da, sektore eta udal-plangintzako gainerako tresna guztien erreferente izan daitezen.

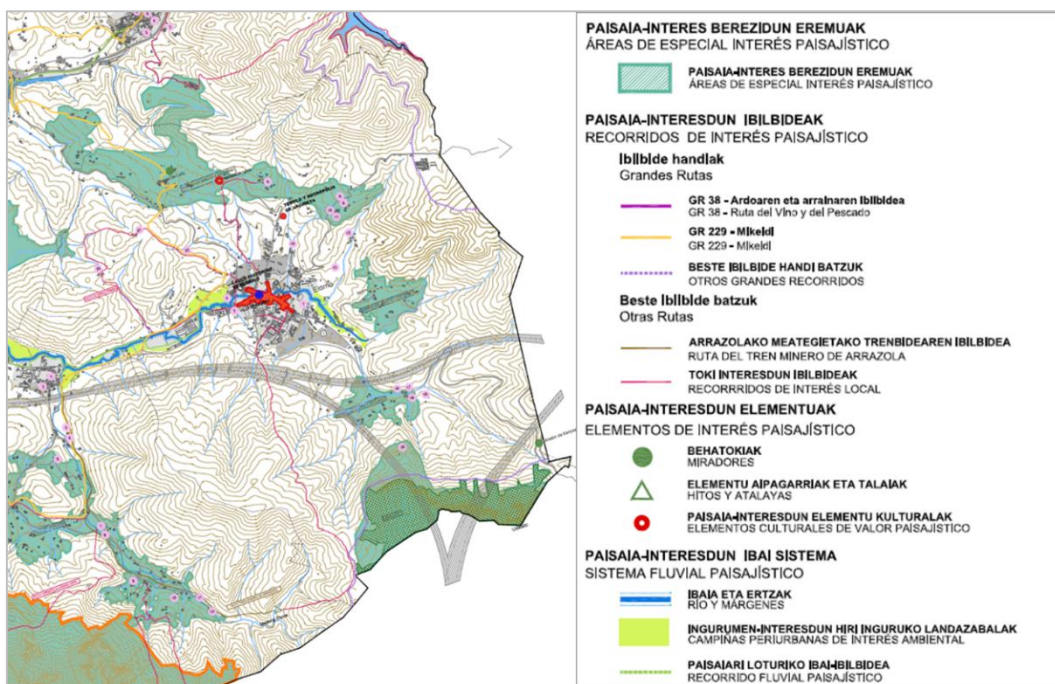
LPPren arabera, Elorrio nolabaiteko autonomia funtzionala duen eskualdeko azpiburutzat hartzen da, eta Atxondo bere eragin-eremuaren barruan sartzen du. Planak zerbitzu, ekipamendu eta jarduera ekonomikoen poloaren funtzioa esleitzen dio, eta arlo horri eman behar dio zerbitzua (osasun-zentroa, euskaltegia, kirol-eskaintza).

Hirigune Historikoa Birgaitze Integratuko Eremutzat hartzen du. 8 urterako etxebizitzaren eskaintza proposatu du 714 eta 357 etxebizitza arteko tartean.

Industria-jarduerak markatu dute Durangaldeko Eremu Funtzionalaren garapen ekonomikoaren historia, eta zerbitzuek baino askoz protagonismo handiagoa izan dute. Enpresa handiak udalerrri txikietan kokatzeak eta Eremu Funtzionalako udalerrri nagusien inguruan industriaguneak eta eremuak egoteak eragiten dute industria-jardueretako espezializazio-maila. Elorrion, Pulla eremuan, sustapen publikoko jarduera ekonomikoetarako lurzoru-azalera bat proposatzen du LPPk.

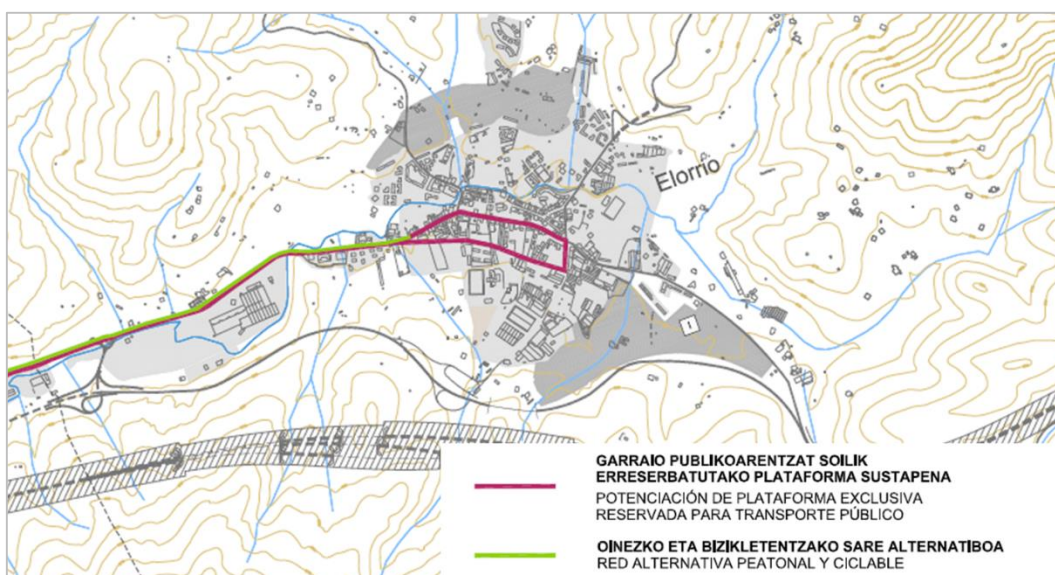
Testuinguru horretan, LPPk sistema integratu bat proposatzen du, biztanleei "lurraldearen iragazkortasuna" bultzatzeko, herritarrek naturaz gozatzeko mekanismoak bilatuz, espazio desberdinen bokazioarekin betegarri eginez. Elorrion, honako hauek osatzen dute sistema hori:

- Paisaia-interes bereziko eremuak: Miñota auzoa, Gazeta, Iguria, Udaltz eta inguruak.
- Paisaia-intereseko ibilbideak: GR 229-Mikeldi eta tokiko intereseko ibilbideak (Elorrio PR BI-63 ibilbidea).
- Paisaia-intereseko elementuak: Argiñetako nekropolia, Kanpazarreko begiratokia, Leitz auzoa.
- Paisaiako ibai-sistema: Ibaizabal ibaia eta bere ertzak, hiri-inguruko landa interesgarriak eta paisaia-ibilbidea.
- Interes naturaleko eremuak: Udaltz.
- Kultura-ondareko elementuak.

26. Irudia. Durangaldeko LPPko 2. antolamendu-planoa: Paisaiarako eta kultura-ondararako sarbidea

LPPren arabera, Durangaldeko Eremu Funtzionalean zabortegiak daude, eta horietako batzuk Elorrion daude. Kontrolik gabeko balizko zabortegi guztiek lursailaren egungo baldintzak hobetzeko jarduketak egin behar dituzte beren eremuetan, eta LPP honetan definitzen den ingurumen-hobekuntzako baldintzatzaileerako adierazitako eskakizunak aplikatu behar dira.

27. Irudia. Durangaldeko LPPko 4. antolamendu-planoa: mugikortasun alternatiboa

Garraio kolektiboari dagokionez, Lurralde Plan Partzialak Garraio Publikoaren Plataforma Esklusiboaren trazadura-proposamen bat jasotzen du, Amorebieta, Durango eta Elorrio artekoa. Halaber, udalerria zeharkatzen duen motorrik gabeko mugikortasun-sare bat proposatzen du.

9.4. Lurralde Plan Sektorialak (LPS)

9.4.1. Nekazaritza eta Basogintzako LPS

(Behin betiko onarpena, irailaren 16ko 177/2014 Dekretua)

LPS honek nekazaritza eta basogintza erabilereen kudeaketa arautzen du, nekazaritza sektorearen interesak beste erabilera batzuen aurrean defendatuz eta nekazaritza balio handiagoa duten lurri eustea estrategikotzat hartuz. Ez ditu Naturagune Babestuak antolatzen, Natura Kontserbatzeko Legeak arautzen baititu.

Lurzoru urbanizaezinaren kategorizazio hau egiten du, LAGen lurralde-ereduaren gainean, baina ez ditu jasotzen haren antolamendu-kategoria guztiak, eta horietako batzuk zehaztu eta/edo banatu egiten ditu:

<i>Nekazaritza, abeltzaintza eta landazabala</i>	<i>Balio Estrategiko Handia</i>	215,22 ha (5,82%)
	<i>Trantsizioko landa-paisaia</i>	510,28 ha (13,81%)
<i>Mendia</i>	<i>Basoa</i>	2.644,56 ha (71,55%)
	<i>Basoa-Mendi Mehatza</i>	53,05 ha (1,44%)
	<i>Larre Menditarra</i>	26,01 ha (0,70%)
	<i>Larre Menditarra-Harkaiztiak</i>	24,77 ha (0,67%)
<i>Ingurumen hobekuntza</i>		15,36 ha (0,425%)

Nekazaritza eta Basogintzaren LPSak udal-plangintzarako ezartzen du Nekazaritza eta Abeltzaintza eta Landazabala – Balio Estrategiko Handia kategoriaren mugaketaren eta araudiaren lotura, bai eta Onura Publikoko Mendien eta Mendi Babesleen Gainjarritako Baldintza ere.

Bestalde, Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialak jarraibideak ezartzen ditu eragindako nekazaritza-ustategien eta aztertutako eremuko nekazaritza-lurren gaineko lurralde-garapeneko proposamenek nekazaritzaren sektorean duten eragina behar bezala ebaluatzeko. Nekazaritzaren Sektoreko Eragina Ebaluatzeko Protokoloa honek aldagai hauek hartu behar ditu kontuan, eta dagozkion neurri zuzentzaileak eta konpentsatzaileak proposatu:

- Lurzoruaren antolamendu-kategoriaren arabeko eragina, bereziki balio estrategiko handiko azalerak eta onura publikoko mendiak adierazita.

- Eragindako ustategien bideragarritasun ekonomikoaren gaineko eragina.
- Ustategiei lotutako eraikin eta azpiegituren gaineko eragina.

Lurzoru urbanizaezina antolatzeke irizpide gisa, HAPOk ezartzen du LPS honek zehaztutako lurzoru urbanizaezinerako planteatutako kategoriak bere gain hartzea.

9.4.2. EAEko Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeke LPS

(Azaroaren 19ko 449/2013 Dekretuaren bidez LPSaren aldaketa behin betiko onartzea)

Ur-ibilguak ezaugarritzen ditu hiru osagaitan (hidraulikoa, ingurumenekoa eta hirigintzakoa), eta kasu bakoitzean aplikatu beharreko araudi nagusiak ezartzen ditu.

Udalerrian dauden ibaiak eta errekek Ibaizabal ibaiaren arro hidrologikokoak dira. Horietako bakoitzaren (**osagai hidraulikoa**) adar-arroaren azaleraren arabera, hiru ibai-ibilgu mota daude:

- I. maila, 10 eta 50 km² arteko ibaiadarrarekin, Ibaizabal ibaia, San Agustin parean, herriguneraino.
- 0 maila, 1 eta 10 km² arteko ibaiadarrarekin, Errekakurutzea, Kortazar, Gozategi, Pulla, Zenitaerrka, Aldetako erreka, Aldape eta Zubiaga, udalerrri osoan banatuta.
- 00 maila, erreka txikiak eta 1 km²-tik beherako ibaiadarrak dituzten jariatzeak, udalerriko ibai-ibilgu nagusien ibaiadarrak.

LPSak, gainera, ibaiertzak **ingurumen-osagaiaren** arabera zonifikatzen ditu, eta bereziki definitzen ditu lehentasunezko babes-eremuak ekologia-, paisaia-, ekoizpen- eta zientzia- eta kultura-balioen kontserbazioa bermatzeko, zenbait arriskuren aurrean defendatzeko (adibidez, akuiferoen higadura edo kutsadura) eta berezko bokazioarekin bateraezinak diren erabilera edo jarduerengatik degradatutako enklabeak berreskuratzeko. Elorrion, Ibaizabaleko zati batzuk lehengoratzeko beharra duten ertz gisa identifikatzen dira. Ondo kontserbatutako landaredi-eremuetako ertzak Gozategi-Ariola ibaiaren ibilguari jarraitzen diote, eta, neurri txikiagoan, Ibaizabalen zati batzuei.

Azkenik, eta **hirigintza-osagaiaren** arabera, udalerriko ibaien eta erreken ertz gehienak "Landa-eremuko ertzak" gisa sailkatzen dira, eremu urbanizatuenetan izan ezik, horietan "Eremu garatuetako ertzak" kategorizatzen baitira.

Irizpide horien arabera, honako hauek dira aplikatu beharreko arauak:

Urbanizazioko eta eraikuntzako gutxieneko tartearak (m), hirigintza-osagaiaren eta osagai hidraulikoaren arabera					
Osagai-hidraulikoa	Garatutako eremuak		Garapen potentziala berrietarako eremuak duten		Landa-eremua
	Eraikuntzako atzerapena		Urbanizazio atzerapena	Eraikuntzako atzerapena	
	Zehaztutako bideratze-lerroa	Zehaztu gabeko bideratze-lerroa			
0 maila	10	12	2 (4)	12	15
I maila	10	12	2 (4)	12	30

Urbanizatzeko gutxieneko tartearak (parentesietan adieraziak) esan nahi dute ondo kontserbatutako landaredia duten ertzak egonez gero, LPSak adierazten duela distantzia handitu ahal izango dela adierazitako kopururaino, ibaiertzeko landaredia kontserbatu ahal izateko

Uholde-lautadaren barruan, LPSak bereizi egiten ditu urpean gera daitekeen eremua eta lehentasunezko fluxu-eremua, Jabari Publiko Hidraulikoaren Erregelamendua aldatzen duen 9/2008 Errege Dekretuan eta Uholde Arriskuak Ebaluatu eta Kudeatzeko 903/2010 Errege Dekretuan ezarritako definizioaren arabera. Elorrioren, URAREN kartografiaren arabera, uholde-arriskua dago Ibaizabal ibaian eta haren ibaiadar batzuetan, udalerrian egiten duen ibilbidearen zati handi batean. Azpimarratzekoa da Ibaizabalen zati batzuetan Uholde Arrisku Handiko Eremu bat dagoela hirigunearen inguruan (ARPSI-ES017-BIZ-8-2).

HAPOA legeria sektorialak eta plangintza sektorialak ezarritako guztiari egokituko zaio, gutxieneko atzerapenak eta uholde-arriskuari buruzko araudia errespetatuz.

9.4.3. EAEko Hezeguneen LPS

(Uztailaren 27ko 160/04 Dekretuaren behin betiko onarpena. 2011ko maiatzaren 3ko Agindua EAEko Hezeguneen Inbentarioa aldatzen du)

LPS honek honela sailkatzen ditu ekosistema horiek, duten garrantzi ekologikoaren arabera:

- I. multzoa: Naturagune Babestuetan, Parke Naturaletan edo Biotopoetan eta Urdaibaiko Biosfera Erreserban sartutako hezeguneak dira.
- II. multzoa: LPSa indarrean sartu aurretik onartutako hirigintza-plangintza bereziak babestutako eremuak eta LPSak berak zehatz-mehatz antolatutako eremuak sartzen dira.
- III. multzoa: Aurreko kategorietan sartzen ez diren Hezeguneen LPSak inbentariatutako gainerako hezeguneak hartzen ditu.

Elorrioren, inbentariatutako hezegune bakarra Aixolako urtegia da (EG7), III. taldean sartuta dagoena, baina urtegiaren isatsaren zati txiki bat baino ez da geratzen udalerriaren barruan.

9.4.4. Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko LPS

(Abenduaren 21eko 262/2004 Dekretuaren behin betiko onarpena. 10/2019 Legea, merkataritzagune handiena)

Elorrio lehentasunezko intereseko udalerria da jarduera ekonomiko industrialen eta antzekoen lurzorua antolatzeko eta sustatzeko, jarduera ekonomikoak garatzeko lehentasunezko eremuen barruan. Merkataritza-ekipamendu handiak arautzeko, Elorrio C kategorian sartzen da (gainerako udalerriak).

9.4.5. EAEko Trenbide Sarearen LPS

(Otsailaren 27ko 41/2001 Dekretuak behin betiko onartua eta 34/2005 Dekretuak aldatua)

LPS honen helburua da trenbide-lineak eta horien gertuko eremuak (jabari-eremuak, zortasuna eta afekzioa) planifikatzea eta kudeatzea.

Aipatu behar da AHTren trazadura barne hartzen duela, eta herrigunetik gertu planteatzen dela; beraz, HAPOk banda bat gorde behar du horretarako eta dagozkion zortasunak kontuan hartzeko (39/2009 Legea, azaroaren 17koa, Trenbide Sektoreari buruzkoa, eta 2387/2004 Errege Dekretua, Trenbide Sektoreari buruzkoa).

9.4.6. Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen III. Plan Orokorra (2017-2028)

(Maiatzaren 19ko 63/2020 Dekretuak onartua)

Planaren azken helburua da 2017-2028 aldian Planaren Xede den Sarean (ROP) gutxienez egin beharreko aurreikuspenak, helburuak, lehentasunak eta hobekuntzak zehaztea, Euskal Autonomia Erkidegoko errepide-sareen behar bezalako koordinazioa ziurtatuz.

Errepideen Plan honek proposatzen du Gerediaga eta Elorrio arteko zeharkako ardatza Elorrio eta Kanpazar artean azpiegitura berri bat eraikitzearekin osatzea, errepide arrunt gisa, Durango eta Beasain arteko zeharkako lotura egokia bermatuz.

9.4.7. Bizkaiko errepideen II. LPS

(Gaur egun, behin-behineko onarpen-fasean).

LPS honek Bizkaiko foru-errepideen plangintza, proiektzioa, aldaketa, eraikuntza, kontserbazioa, finantzaketa, erabilera eta ustiapena arautu behar duten xedapenak ezartzen ditu, baita alboko lurzorua erabilera-baldintzak eta -mugak ere.

Bizkaiko errepide-sarea, funtzionaltasunaren arabera, honela dago hierarkizatuta:

- Lehenetsuneko intereseko sarea	- Sare osagarria
- Oinarritako sarea	- Eskualdeko sarea
	- Sare lokala

Elorriok honako bide hauek ditu:

- Lehenetsuneko Intereseko Sarea: N-636 Beasain-Durango.
- Eskualdeko sarea: BI-2632 Elorrio-Bergara.
- Sare lokala: BI-3321 Berriz-Elorrio eta BI-3336.

LPS honek jarduketa hauek aurreikusten ditu Elorrioko udalerrian:

- Lehenetik dauden azpiegiturak hobetzea.
 - o N-636 Elorrio-LP-Gipuzkoa tartea: KEren edukiera handitzea (Plan Determinista, 2023-2029 seiurtekoa).
 - o BI-2632: Elorrio-LP (Elgeta Garaia) egokitzea eta zabaltzea. (Plan Posibilista, 2029-2035 seiurtekoa).
- Eraginak murriztea:
 - o N-636: Natura-ingurunearen gaineko eraginaren murrizketa (Plan Posibilista, seiurtekoa 2023-2029).

9.4.8. Bizkaiko Bizikleta Bideen LPS

(Gaur egun, behin-betiko onarpena martxoaren 22ko, 5/2020 Foru Arauagatik)

LPS hau eraikitzeko irizpidea honako honetan oinarritzen da: "mugikortasunaren eraginkortasunean eta erantzukizunean, eta ingurumen-erronketara eta garapen jasangarrira egokitzean, bai eta bizikletari zeregin nabarmena esleitzean ere, mugikortasun arduratsua gauzatzeko funtzionaltasun- eta erabilgarritasun-bermeekin, mugikortasun motordunaren alternatiba erreal eta bideragarri gisa ahaldundu dezaten". Halaber, mugikortasun motordunen aurrean, esku hartzeko irizpideak ere kontuan hartu behar dira, hala nola segurtasuna, jarraitutasuna, direkzionalitatea, erosotasuna, integrazioa eta irisgarritasuna.

Oinarrizko 6 helburu hauei erantzuten die, funtsean, BBBLPSk:

- Hiriarteko bizikleta-joan-etorrien konektibitate-, segurtasun- eta erosotasun-baldintzak hobetzea.
- Garraiobideen egungo banaketa azpimarratzea, bizikletaren eguneroko erabilera bultzatuz.
- Garraio motorizatu pribatuaren trafikoak (berotegi-efektuko gasen emisioak, ingurumen-zarata, etab.) eta horri lotutako energia-kontsumoak eragindako ingurumen-inpaktuak murrizten laguntzea.
- Bizikleta-bideen oinarrizko sare egituratzaile bat izatea, lehendik dauden azpiegituretan lehentasunez oinarritua, aldezturik eraldatutako lurzorua eta paisaia integratua.
- Genero-berdintasuneko eta gizarteratzeko politikak laguntzea eta bultzatzea, bizikletaren erabilera orokorra bultzatuz.
- Erakundeen arteko akordioa, konpromisoa eta lankidetzaren sustatzea BBBLPSren inguruan eta sarea abian jartzea.

Planaren xede den sareak (ROP) 365,5 km-ko luzera du guztira, eta 5 linea nagusik osatzen dute; guztira 123,7 km-ko luzera eta 18 bigarren mailako linea ditu. Elorriotik L1.8-Durango-Matiena-Eitua-Elorrio linea igarotzen da, 2023-2028 seiurtekoan (gorriz) San Agustinen egiteko programatutako tarte batekin, irudi honetan ikus daitezkeen bezala:

9.4.9. Energia Eolikoaren LPS

(Maiatzaren 14ko 104/2002 Dekretuak onartua)

LPS honen helburua da baliabide natural hau aprobetxatzeko ikuspuntu teknikitik egokienak diren kokaleku eolikoak identifikatzea, hautatzea eta Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan integratzea.

LPSak ez du ezer zehatzik aipatzen Elorriko udalerrirako.

9.4.10. Energia Berriztagarrien LPS

(Behin-behinekoko onarpena. Agindua, 2023ko apirilaren 27koa, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburuarena)

LPS hau Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legearen Laugarren Xedapen Gehigarria betez idatzi da, eta haren helburu nagusia Euskal Autonomia Erkidegoan jasangarritasun energetikoa lortzea ahalbidetuko duten oinarritzko tresnetako bat izatea da.

Mugarri hori lortzeko, LPSa lotuta dago energia berriztagarrien garapenari buruzko beste estrategia eta plan batzuetan Europan, estatuan eta autonomia-erkidegoan ezarritako helburuekin. Beraz, esan daiteke LPS honen oinarritzko helburuetako bat estrategia eta plan horietan ezarritako helburuekin bat egitea dela, energia berriztagarrien garapena sustatuz, energia berriztagarriaren eta berotegi-efektuko gasen murrizketaren arloko helburuak eta jomugak lortzen laguntzeko.

Ildo horretan, Euskadin energia berriztagarriak garatzeko estrategia arautuko duten irizpide eta helburuak, ibilbide-orria markatzen dutenak, honako hauek dira:

- 3E2030 Euskadiko Energia Estrategian ezarritako berriztagarrien helburuak betetzen laguntzea.
- Gaur egun Euskadin dagoen energia banatzeko sare elektrikoari lehentasuna ematea, ahal den neurrian haren erabilera errazteko linea elektriko berriak eraikitzeari dagokionez.
- Hiriguneetan eta landaguneetan autohornikuntza bultzatzea eta horren aldeko apustua egitea.
- Teknologia berritzaileak aplikatzea eta I+G bultzatzea.
- Energia berriztagarria ekoizteko instalazioak ingurunean integratzea, ondorio negatibo nabarmenik ez dagoela bermatuz, instalazioen inpaktu garbia positiboa izan dadin.
- Ekonomia zirkularraren kontzeptua garapenean txertatzea.

LPSak zonakatze bat ezartzen du hautatutako kokapen-zonekin, gaitasunekin eta baztertze-zonekin, eguzki-energia fotovoltaikoko, energia eolikoko eta energia minihidraulikoko planten balizko kokapenari dagokionez. Elorri ez dago hautatutako kokapenik.

9.5. Beste plan eta estrategia batzuk

9.5.1. Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoa. Hirugarren ziklorako berrikuspena: 2022-2027

(35/2023 Errege Dekretua, urtarilaren 24koa)

Plan Hidrologikoak azaleko 140 ur-masa eta lurpeko 20 ur-masa identifikatzen ditu demarkazioaren eremuan. Bestalde, Eremu Babestuen Erregistro bat definitzen da, eta bertan sartzen dira Europako Erkidegoko araudia eta beste araudi batzuk aplikatuz babestu beharreko ingurune urtarrarekin lotutako eremuak.

Gainazaleko urei dagokienez, udalerrian "Elorrio ibaia I" (ES060MAR002740) izeneko ibaiaren gainazaleko ur-masa dago, "Ibaizabal" ustiapen-sistemakoa, eta haren izaera "oso aldatutzat" jotzen da. Gainera, udalerriaren ipar-ekialdean "Aixola urtegia" (ES111R041010) izeneko laku-kategoriako azaleko ur-masaren azalera oso txikia dago, eta izaera "oso aldatua" du. Lurpeko urei dagokienez, udalerriaren zatirik handiena "Hegoaldeko Antiklinorio" Jabari Hidrogeologikoan dago, eta iparraldea, berriz, "Bizkaiko Sinklinorio" masan".

Bestalde, Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoko Eremu Babestuen Erregistroa. Hirugarren ziklorako berrikuspena: 2022-2027. Elorriko udalerrian kontuan hartu beharreko hainbat elementu identifikatzen ditu: azaleko hiri-hornidurarako bi hartune (Mendraca eta Gasteas erreka eta Mendraca erreka), hornidura-bilketarako ur-masa bat (Elorrio I masa), mantenugaien ekarpenarekiko sentikorrek diren eremuak hartzeko eremuak (Aixola urtegia), bisoi europarrarentzako interes bereziko eremua (Ibaizabal ibaia) eta urari lotutako ondare arkeologikoko bi puntu (Azkarraga burdinola eta Errotatxiki errota).

9.5.2. Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Uholde Arriskua Kudeatzeko Plana, bigarren plangintza-zikloarena (2022-2027)

(197/2023 Errege Dekretua, martxoaren 21koa)

Kudeaketa Plan honen helburu nagusia da, Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren (Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoa) lurralde-eremuan, uholdeek

gizakion osasunean, ingurumenean, kultura-ondarean, jarduera ekonomikoan eta azpiegituretan dituzten ondorio kaltegarriak murriztera bideratutako jarduera ordenatu eta lehenetsi batzuk definitzea eta justifikatzea.

Demarkazio Hidrografiko osoan Uholde Arrisku Handiko 92 Eremu (ARPSI) identifikatu dira, eta horietatik 76 Euskal Autonomia Erkidegoan daude. ARPSI bakoitzerako Plan hau aplikatzeko horizonterako irtenbiderik onena ebaluatzen da (6 urte). Elorrion dago ES017-BIZ-8-2 ARPSIa, II. multzoaren barruan dagoena, oso arrisku handikoa.

9.5.3. Bizkaiko Energia Jasangarriaren Estrategia (EESB 2020)

Bizkaiko Foru Aldundiak, jasangarritasunaren alde hartutako konpromisoarekin bat etorriz, bere etorkizun energetikoari buruzko hausnarketa estrategikoa egin du eta EESB 2020 formulatu du. Estrategia horrek Foru Aldundiak energia aurreztearen eta eraginkortasunaren, energia berriztagarrien eta garbien iturrien, lurraldeko natura- eta kultura-ondarearen kontserbazioaren eta eragileen arteko lankidetzaren alde egindako apustua zehazten du.

Hauek dira ezartzen diren energia-erronkak:

- 1. erronka. Energia gutxiago kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna hobetzea.
- 2. erronka. Petrolioarekiko eta gas naturalarekiko mendekotasuna murriztea.
- 3. erronka. Energia-kontsumoa eta jarduera ekonomikoaren bilakaera bereiztea.
- 4. erronka. Energia-jarduera eta natura- eta kultura-ondarearen kontserbazioa bateragarri egitea.

Udalek eta, zehazki, udal-plangintzak, Estrategia honetan Aldundiak ezarritako erronkak eta gidalerroak jaso behar dituzte, eta, era berean, beren araudian jaso behar dituzte mugikortasun iraunkorra eta energetikoki eraginkorrak diren etxeak sustatzeko jarraibideak.

9.5.4. Bizkaia 21 Programa

Bestalde, Bizkaia 21 Programak honako ingurumen-helburu hauek ezartzen ditu:

- Biodibertsitatea babestea, arriskuan dauden espezieei arreta berezia eskainiz, eta inbaditzaileen prebentzioa eta desagerraraztea sustatzea.
- Erabilera-aldaketak eta lurzoruen okupazioa minimizatzea eta optimizatzea.

- Plangintzan ingurumen-, ekonomia-, gizarte-, kultura- eta osasun-alderdiak sartzea.
- Askotariko erabilerak dituzten hiri-enklabeen eredu trinkoetara bideratzea, non hiri-ehun finkatuak eta ondare eraikia optimizatuko diren.
- Degradatutako eremuak birgaitzea.

Helburu horiek lortzeko ezartzen diren jarduera-ildoak kontuan hartu beharko dira udalerriaren kudeaketan eta Elorriko Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean.

9.5.5. Elorriko Tokiko Agenda 21

Tokiko Agenda 21 kontzeptuaren jatorria 1992ko Nazio Batuen Ingurumenari eta Garapenari buruzko Konferentzian dago (Rio Gailurra). 1994an, Danimarkan, Europako Konferentzia bat egin zen, eta, bertan, "Aalborgeko Gutuna" sinatu zen. Horren bidez, Europako hiriek, herri txikiek eta lurralde-unitateek konpromisoa hartu zuten Agenda 21en tokiko ekimenetan parte hartzeko eta iraunkortasunerako epe luzerako programak garatzeko.

Elorrio Durangaldeko Udaltalde 21en parte da, eskualdeko beste udalerri batzuekin batera, udalerri guztietan ekintza-planak bultzatzeko helburuarekin.

Gaur egun, Durangaldeko Mankomunitateak "Durangaldea Estrategia: Primer Territorio CFE - Cycle Friendly Employer" (Garapen Jasangarriaren Helburua 11: Hiri eta Komunitate Iraunkorrak) sustatzen du, eskualdean bizikletaren eguneroko erabilera sendotzeko. Helburua erakunde publiko eta pribatuak gehitzea da, eta Durangaldea osoa bizikletarekin lagunkoia eta mugikortasun aktibo eta iraunkorarekin konprometitua dela ziurtatzea.

10. INTERESDUNEN ZERRENDAREN PROPOSAMENA

Ondoren, interesdunen zerrenda-proposamen bat jasotzen da, planen eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzen duen 211/2012 Dekretuaren 3. artikulua 9. apartatuarekin bat etorritik egina. Jendaurrean jartzeko faseetan kontsultatu behar da zerrenda.

Bizkaiko Foru Aldundia

- Lurralde Garapeneko Zuzendaritza Nagusia
- Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusia
- Nekazaritza Zuzendaritza Nagusia
- Kultura Zuzendaritza Nagusia
- Garraio eta Mugikortasun Zuzendaritza
- Azpiegitura eta Lurralde Garapen Saila
- Ekonomia Sustatzeko Saila

Eusko Jaurlaritza

- IHOBE. Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa
- Uraren Euskal Agentzia - URA
- Lurralde Plangintza, Hirigintza eta Hiri Berroneratze Zuzendaritza
- Natura Ondare eta Klima Aldaketa Zuzendaritza
- Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritza
- Garraio Arloa
- Kultura Ondarearen Zuzendaritza
- Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritza
- Landaren eta Itsasertzen Garapeneko eta Europar Politiketako Zuzendaritza
- Urkiolako Parke Naturalaren Patronatua
- Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza

Estatuaren administrazioa

- Abiazio Zibileko Zuzendaritza Nagusia

Talde ekologistak / auzo-elkarteak

- Elorriko Auzoa Koordinakundea
- Eguzki
- Ekologistak Martxan Bizkaia

Udaletxea eta mankomunitateak

- Abadiñoiko Udala
- Atxondo Udala
- Berrizko Udala
- Zaldibarko Udala

- Elgetako Udala
- Bergarako Udala
- Arrasate/Mondragón Udala
- Durangaldea mankomunitatea
- Debagoinea mankomunitatea

Nekazaritza

- ENBA (Euskal Nekazarien Batasuna)
- EHNE (Euskal Herriko Nekazarien Elkartasuna)
- ENEEK (Nekazaritza kontseilua eta Euskadiko Elikadura Ekologikoa)

Beste batzuk

- Aranzadi zientzia elkarte
- UNESCO UPV/EHU Katedra

11. LANTALDEA

Dokumentu hau egiteko, EKOS, Ingurumen Aholkularitza eta Ikerketako (EECO SL) honako profesional-talde honek parte hartu du.

Jan Lukas Menzel Barraqueta
Natur Zientzietan Doktorea

NAN 78941175-T

Adrian Diez Angulo
Geografian lizentziatua

NAN 72793974- D

Olaia García Goitia
Ingurumen Zientziak gradua

NAN 45950829-A

Amorebieta-Etxano, 2026ko otsaila

BIBLIOGRAFIA

Uraren Euskal Agentzia (URA). Kantauri Ekialdeko Demarkazioko Plan Hidrologikoa. Hirugarren ziklorako berrikuspena: 2022-2027

Uraren Euskal Agentzia (URA). Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Uholde Arriskua Kudeatzeko Plana, biqarren plangintza-zikloari dagokiona. 2022-2027

Deloitte eta Fulcrum. EAEko Errepideen III. Plan Orokorra 2017-2028. Eusko Jaurlaritza. Ingurumen eta Lurralde Politika Saila. 2017

Bizkaiko Foru Aldundia. Durangaldeko Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partziala. Garraio eta Hirigintza Saila. 2011

Energiaren Euskal Erakundea (EEE). Euskal Herriko mapa geologikoa. 1991

Eusko Jaurlaritza. EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak. Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila. 2019

Eusko Jaurlaritza. Garapen Iraunkorraren Euskal Ingurumen Estrategia. Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila. 2002

Eusko Jaurlaritza. Euskadiko Energia Estrategia 2030. Ekonomiaren Garapen eta Lehiakortasun Saila. 2017

Eusko Jaurlaritza. Klima Aldaketaren Euskal Estrategia 2050. Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila. 2015

Eusko Jaurlaritza. Euskal Autonomia Erkidegoko Geodibertsitate Estrategia 2020. Ingurumen eta Lurralde Politika Saila. 2014

Eusko Jaurlaritza. EAEko airearen kalitateari buruzko urteko txostena. 2020. Ingurumen, Lurralde Politika eta Etxebizitza Saila. 2020

Eusko Jaurlaritza. Lurzorua kutsa dezaketen jarduerak edo instalazioak dituzten edo izan dituzten lurzoruen inbentarioa. Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila. 2021

Eusko Jaurlaritza. EAEko Interes Geologikoko Lekuen inbentarioa. Ingurumen eta Lurralde Politika Saila. 2013

Eusko Jaurlaritza. Trenbide Sarearen Lurraldearen Arloko Plana. Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurugiro Saila eta Garraio eta Herri Lan Saila. 2001

Eusko Jaurlaritza. Hezeguneen Lurraldearen Arloko Plana. Ingurumen, Lurralde Plangintza, Nekazaritza eta Arrantza Saila. 2004

Eusko Jaurlaritza. Jarduera Ekonomikoetarako eta Merkataritza Ekipamenduetarako Lurzorua Sortzeko Lurraldearen Arloko Plana. Ingurumen eta Lurralde Politika Saila. 2004

Eusko Jaurlaritza. Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana. Ingurumen, Lurralde Plangintza, Nekazaritza eta Arrantza Saila. 2013

Eusko Jaurlaritza. Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritza eta Basogintzaren Lurraldearen Arloko Plana. Ekonomiaren Garapen eta Lehiakortasun Saila. 2014

Eusko Jaurlaritza. 2020ko IV. Ingurumen Esparru Programa. Ingurumen eta Lurralde Politika Saila. 2014

Eusko Jaurlaritza. Energia Berriztagarrien Euskadiko Lurralde Plan Sektoriala. Industria, Trantsizio Energetikoa eta Jasangarritasuna Saila. 2024

Eusko Jaurlaritza. V. Ingurumen Esparru Programa 2030. Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Saila. 2023

IKT; PAISAIA. EAEko paisaia berezien eta nabarmenen katalogo irekia – Aurreproiektua. Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Saila. Biodibertsitaterako eta Ingurumen Partaidetzarako Zuzendaritza. Eusko Jaurlaritza. 2005

IKT. EAEko Korridore Ekologikoen Sarea. Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Saila. Eusko Jaurlaritza. 2005

Online iturriak

<ftp://ftp.geo.euskadi.net/cartografia/>

<http://www.euskalmet.euskadi.eus/>

<http://www.eustat.eus/>

<http://www.geo.euskadi.eus/>

<http://www.ingurumena.ejgv.euskadi.eus/>

<http://www.udalsarea2030.eus/>

<https://web.bizkaia.eus/es>

<https://www.elorrio.eus/>

<https://www.euskadi.eus>

<https://www.uragentzia.euskadi.eus/>

ERANSKIN KARTOGRAFIKOA

1. mapa: Kokapena
2. mapa: Litologia
3. mapa: Interes geologikoa
4. mapa: Erregolitoaren lodiera
5. mapa: Altitudeak
6. mapa: Geomorfologia
7. mapa: Maldak
8. mapa: Erakusketak
9. mapa: Geoteknikoa
10. mapa: Iragazkortasuna
11. mapa: Akuiferoen eta ur-puntuen urrakortasuna
12. mapa: Hidrografia
13. mapa: Edafologia
14. mapa: Landaredi potentziala
15. mapa: Landaredia
16. mapa: Lurzoruaren erabilerak
17. mapa: Paisaia
18. mapa: Naturguneak eta korridore ekologikoak
19. mapa: Batasunaren intereseko habitatak
20. mapa: Arrisku naturalak
21. mapa: Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak
22. mapa: Ingurumen-sintesia
23. mapa: Ingurumen- eta paisaia-unitate homogeneousak
24. mapa: Nekazaritza eta Basogintzaren Lurraldearen Arloko Plana
25. mapa: Ibaiak eta Errekak Antolatze Lurraldearen Arloko Plana

V. ERANSKINA (211/2012 Dekretua)